

ישראל כרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה
תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2023

תוכן העניינים

מס' סעיף	כותרת	עמוד
	מידע צופה פני עתיד	4
	דוח הדירקטוריון והנהלה	6
.1	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	9
.1.1	תיאור תמציתי של הקבוצה ותחומי פעילות עיקריים	9
.1.2	מלחמת "חרבות ברזל"	10
.1.3	מידע כספי תמציתי עיקרי	13
.1.4	הסיכונים העיקריים שהקבוצה חשופה להם	14
.1.5	יעדים ואסטרטגיה עסקית	14
.1.6	שיתופי פעולה אסטרטגיים והסכמים מהותיים	14
.2	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	19
.2.1	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים	19
.2.2	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר	24
.2.3	התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף	28
.2.4	מגזרי פעילות	34
.2.5	פעילות חברות מוחזקות עיקריות	38
.3	סקירת הסיכונים	39
.3.1	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם	39
.3.2	סיכון אשראי	39
.3.3	סיכון שוק ונזילות	46
.3.4	סיכונים מובילים ומתפתחים	52
.3.5	סיכונים נוספים	56
.4	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים בקרות ונהלים	58
.4.1	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים	58
.4.2	גילוי לגבי בקרות ונהלים	59
	הצהרות הנהלה	60
	תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים	63
	דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני	137
.1	הדירקטוריון והנהלה	139
.1.1	שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה	139
.1.2	דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית	139
.2	הביקורת הפנימית	139
.3	פרטים נוספים	139
.3.1	הון אנושי	139
.3.2	ביטוח	140
.3.3	יוזמות רגולטוריות	141
.4	נספחים לדוח הרבעוני	143
	מילון מונחים	147

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). התוצאות בפועל עשויות להיות שונות, לרבות באופן מהותי מהערכות ואומדנים שנכללו במסגרת מידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים לרבות, בין היתר, כתוצאה: משינויים בשוק התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים בתכנית העבודה של הקבוצה,¹ מהשפעות כלכליות גלובאליות ומשקיות, ישירות ו/או עקיפות, על מצב המשק, לקוחות הקבוצה, ותחומי הפעילות השונים בהם הקבוצה פועלת, מהתנהגות הצרכנים בישראל ובעולם; מקיומם או היעדרם של משאבים שונים בידי הקבוצה; מפעילותם של גורמים ושחקנים בשוקי התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, מהחלטות גופים וארגונים בינלאומיים שונים אשר מולם מתנהלת הקבוצה או כאלו שהקבוצה מושפעת מהחלטותיהם; משינויים בהיקפי הפעילות ומספר מחזיקי הכרטיסים של הקבוצה; מפיתוחם ויישומם של האמצעים הטכנולוגיים בחברה; מהתממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון המפורטים בפרק 3 "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2023 ("דוח הדירקטוריון לרבעון השלישי של שנת 2023" או "דוח דירקטוריון זה") ובדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2023 המצורף לדוח ("הדוח על הסיכונים לרבעון השלישי של שנת 2023"), ממצב המשק ושוקי ההון; משינויים מקרו כלכליים לרבות שינויים בשיעורי האינפלציה ושיעורי הריבית בישראל ו/או מחוץ לישראל ומיתון; מאופן התפתחות מלחמת "חברות ברזל", אופיה, משכה והשלכותיה המקומיות והגלובליות (ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה); מהמשך התקדמות פעולות הממשלה והכנסת לשינויי חקיקה ביחס למערכת המשפט והשלכותיהן (ככל שיהיו); משינויים במצב הגיאופוליטי, לרבות השלכות סכסוכים מדיניים, בטחוניים ופוליטיים (מקומיים או גלובליים); מההשלכות השונות של הפרדת החברה מבנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים"); משינויים רגולטוריים בעלי השלכות אפשריות על הקבוצה; משינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי; וכן משינויים בתחומים אחרים אשר עשויה להיות להם השפעה על פעילות הקבוצה והסביבה העסקית בה היא פועלת שאינם בשליטת הקבוצה, ואשר עשויים להביא לאי התממשות (מלאה או חלקית) של ההערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של החברה ו/או להתממשותן באופן שונה, ואף מהותית, מכפי שנחזה (יחד: "גורמי אי וודאות"). מידע צופה פני עתיד עשוי להיות מאופיין במילים או בביטויים כגון: "בכוונת הקבוצה", "להערכת החברה", "הקבוצה שואפת", "החברה שוקלת", "אין ביכולתה של החברה להעריך", "על בסיס הערכות ראשוניות", "בשים לב לחוסר הוודאות", "עשוי/עלול", "צפוי", וביטויים דומים להם. מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות, והם מבוססים על הערכות ואומדני ההנהלה למועד החתימה על תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023 ("תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023") או מועד סמוך לו (לפי העניין) ("מועד חתימת הדוח") לגבי אירועים עתידיים, המושפעים או עלולים להיות מושפעים, מגורמי אי וודאות, ואשר לא ניתן לצפותם (לרבות משכם ועוצמתם) ו/או את מלוא השפעתם, מראש. כמו-כן, חלק מהמידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המבוסס על דיווחים ופרסומים של גורמים חיצוניים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, בנק ישראל, רשויות מקומיות ובינלאומיות, גורמים הפעילים בשוק התשלומים (לרבות חברות כרטיסי אשראי וסולקים אחרים) וגורמים אחרים, אשר החברה נסמכת עליהם מבלי שיש בידיה יכולת לאמתם.

¹ "הקבוצה" או "קבוצת ישראלכרט" – ישראלכרט בע"מ ביחד עם החברות המוחזקות המהותיות שלה.

**ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחזות שלה
דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 30 בספטמבר 2023**

הסקירה המובאת בדוח דירקטוריון זה הינה מצומצמת בהיקפה ומתייחסת לאירועים ושינויים שחלו במצב ענייני הקבוצה בתקופת הדוח (ולפי העניין ובנושאים מסוימים - גם עד למועד חתימת הדוח) ויש לעיין בה ביחד עם הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון וההנהלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022, אשר צורפו לדוח התקופתי של החברה לשנת 2022 כפי שאושר ביום 12 במרץ 2023 ("הדוחות הכספיים לשנת 2022") הכלול בדוח זה על דרך ההפניה. יובהר (אלא אם פורט אחרת), כי השינויים והחידושים המפורטים בדוח דירקטוריון זה ביחס לתקופת הדוח, הינם בנוסף לשינויים והחידושים המהותיים שאירעו בעסקי החברה במהלך תקופת הדוח ואשר תוארו בדוח התקופתי של החברה לשנת 2022.

רשימת טבלאות

עמוד	נושא	טבלה
13	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן	1
16	פרטים אודות כלל מקורות המימון החיצוניים של הקבוצה	2
16	פרטים אודות מסגרות אשראי וניצולן למועדים הרלוונטיים	3
16	פרטים אודות ניצול ממוצע ומקסימלי של כלל מסגרות האשראי	4
20	שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן	5
24	תמצית דוח רווח והפסד	6
25	התפתחות ההכנסות	7
25	התפתחות ההוצאות	8
26	התפתחויות מהותיות ברווח כולל אחר	9
27	נתוני פעילות של הקבוצה	10
28	התפתחות בסעיפים מאזניים	11
28	ניתוח של סעיף חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו	12
29	היקף וחומרת החובות הבעייתיים	13
29	התפתחויות בהתחייבויות	14
31	הלימות הון	15
35	התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר לקוחות פרטיים	16
37	התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר לקוחות עסקיים	17
38	פרטים אודות התרומה לרווח הנקי ויתרת ההשקעה ביחס לכל אחת מהחברות המוחזקות העיקריות של החברה	18
41	סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור	19
42	תנועה ביתרות חובות לא צוברים שנבחנו פרטנית	20
42	מדדי ניתוח איכות חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי	21
44	הלוואות אשר בוצעה לגביהן דחיית תשלומים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"	22
47	שווי הוגן מותאם של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה	23
49	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של החברה וחברות מאוחדות שלה	24
50	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית	25
57	דיון בגורמי סיכון	26

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1. תיאור תמציתי של הקבוצה ותחומי פעילות עיקריים

א. כללי

ישראל כרטיס בע"מ ("החברה" או "ישראל כרטיס") נוסדה בישראל בשנת 1975 והינה חברת כרטיסי אשראי, ו/או 'סולק' כמשמעות המונח על-פי הוראות ונוהלי הפיקוח על הבנקים, וכיחד עם החברות המוחזקות המהותיות שלה פועלת בענפי ההנפקה (ותפעול ההנפקה)² והסליקה של כרטיסי חיוב מהמותגים "Mastercard", "ישראל כרטיס"³, "American Express" ו-"Visa" ("מותגי הקבוצה");⁴ במסגרת פעילותה של החברה בענפים אלה, מציעה הקבוצה ללקוחותיה מוצרים ופתרונות מימון על-פי אופי פעילות הלקוח ומאפייניו תוך שימת לב לסיווגו (אשראי לאנשים פרטיים; אשראי מסחרי).

החברה הינה חברה ציבורית החל מחודש אפריל 2019, וניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ("הבורסה").

בהתאם לגישת הנהלת החברה, החל מהרבעון הראשון של שנת 2023 פעילות הקבוצה מוצגת בשני (2) מגזרי פעילות המהווים את ליבת פעילותה (חלף שלושה (3) מגזרים כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2022),⁵ וזאת כדלקמן: (א) **מגזר לקוחות פרטיים** (ובכלל זה אשראי לאנשים פרטיים, הנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב); ו-(ב) **מגזר לקוחות עסקיים** (ובכלל זה אשראי מסחרי ופתרונות תשלום מתקדמים, לרבות סליקה של כרטיסי חיוב). הצגה מגזרית כאמור בנויה על תפיסה של שני שווקים מובחנים - קרי, לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים - להם מוכרת הקבוצה מוצרים פיננסיים וכן מוצרים משלימים ונלווים אגב הפעילות הפיננסית, תוך מתן מעטפת הכוללת מגוון פתרונות בהתאם לצרכי הלקוחות. הצגה זו תואמת את השינוי שעבר ועובר השוק בו פועלת החברה בשנים האחרונות, את ההתפתחויות הקיימות והצפויות בשווקים הרלוונטיים ואת התכנית האסטרטגית של הקבוצה. הגילויים הנדרשים ומספרי השוואה, מוצגים בדוח דירקטוריון זה ובתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 בהתאם למגזרי הפעילות לעיל.

לפרטים אודות מגמות בולטות בשנים האחרונות בענף המימון בישראל, שיווק ומכירה של אשראי, לקוחות הקבוצה בענף המימון, גורמי הצלחה קריטיים, חסמי הכניסה העיקריים לענף המימון, תחליפים למוצרי אשראי ותחרות בענף זה, הן במגזר לקוחות פרטיים והן במגזר לקוחות עסקיים, ראה סעיף 2.4.6 לדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022, כפי שפרסמה החברה במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2022 ("דוח הדירקטוריון לשנת 2022").

לפרטים אודות ענפי ההנפקה והסליקה, ראה סעיף 2.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 וסעיף 2.4 לדוח דירקטוריון זה. לפרטים אודות מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים בענפי פעילות הקבוצה והליכי רגולציה, ראה סעיף 2.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 וביאור 2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2022, וכן סעיף 2.1 לדוח דירקטוריון זה וביאור 2.ג.10 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

ב. התקשרות החברה עם הראל השקעות

לפרטים אודות התקשרות החברה עם הראל השקעות בביתוה ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל") בהסכם מיזוג משולש הופכי ("הסכם המיזוג"), ראה סעיף 1.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. בכפוף להתקיימותם של כל התנאים המתלים כמפורט בסעיף 1.1.ה. לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, החברה תהפוך לחברה פרטית בבעלות מלאה של הראל.⁶ בהקשר זה יצוין, כי ביום 27 במרץ 2023 אישרה האסיפה הכללית של החברה את התקשרות החברה בהסכם המיזוג, לרבות כל הפעולות בקשר עם ביצוע הסכם המיזוג.

² "תפעול הנפקה" ו-"מתפעל הנפקה" (לפי העניין) - ביצוע הפעולות והשירותים הנלווים להנפקת כרטיסי חיוב (למעט ההנפקה עצמה של כרטיסי החיוב וקביעת העמלות והעלויות ללקוח הכרוכות בהנפקת כרטיסי החיוב והשימוש בו). בתחום ההנפקה, כחלק מיישומן של הוראותיו של החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ("חוק שטרוב"), הקבוצה מהווה 'מנפיקה' ו-'מתפעלת הנפקה' בקשר עם כרטיסים חוץ בנקאיים ו-'מנפיקה'/'מנפיקה במשותף' ו/או 'מתפעלת הנפקה' בקשר לכרטיסים בנקאיים. אלא אם צוין או משתמע אחרת מתוכן הדברים או הקשרם, תיאור פעילות ההנפקה בדוח זה הינה לרבות 'תפעול הנפקה'.

³ למועד חתימת הדוח, מספר הכרטיסים של המותג הפרטי "ישראל כרטיס" אינו מהותי.

⁴ פעילות ההנפקה והסליקה של הקבוצה מתבצעת באמצעות החברה ופרימיום אקספרס בע"מ ("פרימיום אקספרס"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה.

⁵ קרי, מגזר ההנפקה, מגזר הסליקה ומגזר המימון.

⁶ ככל שיתקיימו התנאים המתלים, מניויתיה של החברה יימחקו מהמסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה") במועד השלמת הסכם המיזוג, אך אגרות החוב של החברה (ראה סעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 תחת הכותרת "ריכוז פרטים אודות יתרת אגרות חוב סחירות והלוואות נוספות שהועמדו לקבוצה" וביאור 19 לדוחות הכספיים לשנת 2022) וניירות הערך המסחריים שהנפיקה (ראה סעיף 1.6.5 ב. להלן) ימשיכו להיסחר בבורסה, והחברה תישאר מחויבת בחובות דיווח כתאגיד מדווח כל עוד ניירות ערך כאמור יוחזקו בידי הציבור.

ביום 4 ביולי 2023 פרסמה הראל דוח מידי ("הדוח המידי של הראל") לפיו התקבל אצל הראל מכתב מאת הממונה על רשות שוק ההון וחיסכון (בסעיף זה: "מכתב הממונה" ו-"רשות שוק ההון", לפי העניין) המפרט את עמדת רשות שוק ההון לגבי סוגיות העולות בשלב זה בבחינת העסקה נשוא הסכם המיזוג, והכולל, בין היתר, התייחסות לסוגיות הבאות: (1) קביעת מגבלות שיחולו על ישראל כרט סוכנות לביטוח (2020) בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של החברה ("הסוכנות"), לצורך שמירה על פעילות אובייקטיבית של הסוכנות ומניעת זיקה בין הסוכנות לבין גופים מוסדיים בקבוצת הראל; ו-(2) קביעת מגבלות לעניין הממשקים בין הגופים המוסדיים בקבוצת הראל לבין החברה. על פי הדוח המידי של הראל, כלל התנאים וההוראות המפורטים במכתב הממונה מקובלים על הראל והיא תפעל מול הרשות להשלמת הפרוצדורות הנדרשות להכללת התנאים בהיתרים הרלוונטיים.

ביום 10 באוגוסט 2023 הודיעה הראל לחברה, בהתאם להוראות הסכם המיזוג, על הארכת המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים על פי הסכם המיזוג וזאת עד ליום 12 בנובמבר 2023, ובכך הוארך המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים עד לתאריך האמור. בהקשר זה ובהמשך לאמור בסעיף 1.1.ה. לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, יצוין כי למועד חתימת הדוח התקבלו בידי החברה כל האישורים של הצדדים השלישיים להסכמים המהותיים של החברה כפי שהוגדרו בהסכם המיזוג.

ביום 4 בנובמבר 2023, הסכימו החברה והראל להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים עד ליום 31 בדצמבר 2023 ("המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים"). כן הסכימו החברה והראל, כי הראל תהא רשאית, לפי שיקול דעתה הבלעדי, להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים עד ליום 31 בינואר 2024 ("ההארכה הראשונה").

ככל שאישור הממונה על התחרות ("הממונה על התחרות") לא יתקבל בהתאם להוראות הסכם המיזוג, תהא הראל רשאית להודיע לחברה כי ברצונה להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים לתקופה אחת נוספת שהראל תקבע, שתסתיים עד ליום 31 בינואר 2025 לכל המאוחר, וזאת לצורך הגשת ערעור או הליך אחר בקשר עם החלטה שתתקבל על ידי הממונה או בקשר עם אי-החלטה ("ההארכה השנייה"). ההארכה השנייה תהא כפופה לאישור האסיפה הכללית של החברה אשר תכונס אם הראל תודיע לחברה על ההארכה השנייה, ולא יידרש לה אישור נוסף של אורגנים אחרים בחברה. אם האסיפה הכללית של החברה לא תאשר את ההארכה השנייה, יראו את המועד בו התקבלה החלטת האסיפה הכללית שלא לאשר את ההארכה השנייה כמועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים. אם תאושר תקופת ההארכה השנייה, היא תיחשב כאילו הסתיימה אם הראל לא תגיש ערעור כאמור לעיל לערכאה שיפוטית תוך 120 יום מהמועד שבו הראל נתנה הודעה על ההארכה השנייה, או אם החלטת הממונה שלא לאשר את המיזוג תהפוך לחלוטה ובלתי ניתנת לערעור.

בהתאם, החברה והראל הודיעו לרשות התחרות על אישורן לארכה לצורך מתן החלטתה.

מובהר, כי למועד חתימת הדוח, השלמת העסקה נשוא הסכם המיזוג כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים נוספים הקבועים בהסכם המיזוג, כמפורט לעיל ובסעיף 1.1.ה. לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, אשר למועד חתימת הדוח אין ודאות שיתקיימו. לפרטים אודות כתב תביעה ובקשה להכיר בתובענה כיצוגית שהוגשה כנגד החברה וחברי דירקטוריון החברה בקשר להסכם המיזוג, ראה ביאור 10.ד.21 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

לפרטים אודות תביעה כספית שהוגשה על ידי הפניקס אחזקות בע"מ והפניקס אשראי צרכני בע"מ (יחד: "הפניקס") כנגד החברה, יו"ר דירקטוריון החברה ומנכ"ל החברה בקשר לאי יציאתו לפועל של מיזם משותף בתחום האשראי הצרכני וניהול כביכול של משא ומתן בחוסר תום לב לאור ניהול המגעים שהביאו לחתימת הסכם המיזוג, ראה ביאור 10.ד.16 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

לפרטים אודות הצעת רכש מיוחדת ממנורה מבטחים החזקות בע"מ ("מנורה"), אשר בוטלה על ידי מנורה במהלך חודש מרץ 2023. ראה סעיף 1.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

1.2. מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 7 באוקטובר 2023 (לאחר תאריך המאזן) החלה מתקפת טילים על מדינת ישראל ומתקפת טרור על יישובי עוטף עזה, שבעקבותיה הכריזה ממשלת ישראל על מצב מלחמה, מלחמת "חרבות ברזל" ("המלחמה" או "מלחמת "חרבות ברזל"), והחלה בגיוס כוחות מילואים בהיקף משמעותי. בעקבות המלחמה, פונו מספר יישובים בדרום ובצפון הארץ ועסקים שונים נסגרו לפעילות.

למיטב ידיעת החברה, למועד חתימת הדוח חלק מעסקים אלו נפתחים בהדרגה לפעילות וחלקם עדיין סגורים. גם עם הפתיחה ההדרגתית של עסקים, נצפית ירידה משמעותית בפעילות העסקית במשק, בין היתר, לאור חשש ביטחוני של הציבור והצרכנים ומצב הרוח הלאומי. המלחמה המתנהלת בימים אלו, אשר החלה בגזרה הדרומית, מתפתחת גם לגזרה הצפונית של המדינה, כך שהיקף האוכלוסייה והעסקים המושפעים ישירות התרחב.

החברה פועלת כל העת כדי לוודא שפעילות החברה תמשיך ברציפות תוך רגישות מוגברת לצורכי הלקוחות והקשיים עימם הם מתמודדים. לפרטים אודות השפעת המלחמה על מתן השירותים הניתנים לחברה על ידי דפוס בארי ראה סעיף 1.6.3 לדוח דירקטוריון זה.

הקבוצה נקטה בצעדים שונים במטרה לסייע ללקוחותיה להתמודד עם השלכות המלחמה בהיבט הפיננסי. צעדים אלו כוללים, בין היתר: הקמת מוקדים ייעודיים לתושבים ובעלי עסקים ומשפחות הנפגעים והנעדרים; הקלות בדחיית החזרי הלוואות; פריסת החיוב החודשי; חיוב חודשי קבוע; וכיו"ב. בנוסף, חלות על החברה מספר הוראות דין והוראות רגולטוריות שנחקקו כהוראות שעה בקשר למלחמה. לפרטים ראה ביאור 2.10.ג.א [א] לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 תחת הכותרת "רגולציה בקשר עם מלחמת "חרבות ברזל"". על פי הערכה ראשונית של החברה, ובין היתר בכפוף ל: אי הודאות הכרוכה בהימשכות המלחמה, תקופת ההטבות הניתנות על ידי הקבוצה ללקוחותיה, והנחות החברה בנוגע להיקף מימוש הקלות רגולטוריות והטבות אחרות בקשר למלחמה על ידי לקוחות הקבוצה – אומדן סך ההטבות שהקבוצה מעמידה ללקוחותיה עשוי להגיע לכדי 27-22 מיליון ש"ח.

החברה ממשיכה כל העת בניטור פעילותן העסקית של חברות הקבוצה, מיפוי צורכי לקוחותיהן ובחינת הצורך בנקיטת פעולות בקשר לכך.

כמו כן, החברה יישמה צעדים רלוונטיים להבטחת המשכיות עסקית בהתאם לתכניות הקבוצה (בהתאמות הנדרשות) להתמודדות עם מצבי חירום בתרחישים שונים, שיעודם הבטחת המשך מתן שירות בערוצים השונים.

להערכת החברה, למצב המלחמתי עשויות להיות השפעות על פעילות המשק ברבעון הרביעי של השנה ואולי אף מעבר לכך וכנגזרת מכך על פעילות ותוצאות החברה. חלק מההשפעות תלוי בפעולות שיינקטו על ידי ממשלת ישראל, תגובות בינלאומיות לפעולות כאמור, משך הלחימה והתרחבותה, והוראות רגולטוריות שיינתנו בקשר לכך.

בעקבות פרוץ המלחמה ולתאריך חתימת הדוח ניכרת ירידה משמעותית בקניות בכרטיסי חיוב ברוב ענפי המשק. השפעה זו עשויה להימשך ככל שהמלחמה תימשך או תסלים, כאשר ענפי ההלבשה וההנעלה, התיירות והתרבות הינם בעלי פוטנציאל גבוה לפגיעה בהכנסות.

למועד חתימת הדוח, קיים חוסר ודאות לגבי עליית הסיכון באשר לאינדיקטורים המרכזיים של הפעילות הפיננסית בישראל (לפרטים ראה סעיף 2.1.2 לדוח דירקטוריון זה) ולגבי היקפי הפגיעה של המלחמה ונגזרותיה על המשק הישראלי. כמו כן, קיימת אי ודאות רבה בדרכי ההתמודדות של הממשלה במהלך המלחמה ולאחריה, לשמירה על יציבות המשק, טיפול בעובדים שהוצאו לחל"ת, מסלולי הפיצוי לעסקים ועוד. למעורבות הממשלתית פוטנציאל השפעה על סיכוי התממשות סיכונים בחברה (בדגש על סיכוני אשראי).

לפרטים נוספים ראה סעיפים 1.4, 1.5 ו-3 לדוח דירקטוריון זה בקשר למעקב החברה אחר השפעת מלחמת "חרבות ברזל". יובהר, כי השפעת מלחמת "חרבות ברזל" ונגזרותיה על פעילותה של הקבוצה יכולה להשפיע על נושאים שונים, כגון: פעילותם של עסקים, מחזורי הפעילות בכרטיסי חיוב (וזאת גם כתלות בעיתוי והיקף הוצאת עובדים במשק לחל"ת), ירידה בביקושים לאשראי ופגיעה אפשרית בכושר הפרעון של לווים. למועד חתימת הדוח אין ביכולתה של החברה לאמוד את השפעתה הכוללת של המלחמה על תוצאות הקבוצה, וזאת, בין היתר לאור אי הוודאות ביחס להימשכות המלחמה, הסלמתה והשלכותיה הישירות והעקיפות על הקבוצה, אשר עלולות להשפיע עליה מהותית לרעה.

לפרטים בדבר החמרה בהפרשה הקבוצתית של החברה להפסדי אשראי בעקבות המלחמה ראה סעיף 3.2 לדוח דירקטוריון זה.

יצוין, כי עד לפרוץ המלחמה, התקיימה במשק הישראלי מחלוקת הולכת וגוברת ואי וודאות ביחס להשלכות הצפויות (כלכליות ואחרות) של רפורמה משפטית שקידמה ממשלת ישראל ביחס למערכת המשפט. למיטב ידיעת החברה, למועד חתימת הדוח ועל רקע המלחמה, הרפורמה האמורה אינה עומדת על סדר היום ואין כל וודאות לגבי המשך קידומה לאחר סיום המלחמה. ראה גם הערת שוליים 14 לדוח דירקטוריון זה.

יובהר, כי הואיל והאירועים בסביבה הכלכלית האמורים לעיל בעקבות פרוץ המלחמה מאופיינים בשינויים תכופים ובלתי ניתנים לחיזוי, קיים קושי מובנה וייחודי בהערכת השפעותיהם, אשר חוצות ענפים רבים במשק ובכלכלה המקומית. בהתאם, יובהר כי הערכות החברה והמגמות אשר עשויות להשתקף מהנתונים האמורים לעיל, אינן וודאיות ואינן בשליטת החברה, והינן בגדר מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך.

הערכות אלו מבוססות, בין היתר, על הערכות ותחזיות החברה בנוגע למצב הכלכלי במשק ובשוק ההון, על הפרסומים בישראל ובעולם בנושא השלכות הסביבה האינפלציונית במשק ובעולם ובנושא שוק האשראי באופן ספציפי, הפעולות שנקטות (הן ברמה העולמית והן ברמה המקומית) להתמודדות עם השפעות הגורמים האמורים לעיל, ניסיונה של הנהלת החברה בתחומי פעילות החברה (לרבות בסביבת משברים כלכליים ובטחוניים), על הערכת הנהלת החברה בדבר היכולת והאפקטיביות של האמצעים האפשריים שעומדים לרשות החברה להתמודדות עם ההשפעות השונות של משברים מהסוג המתואר לעיל, ועל הנחות העבודה והערכות החברה באשר להיקף מתן ומימוש הטבות והקלות על ידי הקבוצה לאוכלוסיות שונות של לקוחותיה בקשר למלחמת "חרבות ברזל". הערכות אלו עשויות שלא להתממש, כולן או חלקן, או להתממש באופן שונה, לרבות באופן מהותי, מכפי שנצפה או הוערך על-ידי החברה, כתוצאה ממספר גורמים, וביניהם אופן התפתחות מלחמת "חרבות ברזל", אופיה ומשכה, תקופת הטבות הניתנות על ידי הקבוצה ללקוחותיה בקשר למלחמה, היקף מימון של הטבות והקלות בקשר למלחמה על ידי לקוחות הקבוצה מאוכלוסיות שונות, אי הצלחת הפעולות הננקטות להתמודדות עם האירועים האמורים לעיל, הערכות מוטעות לגבי היכולת והאפקטיביות של האמצעים האפשריים שעומדים לרשות הקבוצה להתמודדות עם ההשפעות השונות של האירועים האמורים לעיל, שינוי בתוכניות הקבוצה, שינויים בסביבה התחרותית והעסקית, שינויים בשווקים הפיננסיים ובמקורות הנזילות הזמינים, שינויים בהעדפות צרכנים ומגמות בשוק האשראי, מהמשך התקדמות פעולות הממשלה והכנסת לשינויי חקיקה ביחס למערכת המשפט כאמור לעיל והשלכותיהן וכן מהתממשותם של איזה מגורמי הסיכון המפורטים בסעיף 3 ("סקירת הסיכונים") לדוח דירקטוריון זה ולדוח הדירקטוריון לשנת 2022, דוח על הסיכונים לשנת 2022 ודוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2023.

1.1. מידע כספי תמציתי עיקרי⁷

טבלה 1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
מדדי ביצוע עיקריים (ב-%)					
7.9%	8.4%	9.3%	8.7%	10.9%	שיעור תשואת הרווח הנקי - המנוטרל להון הממוצע
5.6%	6.8%	9.3%	8.7%	10.9%	שיעור תשואת הרווח הנקי - המדווח להון הממוצע
13.1%	13.6%	12.6%	13.6%	12.6%	יחס הון עצמי רובד 1
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד (במיליוני ש"ח):					
155	142	201	60	80	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה מדווח
(2)220	(1)174	201	60	80	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה בנטרול השפעות חד פעמיות
2,087	1,555	1,681	558	586	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
565	382	696	148	244	הכנסות ריבית, נטו
124	75	266	32	105	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,269	1,613	1,882	578	630	הוצאות תפעוליות ואחרות מדווח*
(2)2,184	(1)1,571	1,882	578	630	הוצאות תפעוליות ואחרות בנטרול השפעות חד פעמיות*
453	324	346	109	115	*מזה: שכר ונלוות ועלות הטבה מוגדרת שאינה עלות שירות ⁽³⁾

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
במיליוני ש"ח			
22,683	23,828	24,257	סך כל הנכסים
19,394	18,753	21,916	יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסכומים לקבל מבנקים, נטו*
5,817	4,872	7,285	*מתוכה אשראי לאנשים פרטיים (ברוטו)
19,877	21,035	21,304	סך כל ההתחייבויות
2,794	2,793	2,940	סך ההון המיוחס לבעלי מניות החברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
מדדי איכות אשראי עיקריים - לאנשים פרטיים (ב-%)			
3.00	3.02	3.65	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי**
1.48	1.24	2.81	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽⁴⁾
1.31	1.38	1.54	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽⁴⁾

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה לראשונה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. ההשפעה במועד היישום לראשונה נרשמה נטו ממס לעודפים, ללא תיקון של מספרי השוואה. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לתמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

(1) בנטרול הוצאה בסך של כ-25 מיליון ש"ח הנובעת מגידול בהפרשה לשומות מע"מ, הוצאה של כ-10 מיליון ש"ח הנובעת מקיצור תקופת השכירות החוזית ב"בית ישראל כרטיס" הישן ברחוב המסגר 40 תל אביב (ראה ביאור 1.ב.3 לדוחות הכספיים לשנת 2022); וכן הוצאה בסך של כ-7 מיליון ש"ח הנובעת מהפסד מירידת ערך שהוכר בגין הפחתה של פרויקט טכנולוגי אשר נכללו בסעיף "הוצאות תפעול".

(2) בנטרול הוצאה של כ-29 מיליון ש"ח בגין תוכנית התייעלות לצמצום מצבת המשרות; הוצאה של כ-25 מיליון ש"ח הנובעת מגידול בהפרשה לשומות מע"מ; הוצאה של כ-10 מיליון ש"ח הנובעת מקיצור תקופת השכירות החוזית ב"בית ישראל כרטיס" הישן; וכן הוצאות בסך של כ-21 מיליון ש"ח הנובעות מהפסדים מירידת ערך שהוכרו בגין הפחתה של פרויקטים טכנולוגיים שונים, אשר נכללו בסעיף "הוצאות תפעול". למידע נוסף בדבר הרכיבים שנטרלו ראה דוחות הכספיים לשנת 2022.

(3) כולל שכר, נלוות ועלות הטבה מוגדרת שאינה עלות שירות.

(4) בחישוב שנתי.

⁷ המינוח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיעים בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שמפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים והינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת הקבוצה.

1.4. הסיכונים העיקריים שהקבוצה חשופה להם

פעילותה של הקבוצה כרוכה בסיכונים אשר העיקריים שבהם: סיכון תפעולי, סיכון שוק, סיכון אשראי, סיכון נזילות, סיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר), סיכון משפטי, סיכון רגולטורי, סיכון אסטרטגי ותחרות וסיכון ציות (כולל גם את הסיכון ההתנהגותי (Conduct-risk)). כמפורט בסעיף 1.2 לעיל, מלחמת "חרבות ברזל" הינו אירוע בעל השלכות מקרו כלכליות מהותיות המשפיע על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים ובכללם סיכון אשראי. נכון למועד חתימת הדוח, קיימת אי וודאות בנוגע למשך האירוע והשלכותיו העתידיות על פעילות ותוצאות הקבוצה, המשק המקומי ולקוחות הקבוצה. לפרטים אודות גורמי הסיכון להם חשופה החברה ראה סעיף 3 "סקירת הסיכונים" לדוח דירקטוריון זה ולדוח הדירקטוריון לשנת 2022, דוח על הסיכונים לשנת 2022 ודוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2023.

1.5. יעדים ואסטרטגיה עסקית

לפרטים אודות היעדים והאסטרטגיה העסקית של הקבוצה, ראה סעיף 1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. כמפורט בסעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה, למועד חתימת הדוח, לא ניתן להעריך את כלל השלכות מלחמת "חרבות ברזל" (כמו גם השלכות יתר הגורמים המקרו-כלכליים בסביבתה העסקית הכללית של הקבוצה) ורמת השפעתן על הפעילות העסקית, צמיחת תיק האשראי והגידול ברווח הנקי והיעדים האסטרטגיים שהוגדרו לקבוצה כמפורט בסעיף 1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. וזאת, לאור אי הוודאות הקיימת למועד פרסום הדוח בדבר משך תקופת הלחימה, עוצמתה, התמודדות הממשלה ותמיכתה בעורף העסקי והאזרחי, התפתחויות חברתיות, כלכליות וגיאופוליטיות בגינה, ומשך התאוששות המשק לאחר סיומה. הנהלת החברה עוקבת באופן שוטף אחר ההתפתחויות השונות של המלחמה, בוחנת את השלכותיהן הרלוונטיות על פעילות הקבוצה ועסקיה, ככל שתהיינה, ומבצעת הערכת סיכונים וחשיפות בקשר לכך. ככל שיעלה הצורך בעקבות ההתפתחויות וההערכות האמורות, תבחן החברה גם את הצורך בשינוי או עדכון אסטרטגיית הקבוצה ו/או יעדיה לשנים הבאות, באופן מהותי, כאשר למועד פרסום הדוח ולאור חוסר הוודאות כאמור לעיל, אין ביכולתה של החברה לצפות, לאמוד או להעריך את היקף השינוי או העדכון כאמור, אם וככל שיעשה.

1.6. שיתופי פעולה אסטרטגיים והסכמים מהותיים

1.6.1. התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

פעילות ההנפקה והסליקה של הקבוצה במותגים "Mastercard", "Visa" ו-"American Express", מבוצעת מכוח התקשרויות הקבוצה עם ארגוני המותגים הבינלאומיים האמורים ("הארגונים הבינלאומיים"). לפרטים אודות ההתקשרויות האמורות, ראה סעיף 1.6.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

1.6.2. ערוצי הנפקה והפצה

לפרטים ראה סעיף 1.6.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. להלן פרטים אודות שינויים והתפתחויות עיקריים בהתקשרויות מול שותפי הקבוצה בערוצי ההפצה עד למועד החתימה על הדוח:

1.6.2.1. הערוץ הבנקאי

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.2 א. [ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, ביום 19 במרץ 2023 חתמו חברת הבת פרימיום אקספרס ובנק הפועלים (להלן בסעיף זה: "הבנק") על הסכם מפורט חדש, המסדיר את תנאי ההנפקה, תפעול ההנפקה וזכויות וחובות הצדדים להסכם, בקשר להמשך הנפקתם ותפעולם של כרטיסי חיוב בנקאיים של המותג "אמריקן אקספרס" ללקוחות הבנק, וזאת לתקופה של שמונה שנים (החל מחודש אפריל 2022), היינו עד ליום 31 במרץ 2030. לפרטים נוספים אודות הערוץ הבנקאי, ההסכם בין החברה לבנק וההסכמות העקרוניות בין פרימיום אקספרס לבנק (אשר באו לידי ביטוי בהסכם המפורט האמור לעיל), השפעות התקשרות החברה ופרימיום אקספרס עם הבנק בהסכמים מעודכנים בתוקף החל מיום 1 באפריל 2022 ותלותה של הקבוצה בפעילותה עם הבנק, ראה סעיף 1.6.2 א. לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

לעניין הגשת תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד החברה, מנכ"ל החברה, חברי הדירקטוריון שלה וכנגד הבנק, בקשר להבנות בין הקבוצה לבנק (אשר היוו בסיס להתקשרות בהסכמים המפורטים האמורים לעיל), ראה ביאור 17.ד.10 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

1.6.2.2. ערוץ המועדונים

לפרטים ראה סעיף 1.6.2 ב. לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

1.6.3 ספקי שירותים עיקריים

הקבוצה נוהגת להתקשר מעת לעת ולפי הצורך בהתקשרויות עם ספקים לקבלת שירותים בתחומים שונים, ובכלל זאת שירותים טכנולוגיים למיניהם ושירותים להפעלת מוקדי שירות ומכירה. לפרטים אודות ספקי השירות העיקריים של הקבוצה, ראה סעיף 1.6.3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

להלן פרטים אודות שינויים והתפתחויות עיקריים בהתקשרויות מול ספקי השירות העיקריים של הקבוצה עד למועד החתימה על הדוח:

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.3. (ב) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, בחודש יוני 2023 נחתם הסכם בין הקבוצה לדפוס בארי (שותפות מוגבלת) (להלן: "דפוס בארי") לעניין שירותי הפקה, הדפסה ועיטוף של פירוט החיובים והזיכויים למחזיקי הכרטיסים ולבתי העסק, שירותי עיטוף ומשלוח כרטיסים של הקבוצה ושירותי הטבעת והנפקת כרטיסי חיוב. ההסכם בין הצדדים הינו לתקופה של 10 שנים, עם אפשרות יציאה מוקדמת לקבוצה, כפי שנקבע בהסכם.

יצוין, כי במהלך המתקפה הקשה על קיבוץ בארי במלחמת "חרבות ברזל", הופסקה פעילות מפעל דפוס בארי השוכן בקיבוץ. נכון למועד חתימת הדוח, חזר דפוס בארי באופן מדורג לפעילות סדירה להספקת השירותים הניתנים לקבוצה על ידו. בנוסף, מעניקה החברה ללקוחותיה שירותים חליפיים.

1.6.4 פרויקטים עיקריים בתחום הטכנולוגיה

לפרטים ראה סעיף 1.6.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. יצוין, כי לאור ארועי מלחמת "חרבות ברזל" השלכותיה משכה והיקפה, יתכן ויחולו עיכובים באיזה מן הפרויקטים הטכנולוגיים העיקריים של החברה, אולם להערכת החברה, למועד חתימת הדוח לא צפויים עיכובים מהותיים כאמור.⁸

1.6.5 התפתחויות במקורות המימון

למועד חתימת הדוח, הקבוצה מממנת את פעילותה באמצעות: מקורות עצמיים; הון עצמי ומסגרות אשראי מובטחות מגופים פיננסיים (בעיקר בנקים); הלוואות לזמן קצר והלוואות מסוג On-Call מבנקים שונים בישראל; מסגרת חח"ד (חשבון חוזר דביטורי); אגרות חוב סחירות, ניירות ערך מסחריים סחירים והלוואות לזמן ארוך מבנקים. לפרטים אודות מקורות המימון של הקבוצה, ראה סעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

⁸ הערכת החברה כאמור הינה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס, בין היתר, על היקף המלחמה והשפעותיה על המשק ועל ספקיה של החברה בתחום הטכנולוגיה נכון למועד חתימת הדוח. מטבע הדברים הערכה כאמור עשויה להשתנות עם התבהרות חוסר הוודאות במשק שנגרם מהמלחמה, לרבות מהתגברות או החלשות השפעותיה על המשק, התרחבותה לגזרות נוספות וכדומה, וכן מהתממשותם של איזה מגורמי הסיכון המפורטים בסעיף 3 ("סקירת הסיכונים") לדוח דירקטוריון זה ולדוח הדירקטוריון לשנת 2022, דוח על הסיכונים לשנת 2022 ודוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2023.

טבלה 2: פרטים אודות כלל מקורות המימון החיצוניים של הקבוצה
להלן פרטים, בתמצית, אודות כלל מקורות המימון החיצוניים של החברה והחברות המאוחדות שלה:

מאפיינים כלליים	היקף ההתחייבויות לימים**			זהות החייב	סוג האשראי	זהות הנושה
	31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	בסמוך למועד חתימת הדוח – 9 בנובמבר 2023			
	במיליוני ש"ח					
הלוואות בנקאיות הנפרעות לשיעורין.	222	1,459	1,442	ישראל כרטיס	טווח ארוך	המערכת הבנקאית
מסגרות אשראי מובטחות לטווח קצר ו/או On Call.	*-	*-	5,077	ישראל כרטיס והחברות מאוחדות	טווח קצר	
	-	148	148	ישראל כרטיס	טווח קצר	ניירות ערך מסחריים ⁹
הלוואה מגוף פיננסי לפירעון בתשלומים.	168	-	=	ישראל כרטיס	טווח ארוך	המערכת החוץ בנקאית
	360	241	241	ישראל כרטיס	טווח ארוך	אגרות חוב סחירות ¹⁰
סך הכל	750	1,848	6,908	-	-	

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
(**) כולל ריבית לשלם.

טבלה 3: פרטים אודות מסגרות אשראי וניצולן למועדים הרלוונטיים
להלן פרטים, בתמצית, אודות מסגרות האשראי האמורות וניצולן למועדים הרלוונטיים:

31 בדצמבר 2022	30 בספטמבר 2023	בסמוך למועד חתימת הדוח – 9 בנובמבר 2023	
במיליוני ש"ח			
7,272	7,918	7,918	סך מסגרות אשראי מובטחות
-	-	-	סך מסגרות אשראי שאינן מובטחות
7,272	7,918	7,918	סה"כ מסגרות אשראי (מובטחות ושאיןן מובטחות)
*-	*-	5,077	סך ניצול אשראי כספי מתוך המסגרות המובטחות
-	-	-	סך ניצול אשראי כספי מתוך המסגרות שאינן מובטחות
*-	*-	5,077	סה"כ ניצול אשראי כספי ממסגרות (מובטחות ושאיןן מובטחות)

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

טבלה 4: פרטים אודות ניצול ממוצע ומקסימלי של כלל מסגרות האשראי
להלן פרטים, בתמצית, אודות הניצול הממוצע והניצול המקסימלי של כלל מסגרות האשראי האמורות בתקופת הדוח ועד סמוך למועד חתימתו:

ניצול מקסימלי בתקופה	ניצול ממוצע בתקופה	
במיליוני ש"ח		
5,081	1,227	רבעון ראשון לשנת 2023
5,254	1,277	רבעון שני לשנת 2023
5,682	1,726	רבעון שלישי לשנת 2023
5,809	2,469	חודש אוקטובר 2023

⁹ לפרטים אודות ניירות הערך המסחריים של החברה, תנאיהם והתחייבויות החברה העיקריות במסגרתם, ראה סעיף 1.6.5 ב. להלן תחת הכותרת "ניזילות" וביאור 4.ב.1 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 (לפי העניין). יצוין, כי במהלך תקופת הדוח ולמועד חתימת הדוח, עומדת החברה בהתחייבויותיה בהתאם לניירות הערך המסחריים.

¹⁰ לפרטים אודות אגרות החוב (סדרה א') של החברה, תנאיהן והתחייבויות החברה העיקריות במסגרתן, ראה ביאור 19 לדוחות הכספיים לשנת 2022. יצוין, כי במהלך תקופת הדוח ולמועד חתימת הדוח, עומדת החברה בהתחייבויותיה בהתאם לאגרות החוב (סדרה א').

התפתחויות במקורות המימון במהלך תקופת הדוח ועד למועד חתימתו:

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 תחת הכותרת "התפתחויות משמעותיות במקורות המימון בשנת 2022 ועד למועד חתימת הדוח", להלן התפתחויות ושינויים נוספים עד למועד חתימת הדוח:

א. בקשר עם מסגרות אשראי שהועמדו לחברה על ידי אחד הבנקים המעמידים לה מסגרות אשראי מובטחות (סעיף א' תחת הכותרת האמורה לעיל) - ביום 21 במרץ 2023 הועמדו לחברה מהבנק האמור שתי הלוואות בסך כולל של 400 מיליון ש"ח, כדלקמן: (א) הלוואה בסך 200 מיליון ש"ח (במח"מ של כ-3 שנים), הנושאת ריבית משתנה בשיעור שנתי של פריים בניכוי מרווח בטווח של 0.2%-1.2% (בתשלומים חצי שנתיים); ו-(ב) הלוואה בסך 200 מיליון ש"ח (במח"מ של כ-3 שנים), הנושאת ריבית קבועה בשיעור שנתי בטווח של 4%-5% (בתשלומים חצי שנתיים). ההלוואות האמורות אינן צמודות (קרן וריבית) לבסיס הצמדה ו/או למטבע כלשהו, והן תיפרענה (קרן) בשישה (6) תשלומים שנתיים שווים כל אחת עד ליום 21 במרץ 2029 (כולל). התחייבויות החברה לפירעון ההלוואות לא הובטחו בבטוחות. לפרטים אודות מימון נוסף (מסגרות אשראי מובטחות) שהועמד לחברה מהבנק האמור, ראה ס"ק ה' תחת כותרת זו להלן.

ב. בקשר עם בחינת מהלך של הנפקה לציבור ורישום למסחר בבורסה של (בין היתר) סדרת ניירות ערך מסחריים של החברה (סעיף ג' תחת הכותרת האמורה לעיל) - ביום 3 באפריל 2023 הנפיקה החברה לציבור (ורשמה למסחר בבורסה) 144,693,000 ש"ח ערך נקוב ניירות ערך מסחריים (סדרה 1), בתמורה (ברוטו) לערכם הנקוב. לפרטים אודות תנאי ניירות הערך המסחריים האמורים, ראה ביאור 4.ב.1 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023. ככל שיושלם הסכם המיזוג בין החברה לבין הראל (כמפורט בסעיף 1.2 לעיל), לא קיים לדעת החברה חשש שעקב המיזוג האמור לא יהיה ביכולתה של החברה לקיים את התחייבויותיה כלפי מחזיקי ניירות הערך המסחריים (סדרה 1).

ג. ביום 14 בנובמבר 2023 אישר דירקטוריון החברה, באישור עקרוני, לחברה, לפעול להנפקה ולרישום למסחר בבורסה של ניירות ערך מסחריים (סדרה 2) של החברה (סדרה חדשה), אשר אינם מובטחים בשעבודים ולא יהיו ניתנים להמרה למניות, ואשר יישאו ריבית משתנה על בסיס ריבית בנק ישראל (בסעיף זה: "ניירות הערך המסחריים"), וזאת במסגרת הצעה לציבור על-פי דוח הצעת מדף (בסעיף זה: "דוח הצעת המדף"). בהקשר זה יצוין, כי נכון למועד חתימת הדוח אין כל ודאות לגבי ביצוע ההנפקה, עיתויה, היקפה ו/או תנאיה ואין באמור לעיל כדי להוות אינדיקציה או ליצור התחייבות כלשהי מצד החברה להנפקת ניירות הערך המסחריים כאמור. כמו-כן, פרסום דוח הצעת המדף וביצוע ההנפקה, אם וככל שיבוצעו, כפופים, בין היתר, לקבלת כל האישורים הנדרשים על-פי דין.

ד. ביום 14 בספטמבר 2023 התקשרה החברה עם אחד הבנקים המעמידים לה מסגרות אשראי והלוואות בהסכם להעמדת מסגרת אשראי מובטחת לחברה בהיקף של 700 מיליון ש"ח, אשר תהיה בתוקף עד ליום 13 בספטמבר 2024, ואשר תשמש לניצול באשראי לזמן קצר וזאת בנוסף למסגרת אשראי מובטחת בסך 100 מיליון ש"ח, והלוואות בסך 700 מיליון ש"ח, שהועמדו לקבוצה מהבנק האמור. התחייבויות החברה לפירעון האשראי המנוצל בגין מסגרת זו אינן מובטחות בבטוחות, שעבודים כלשהם או בכל אופן אחר.¹¹ שיעור הריבית על ניצול המסגרת האמורה יהא מבוסס פריים, בתוספת מרווח שייקבע מעת לעת בכל משיכה ואשר להערכת החברה צפוי להיות בתנאי שוק כפי שיהיה בכל מועד. כמו-כן, מסגרת האשראי כוללת עמלת אי ניצול, אשר שיעורה הינו בטווח המפורט בטבלה 5 בסעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

ה. בקשר עם שתי מסגרות אשראי מובטחות שהועמדו לחברה על ידי אחד הבנקים המעמידים לה מסגרות אשראי (סעיף א' תחת הכותרת האמורה לעיל): (א) האחת מסגרת אשראי כללית בהיקף כולל של 2,100 מיליון ש"ח, המשמשת לניצול אשראי לזמן קצר (בסעיף זה: "מסגרת האשראי הכללית"); (ב) והשנייה מסגרת אשראי ייעודית בהיקף של 300 מיליון ש"ח, המשמשת את החברה לצורך עמידה במודל הנזילות שלה וכן ניתנת לניצול באשראי לזמן קצר בהתאם לצרכי החברה השוטפים (אגב הודעה לבנק בדבר רצונה לנצל מסגרת זו) (בסעיף זה: "מסגרת האשראי הייעודית"); ביום 13 בנובמבר 2023 התקשרה החברה עם הבנק האמור להארכת תוקף שתי מסגרות האשראי האמורות עד ליום 12 בנובמבר 2024, תוך הגדלתן כדלקמן: (1) מסגרת האשראי הכללית תגדל בסך של 200 מיליון ש"ח, כך שתעמוד על סך כולל של 2.3 מיליארד ש"ח; ו-(2) מסגרת האשראי הייעודית תגדל בסך של 200 מיליון ש"ח, כך שתעמוד על סך כולל של 0.5 מיליארד ש"ח.

יתר תנאי מסגרות האשראי האמורות ייוותרו כמתואר בס"ק א' שבסעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. לפרטים אודות מימון נוסף (הלוואות) שהועמד לחברה מהבנק האמור, ראה ס"ק א' תחת כותרת זו לעיל.

¹¹ ככפוף לזכויות קיזוז, עיכוב, עיכובן וזכויות דומות אחרות, ככל שחלות על פי תנאי ההסכמות בין הצדדים.

לפרטים אודות עילות מקובלות שונות אשר בהתקיימן רשאים גופים מממנים של החברה להעמיד אשראים שהעמידו לה לפרעון מידי, ראה סעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 תחת הכותרת "פרטים נוספים אודות התקשרויות כאמור".

נזילות

לפרטים אודות סיכון הנזילות של הקבוצה וניהולו וכן הערכת השפעת גורם הסיכון כאמור על פעילותה של הקבוצה, ראה סעיף 3.3 לדוח דירקטוריון זה. לפרטים אודות מגבלות מימון החלות ו/או שיחולו על הקבוצה מכוח נוהל בנקאי תקין מספר 313 (מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים) ("נב"ת 313"), ראה סעיף 3.2 לדוח דירקטוריון זה (תחת הכותרת "סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצת לווים").

למועד חתימת הדוח, החברה מעריכה כי יש לה מקורות מימון מספקים לצורך הפעילות השוטפת לרבות בתחום האשראי. מלחמת "חרבות ברזל" לא השפיעה מהותית על סיכון הנזילות ומקורות המימון של הקבוצה ולהערכת החברה, לחברה מקורות מימון מספקים לצורך הפעילות השוטפת וכן לצמיחה בתחום האשראי. בהנחה שהמשק יחזור בהדרגה למתכונת פעילות רגילה, החברה אינה צופה כי יחול שינוי מהותי בזמינות מקורות המימון שלה. יחד עם זאת, הערכת החברה עשויה להשתנות וכפופה לאי הוודאות בדבר משכה והתפתחותה של מלחמת "חרבות ברזל" והשלכתה על הכלכלה.

הערכתה של החברה כאמור לעיל הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכתה של הקבוצה והבנתה את הגורמים המשפיעים על שוק התשלומים והאשראי בו פועלת הקבוצה. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מאופן התפתחות מלחמת "חרבות ברזל", אופיה ומשכה, מהנחות וניתוחים לא מיטביים, מהתפתחויות שלא ניתן להעריך באופן מלא ו/או התממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה.

1.6.6. שיתופי פעולה נוספים

לפרטים ראה סעיף 1.6.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

להלן פרטים אודות התפתחויות ושינויים בהתקשרויות עיקריות נוספות של החברה עד למועד החתימה על הדוח:

- א. בהמשך לאמור בסעיף 1.6.6(ד) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 בקשר עם הסכם בנק הפועלים, ראה סעיף 1.6.2.1 לדוח דירקטוריון זה.
- ב. בהמשך לאמור בסעיף 1.6.6(ה) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 ובביאור 1.ב.24 לדוח הכספי לשנת 2022 בקשר עם הסכמים עם מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ ("מימון ישיר"), בחודש אפריל 2023 התקשרה ישראלכרט מימון בע"מ ("ישראלכרט מימון") בהסכם המחאה לרכישת תיקי הלוואות רכב שהעמידה מימון ישיר בהיקף של כ-300 מיליון ש"ח.
- ג. בהמשך לאמור בסעיף 1.6.6(ו) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 לענין פקיעת מזכר הבנות להקמת מיזם משותף להעמדת אשראי צרכני עם הפניקס ומכתבים בקשר לכך, בחודש מרץ 2023 הוגשה על ידי הפניקס תביעה כנגד החברה, יו"ר דירקטוריון החברה ומנכ"ל החברה בקשר לאי יציאתו לפועל של המיזם המשותף. לפרטים ראה ביאור 10.ד.16 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1. לפרטים אודות מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים שחלו בשנים האחרונות בענפים בהם פועלת הקבוצה, לרבות התפתחויות טכנולוגיות, שינויים בהעדפות וציפיות הצרכנים, כניסת מתחרים חדשים לענפי הפעילות של הקבוצה וכדומה, ראה סעיפים 2.1.1 עד 2.1.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. יצוין, כי בהמשך לאמור בסעיף 2.1.2 (א) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, למועד חתימת הדוח יידרשו כלל בתי העסק הסולקים בישראל לעבור לתקן EMV עד לסוף שנת 2024.

2.1.2. סקירה כלכלית ופיננסית¹²

התפתחויות בכלכלה העולמית

ברבעון השלישי לשנת 2023 סביבת האינפלציה בעולם מוסיפה להיות גבוהה ומעל לטווח היעד של הבנקים המרכזיים, הגם שנראית התמתנות מסוימת בשיעור האינפלציה בחלק מהמדינות. בארה"ב, שיעור האינפלציה בחודש ספטמבר 2023 עמד על 3.7% ביחס לחודש המקביל אשתקד, זהה לעליה בחודש אוגוסט 2023 ונמוך משמעותית מהשיא של חודש יוני 2022 כאשר האינפלציה הגיעה ל-9.1%. במקביל, אינפלציית הליבה בארה"ב עמדה בחודש ספטמבר 2023 על שיעור של 4.1% ביחס לחודש המקביל אשתקד, לעומת 4.3% בחודש הקודם. הפדרל ריזרב החליט בחודש ספטמבר 2023 להותיר את הריבית המוניטרית ללא שינוי, על טווח שבין 5.25% – 5.5%. שיעור האינפלציה באיחוד האירופי ממשיך במגמת ירידה, אך נותר גבוה במונחים שנתיים, כאשר בחודש ספטמבר 2023 עמד על 4.3%, לעומת 5.2% בחודש אוגוסט 2023. הבנק המרכזי האירופי העלה בחודש ספטמבר 2023 את הריבית ב-25 נקודות בסיס נוספות לשיעור של 4.5%. בבריטניה שיעור האינפלציה נותר גבוה ועמד בחודש ספטמבר 2023 על 6.3% זהה לעלייה בחודש אוגוסט 2023. הבנק המרכזי בבריטניה, לאחר 14 העלאות ריבית רצופות, החליט בספטמבר 2023, להותיר את הריבית ללא שינוי בחודש ספטמבר 2023 על שיעור של 5.25%.

לפי תחזיות בינלאומיות שפורסמו בתחזית בנק ישראל¹³, צמיחת המשק המפותחים תסתכם ב-1.2% בשנת 2023 ו-0.8% בשנת 2024 (בהשוואה ל-0.9% בשתי השנים בתחזית הקודמת בחודש יולי 2023).

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

למועד חתימת הדוח, נמצאת מדינת ישראל בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" שפרצה ביום 7 לאוקטובר 2023. תקופת המלחמה מאופיינת במידה גבוהה של אי ודאות, בין היתר בנוגע להתפתחות המלחמה והשלכותיה הכלכליות. בהתאם, תחזיות בנק ישראל מאופיינות גם הן ברמה גבוהה במיוחד של אי ודאות, בין היתר על רקע אי ודאות בנוגע למשך, היקף ואופי המלחמה.

זאת במקביל למדיניות המוניטרית המצמצמת שנקט בנק ישראל בשנה החולפת, בדומה למדינות רבות בעולם, שהובילה להאטה בפעילות הכלכלית במשק הישראלי.¹⁴

ערב פרוץ המלחמה, רמת הפעילות במשק הייתה גבוהה משהעריך בנק ישראל בתחזית הקודמת בחודש יולי 2023, כאשר נתוני החשבונאות הלאומית לרבעון השני של 2023 הציגו על צמיחה של 3.0%, גבוהה מהתחזיות, וגם נתוני הצמיחה לרבעונים קודמים עודכנו כלפי מעלה. לצמיחה ברבעון השני של 2023 תרם בעיקר רכיב ההשקעות, בעוד הצריכה הפרטית והיצוא גדלו בשיעור מתון. בהינתן נקודת מוצא זו מחד, והערכות על הפגיעה המקרו-כלכלית של המלחמה מאידך, בנק ישראל מעריך כי בשנת 2023 התוצר יצמח בשיעור של 2.3% ובשנת 2024 הוא יצמח ב-2.8% (בהשוואה לצמיחה של 3% בכל אחת מהשנים בתחזית הקודמת מחודש יולי 2023, טרם פרוץ המלחמה). הפגיעה צפויה להתבטא בהעמקת החולשה של הצריכה הפרטית, בשל הירידה בביקוש לצריכה ומגבלות בצד ההיצע.

זאת ועוד, בנק ישראל מעריך כי שיעור האבטלה, יעמוד על כ-3.2% בשנת 2023, אך יעלה ל-3.6% בשנת 2024.

¹² למיטב ידיעת החברה, ועל בסיס מקורות חיצוניים.

¹³ על פי הודעה לעיתונות של בנק ישראל מיום 23 באוקטובר 2023, שכותרתה: "התחזית המקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, אוקטובר 2023".

¹⁴ במהלך הרבעון הראשון לשנת 2023 החלה הממשלה לקדם תכנית לביצוע שינויים במערכת המשפט בישראל, אשר הובילו להעמקת והחרפת פעולות המחאה כנגד החקיקה. למיטב ידיעת החברה, עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ביום 7 באוקטובר 2023, הליכי החקיקה נעצרו, ונראה כי הרפורמה אינה עומדת על סדר היום. בשלב זה, לא ניתן לדעת מתי תחזור הרפורמה המשפטית לשולחן הכנסת, אם בכלל.

יצוין, כי בסמוך לאחר פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" הודיעו סוכנויות הדירוג הבינלאומיות FITCH ו-MOODY'S על הורדת אופק הדירוג של ישראל ל-"שלילי" וכניסתו למעקב, ללא הורדת רמת הדירוג עצמו. הורדת דירוג כאמור עשויה להוביל לעלייה במחיר החוב הממשלתי. כמו כן, חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P הודיעה על הורדת תחזית הדירוג של ישראל מ-"יציבה" ל-"שלילית", לצד אישור מחדש של רמת דירוג האשראי.

יצוין כי למועד חתימת הדוח, קיימת במשק הישראלי אי ודאות ביחס להתפתחות המלחמה וגבולותיה ועוצמת ההשלכות הצפויות נוכח המלחמה והשפעותיה, ואשר עשויה להיות להם, בין היתר, השפעה שלילית מהותית על מגוון תחומים כלכליים וכדומה. למועד הדוח אין ביכולתה של החברה להעריך ו/או לאמוד השלכות פוטנציאליות כאמור על פעילותה ו/או עסקיה.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטארית

כשאר מדינות העולם, האינפלציה בישראל מוסיפה להיות גבוהה, אך מתמתנת, ונמוכה בהשוואה לחלק מהמדינות המפותחות. במסגרת החלטת הריבית של בנק ישראל מחודש יולי 2023, לאחר עשר העלאות ריבית רצופות, החליט להותיר את הריבית ללא שינוי ברמה של 4.75%. בעקבות המלחמה הנוכחית בנק ישראל, במסגרת החלטת הריבית האחרונה מחודש אוקטובר 2023, הותיר את הריבית ללא שינוי.

על פי תחזית בנק ישראל האחרונה, הריבית המוניטרית צפויה לעמוד על 4% או 4.25% ברבעון השלישי של 2024.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן ירד בחודש ספטמבר 2023 ב-0.1% בהשוואה לחודש אוגוסט 2023, ועמד על רמה של 111.4 נקודות (הבסיס: ממוצע 2018 = 100 נקודות), אולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 2.86%, וב-12 החודשים האחרונים (ספטמבר 2023 לעומת ספטמבר 2022) עלה ב-3.8%.

עליות מחירים בולטות נרשמו בסעיפי ירקות ופירות טריים שעלה ב-4.3%, שירותי חינוך שעלה ב-1.3%, שכר דירה, ריהוט וציוד לבית, הלבשה והנעלה ובריאות שעלו ב-0.5%, כל אחד.

ירידות מחירים בולטות נרשמו בסעיפי תחבורה שירד ב-1.5%, מזון ותרבות ובידור שירדו ב-0.5%, כל אחד.

לפי תחזית בנק ישראל, שיעור האינפלציה בארבעת הרבעונים הקרובים (המסתיימים ברבעון השלישי של שנת 2024) צפוי לעמוד על 2.9%. זאת על רקע מגמת הפיחות של השקל, אשר נמשכת ביתר שאת מאז פרוץ המלחמה, העלייה במחירי הנפט הדולריים והתייקרות אפשרית של מוצרים ושירותים נוספים לאור הפרעות לצד היצע כתוצאה מהמלחמה. בנק ישראל מעריך כי כוחות אלו יפעלו לעליית האינפלציה בטווח הקצר, אך זו צפויה להתמתן בהמשך עם ההתפוגגות של השפעות אלו על היצע המוצרים והשירותים, וכן בשל הפגיעה בסנטימנט הצרכני ובביקוש לצריכה. מנגד, התמתנות האינפלציה בהמשך צפויה להיות מקווצת חלקית על ידי עלייה בביקוש לדירוג מחוץ לאזורי העימות.

במהלך הרבעון השלישי של 2023, השקל נחלש מול הדולר ב-3.35% ומול האירו ב-0.85%. מגמת היחלשות שצפויה להימשך על רקע המלחמה.

לעניין השפעת הגורמים המקרו כלכליים המפורטים לעיל על החברה ופעילויותיה, ראה סעיף 3.4.1 בדוח דירקטוריון זה.

טבלה 5: שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן (בסיס 2018 = 100) ושיעורי השינוי הם:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		ליום 30 ביוני		ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
108.3	104.4	109.6	106.2	110.7	107.3	111.4	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) – בגין
3.519	3.176	3.615	3.500	3.700	3.543	3.824	שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)
3.753	3.524	3.932	3.636	4.019	3.486	4.053	אירו (בש"ח ל-1 אירו)

שיעור השינוי באחוזים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
5.2	4.28	2.86	1.04	0.63	מדד המחירים לצרכן - בגין
13.2	13.92	8.67	1.23	3.35	שער הדולר של ארה"ב
6.6	(0.97)	7.99	(4.13)	0.85	שער אירו

2.1.3 השפעת ההתפתחויות בסביבה הכלכלית על תוצאות פעילות הקבוצה

על מנת להתמודד עם העלייה בסביבת האינפלציה במהלך תקופת תשע החודשים הראשונים של שנת 2023 נקטו בנקים מרכזיים בעולם במדיניות מוניטרית מצמצמת והעלו את שיעורי הריבית, ובפרט ארה"ב שבחודש יולי 2023 העלתה את הריבית לרמה של 5.5% אשר נכון לחודש אוקטובר 2023 נותרה ללא שינוי.

על פי סקירת בנק ישראל, סביבת האינפלציה בעולם מוסיפה להיות גבוהה, אולם בחלק מהמדינות, ובפרט בארה"ב, ניכרת מגמת התמתנות. ריבית בנק ישראל, אשר נותרה ללא שינוי במשך תקופה ממושכת, עלתה מרמה של 0.25% בראשית שנת 2022 עד לרמה של 4.75%, בדומה למגמה עולמית של עליית הריבית.

ככלל, הנכסים וההתחייבויות הקיימים בחברה מושפעים בחלקם משיעורי ריבית בנק ישראל ובחלקם צמודים למדד המחירים לצרכן. כמו כן, חלק מיתרות האשראי שנוטלת החברה מתאגידים בנקאיים, מבוסס ריבית משתנה וחלקם בריבית קבועה.

עליית הריבית המתמשכת והמדד מגדילה ללקוחות החברה את גובה הפירעון החודשי של ההלוואות בריבית משתנה ומעלה חשש לגבי יכולות ההחזר של הלקוחות ואיכות תיק האשראי. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, עליית שיעור הריבית (השפעת מחיר בלבד) הביאה לגידול בהכנסות המימון נטו בסך של כ-173 מיליוני ש"ח.

בנוסף, העלאת שיעור הריבית ב-1% עשויה להביא לירידה בסך של כ-13 מיליוני ש"ח בהתחייבות בגין עובדים, בשל הגידול בשיעור ההיוון. השפעת השינוי בשיעור הריבית מוכרת ברווח כולל אחר. ההערכה האקטוארית ליום 30 בספטמבר 2023, בהשוואה להערכה ליום 31 בדצמבר 2022, הושפעה בעיקר כתוצאה מעלייה בשיעור ההיוון, על רקע העלאת שיעורי הריבית במשק.

עליית מדד המחירים לצרכן כמצוין לעיל עשויה להביא, מחד גיסא, לגידול בהיקפי מחזור הפעילות של החברה ומאידך גיסא לשחיקת כוח הקניה של לקוחות החברה, פגיעה ביכולות ההחזר של לקוחות החברה, וכתוצאה מכך לעלייה בנוקי אשראי.

על מנת להתמודד עם ההתפתחויות כאמור, החברה עוקבת כל העת אחר המגמות בשוק התשלומים והאשראי בישראל ובעולם.

במסגרת היערכותה של החברה בקשר עם התפתחויות אלה, החברה מקיימת תהליכי בקרה וניטור שוטפים של סיכונים אשראי בפעילותה העסקית, כגון: אישור חשיפות אשראי, עדכון שוטף של נהלי החיתום וכיו"ב. למועד חתימת הדוח, תהליכים אלה מבוצעים בניטור מוגבר לנוכח מלחמת "חרבות ברזל".

למועד חתימת הדוח, אין ביכולתה של החברה להעריך את ההשפעה של גורמים אלה והיקפם, חוסר יכולת שמתגבר נוכח קיומה של מלחמת "חרבות ברזל". החברה מנסה באופן שוטף את תיק האשראי ואת השפעות התפתחויות אלה על פרופיל הסיכון בתיק והשלכותיהן על הפעילות העסקית והפסדי האשראי בתקופות דיווח עוקבות.

2.1.4 השפעת ההתפתחויות הרגולטוריות על הקבוצה ותחומי הפעילות בהם היא פועלת

להערכת החברה, לריבוי הליכי הרגולציה בענפי פעילות הקבוצה, ובאופן ספציפי לשינויי הרגולציה הנוגעים לפעילות הקבוצה, צפויות ו/או עשויות להיות (לפי המקרה) השלכות מהותיות על ענפי הבנקאות, השירותים והמוצרים הפיננסיים וכרטיסי האשראי בכלל ועל הקבוצה ותחומי פעילותה בפרט (לרבות השלכות אשר עלולות להשפיע מהותית לרעה על עסקי הקבוצה ותוצאותיה במי מתחומי פעילותה), אשר למועד חתימת הדוח אין ביכולתה של החברה לאמוד או לכמת.

בנוסף לאמור בסעיף 2.1.8 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, להלן פרטים אודות הליכים רגולטוריים עיקריים (בישראל), שיכולים להיות להם, להערכת החברה, השלכות בסביבת הפעילות העסקית בה פועלת הקבוצה, ושקודמו בתקופת הדוח ועד מועד חתימת הדוח, לרבות הליכים כאמור אשר חלקם טרם הושלם נכון למועד חתימת הדוח ולרבות אודות הוראות רגולטוריות הנובעות ממלחמת "חרבות ברזל" והשלכותיה:

פירוט	ראה:15	ההוראה	
<p>בחודש יולי 2023 חתמו פרימיום אקספרס וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כ.א.ל") על הסכם מפורט בקשר להתקשרות בהסכם מאגד, אשר במסגרתו יתאפשר לכאל לשמש כמאגד של בתי עסק בישראל במותג "אמריקן אקספרס". בנוסף, חתמו החברה ודיינרס קלוב ישראל בע"מ ("דיינרס") על הסכם מפורט בקשר להתקשרות בהסכם מאגד, אשר במסגרתו יתאפשר לחברה לשמש כמאגד של בתי עסק בישראל במותג "דיינרס". ההסכמים המפורטים כוללים תנאים המקובלים בהסכמי מאגד, והינם בתוקף ל- 12 חודשים ויתחדשו מאליהם לתקופות נוספות של 12 חודשים כל פעם, עד ל- 5 שנים בסך הכל, אלא אם מי מהצדדים הודיע על רצונו לבטל איזה מההסכמים קודם לכן, בהתאם לקבוע בהם.</p> <p>בחודש מאי 2023 עבר בכנסת בקריאה שנייה ושלישית חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום שבין היתר מעגן את ההרחבה שבמכתב מנכ"ל משרד האוצר, לפיה סולק כרטיסי חיוב גדול (כהגדרתו בחוק האמור) לא יסרב להתקשר גם עם מאגד שהוא סולק.</p>	<p>סעיף 2.1.8(א) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022; ביאור 2.ג.24.א[א] 11 לדוחות הכספיים לשנת 2022: ביאור 2.ג.10.א[א] 9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023</p>	<p>חוק הבנקאות (רישוי)- מותג American Express, הוראות חוק שטרם בנושא מאגד וסולק מתארה¹⁶; מכתב מנכ"ל משרד האוצר; חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג – 2023</p>	(א)
<p>בחודש מאי 2023 עבר בכנסת בקריאה שנייה ושלישית חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, אשר קובע כללים שונים בקשר למתן שירותי ייזום בסיסי ושירותי ייזום מתקדם (כהגדרתם בחוק האמור).</p>	<p>סעיף 2.1.8(ד) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022; ביאור 2.ג.24.א[א] 6 לדוחות הכספיים לשנת 2022: ביאור 2.ג.10.א[א] 2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023</p>	<p>שירותי ייזום תשלום בסיסי ומתקדם- חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום</p>	(ב)
<p>בחודש מאי 2023 אישרה הכנסת בקריאה שנייה ושלישית תיקון לחוק הבנקאות שירות ללקוח, במסגרתו, בין היתר, הוארך הסעיף האוסר על בנק בעל היקף פעילות רחב לפנות ללקוח בעל כרטיס אשראי ולהציע לו לחדש את כרטיסו שלא במסגרת 45 הימים שלפני מועד תום תוקף הכרטיס, וכן מעוגנת חובת התאגיד הבנקאי לאפשר לגוף מתפעל (כדוגמת החברה), החל מיום 1 בספטמבר 2023, לבקש ולקבל את הסכמת הלקוח לעשות שימוש במידע אודותיו שהגיע לגוף המתפעל אגב ביצוע ההנפקה או תפעול ההנפקה, לצורך מתן שירותים פיננסיים ללקוח, לגביהם מפוקח הגוף המתפעל; והכל בהתאם למפורט בתיקון האמור.</p>	<p>סעיף 2.1.8(ה) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022; ביאור 2.ג.24.א[א] 9 לדוחות הכספיים לשנת 2022: ביאור 2.ג.10.א[א] 7 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023</p>	<p>תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981 ("הצעת חוק הבנקאות שירות ללקוח") מתוך פרק "בנקאות ואשראי" מתוך התכנית הכלכלית</p>	(ג)
<p>בחודש מאי 2023 עבר בכנסת בקריאה שנייה ושלישית חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום הקובע, בין היתר, כי לחוק שירות מידע פיננסי יתווסף סל מידע חדש אודות נתוני סליקה, בהתאם למפורט בחוק האמור.</p>	<p>סעיף 2.1.8(ו) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022; ביאור 2.ג.24.א[א] 2 לדוחות הכספיים לשנת 2022: ביאור 2.ג.10.א[א] 4 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023</p>	<p>בנקאות פתוחה, חוק שירות מידע פיננסי, חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג – 2023</p>	(ד)
<p>עם כניסתו לתוקף של התיקון לחוק, החל מיום 1 ביוני 2024, החברה לא תיכלל בהגדרת גוף פיננסי משמעותי כהגדרתו בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 רק מעצם היותה סולק בעל היקף פעילות רחב.</p>	<p>סעיף 2.1.8(ח) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022; ביאור 2.ג.24.א[א] 11 לדוחות הכספיים לשנת 2022</p>	<p>הכללת סולק בעל היקף פעילות רחב ברשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים בהתחשב בשווי נכסיו</p>	(ה)

15 ההפניות בטבלה זו הינן לביאורים בדוחות הכספיים לשנת 2022, אלא אם נאמר אחרת.
 16 "מאגד" ו-"סולק מתארה", כהגדרת מונחים אלו בסעיף 2.4.5(י) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

ריבוי ההוראות והשינויים בעולם התשלומים, ובכלל זה יישום הוראות חוק שטרם ועיגון הוראות מתוכו לתקופת זמן נוספת במסגרת הצעת חוק הבנקאות שירות ללקוח, בנקאות פתוחה, הרחבת פעילות סליקת מאגדים במוטג הסגור "אמריקן אקספרס", הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלומים, פעילות אפליקציות התשלומים, וכניסת מתחרים חדשים לתחומי הפעילות של הקבוצה, וכן המגמות בשוק זה, בין אם מפורטים בסעיף 2.1.8 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 ובטבלה לעיל ובין אם לאו, ובנוסף, ריבוי הוראות הרגולציה בקשר למלחמת "חרבות ברזל" ושינויים תכופים בהן, עלולים להשפיע מהותית לרעה על הקבוצה, אך בשלב זה טרם ניתן לאמוד באופן וודאי את השפעתם הכוללת.

לפרטים ראה הסיכום המופיע תחת הטבלה בסעיף 2.1.8 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 וביאור 2.1.8.g.2 [א] תחת הכותרת "הליכי רגולציה בקשר עם מלחמת "חרבות ברזל" לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

למועד חתימת הדוח הקבוצה פועלת במספר מישורים על מנת להיערך להשלכות הרגולציה המפורטת לעיל ומשקיעה משאבים רבים לצורך כך (הן בהיבט ההון האנושי והן בהיבט ההשקעה הכספית). לפרטים נוספים ראה סעיפים 2.1 ו-1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 וסעיפים 1.2, 1.5 ו-3.1 לדוח דירקטוריון זה בקשר למעקב החברה אחר השפעת מלחמת "חרבות ברזל".

הערכותיה של החברה כאמור בסעיף זה לעיל הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס, בין היתר, על הערכותיה של הנהלת הקבוצה והבנתה את המגמות בשוק התשלומים והאשראי בישראל ובעולם, ביחס למגמות והשפעות התחרות וכן על ניסיון העבר ואת השלכותיהן האפשריות של הוראות הדין החלות על הקבוצה (ובכללן הוראות שטרם הוחלו או טרם הפכו למחייבות), נכון למועד חתימת הדוח. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, משינויים בתכנית העבודה של הקבוצה, מהשפעות הוראות רגולטוריות זמניות או קבועות נוספות שיפורסמו על-ידי הרגולטורים, משינויים (טכנולוגיים ואחרים) בלתי צפויים בשוק התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים רגולטוריים נוספים, מהשפעות גורמים חיצוניים, כגון: השלכות סביבת האכיפה והריבית (בישראל ומחוצה לה), אופן התפתחות מלחמת "חרבות ברזל", אופיה, משכה והשלכותיה; השלכות המשך התקדמות פעולות הממשלה והכנסת לשינויי חקיקה ביחס למערכת המשפט (ככל שיהיו), היקף מימוש מתווה הפיקוח וסכסוכים מדיניים בטחוניים ופוליטיים (מקומיים או גלובליים) על תחומי הפעילות של הקבוצה ו/או התממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון המפורטים בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח דירקטוריון זה ובדוח הדירקטוריון לשנת 2022 וכן בדוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2023 ובדוח על הסיכונים לשנת 2022.

2.1.5. גילוי בדבר הפניית תשומת לב רואי החשבון המבקרים

בדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של החברה לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023, רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב (מבלי לסייג את מסקנתם) לאמור בביאור 2.1.8.g.2 [א] בדבר הליכי רגולציה וביאור 10.ד.19-22 בדבר בקשות לאישור תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות נגד החברה שלא ניתנות להערכה.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר-17

טבלה 6: תמצית דוח רווח והפסד

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		במיליוני ש"ח
2022	2023	2022	2023	
בנטרול השפעות חד פעמיות	מדווח	מדווח	מדווח	
1,555	1,681	558	586	מעסקאות בכרטיסי אשראי
382	696	148	244	הכנסות ריבית, נטו
(34)	42	(5)	12	הכנסות (הוצאות) אחרות
1,903	2,419	701	842	סך הכל הכנסות
75	266	32	105	הוצאות בגין הפסדי אשראי
⁽¹⁾ 737	869	260	292	הוצאות תפעול
439	519	161	170	הוצאות מכירה ושיווק
90	105	29	32	הוצאות הנהלה וכלליות
305	389	128	136	תשלומים לבנקים
1,646	2,148	610	735	סך כל ההוצאות
257	271	91	107	רווח לפני מסים
⁽¹⁾ 84	71	31	26	הפרשה למסים על הרווח
173	200	60	81	רווח לאחר מסים
1	2	*-	(1)	חלק החברה ברווחים (הפסדים) לאחר השפעת מס של חברות כלולות
-	(1)	-	*-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
174	201	60	80	רווח נקי

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
(1) ראה הסבר בטבלה 1 לעיל.

סביבה עסקית

הקבוצה פועלת בסביבה דינמית ותחרותית ומושפעת, בין היתר, משינויי חקיקה ורגלוציה אשר באו לידי ביטוי בתוצאות פעילותה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ובתקופה המקבילה אשתקד. בהמשך למתווה הירידה בעמלה הצולבת¹⁸ מ-0.6% ל-0.575% בשנת 2020, מ-0.575% ל-0.55% בשנת 2021, ומ-0.55% ל-0.525% בשנת 2022, החל מיום 1 בינואר 2023 חלה הפחתה נוספת מ-0.525% ל-0.5%. כמו כן, חלה ירידה בשיעור העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מידי מ-0.3% ל-0.275% בשנת 2021 והחל מיום 1 בינואר 2023 חלה הפחתה נוספת מ-0.275% ל-0.25%. השפעות אלו הובילו לירידה בהכנסות מעמלת מנפיק וכן לירידה בהכנסות מבתי עסק (ירידה בעמלה הצולבת כאמור, משפיעה גם על עמלת בית העסק הממוצעת).

לפרטים אודות ההסכמים אליהם הגיעה הקבוצה עם בנק הפועלים והשלכותיהם המוערכות על הגידול בהיקף התשלומים לבנק הפועלים, ראה סעיף 1.6.2.1 א. [ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 וסעיף 1.6.2.1 לדוח דירקטוריון זה.

במגזר לקוחות פרטיים חלה עלייה ביתרות האשראי לאנשים פרטיים ליום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2022 בסך של כ-2,413 מיליון ש"ח. לפרטים אודות רכישת תיקי הלוואות רכב והלוואות משלימות לרכב ממימון ישיר, ראה סעיף 1.6.6 (ב) לדוח דירקטוריון זה.

לפרטים אודות מלחמת "חרבות ברזל" שפרצה לאחר תקופת הדוח, ועד למועד חתימת הדוח, ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

¹⁷ המינוח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיעים בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים. כמו-כן, השימוש במונח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' הינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת הקבוצה.

¹⁸ בגין "עסקה בכרטיס חיוב" (כהגדרתה בצו הצולבת, כהגדרתו בביאור 2.ג.א[5] לדוחות הכספיים לשנת 2022).

טבלה 7: התפתחות ההכנסות

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2022	2023		2022	2023		
(ב-%)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	(ב-%)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
6.2	58	934	3.7	12	328	340	הכנסות מבתי עסק, נטו
11.0	68	621	7.0	16	230	246	הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
82.2	314	382	64.9	96	148	244	הכנסות ריבית, נטו
-	76	(34)	-	17	(5)	12	הכנסות (הוצאות) אחרות
27.1	516	1,903	20.1	141	701	842	סך הכל הכנסות

הכנסות מבתי עסק, נטו - הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מעלייה בפעילות התיירות הנכנסת ובהיקפי מחזורי הסליקה המקומיים אשר קוּזו חלקית מירידה על פי הרגולציה בשיעור העמלה הצולבת, וכן מהתחרות בענף.

הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי - הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מגידול במחזורי תיירות יוצאת ומגידול מעמלות עסקאות בחו"ל.

הכנסות ריבית, נטו - הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מעלייה בהיקף תיק האשראי ומגידול בשיעור הריבית הממוצעת השנתית. לפרטים בדבר הגידול בהיקף תיק האשראי ראה סעיף 1.6.6 ב. לדוח דירקטוריון זה.

הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו - עיקר הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בין היתר, מהפרשי שער בגין עסקאות מט"ח (של מחזיקי כרטיס בתיירות יוצאת ו-e-Commerce) ומהשפעת שינויים בשערי מט"ח על התחשבות עם הארגונים הבינלאומיים, ומפעילות סליקת עסקאות במט"ח.

לפרטים אודות השפעה אפשרית של מלחמת "חרבות ברזל" על תוצאותיה של החברה בתקופות עתידיות ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

טבלה 8: התפתחות ההוצאות

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2022	2023		2022	2023		
	בנטרול השפעות חד פעמיות	מדווח		מדווח	מדווח		
(ב-%)	במיליוני ש"ח		(ב-%)	במיליוני ש"ח			
254.7	191	75	228.1	73	32	105	הוצאות בגין הפסדי אשראי
17.9	132	⁽¹⁾ 737	12.3	32	260	292	הוצאות תפעול
18.2	80	439	5.6	9	161	170	הוצאות מכירה ושיווק
16.7	15	90	10.3	3	29	32	הוצאות הנהלה וכלליות
27.5	84	305	6.3	8	128	136	תשלומים לבנקים
30.5	502	1,646	20.5	125	610	735	סך כל ההוצאות
6.8	22	324	5.5	6	109	115	מתוכם הוצאות שכר

⁽¹⁾ ראה הסבר בטבלה 1 לעיל.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את ההוראות החדשות בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL), תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה (לפרטים, ראה ביאור 1.ג.2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023). בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד חל גידול בהוצאות הפסדי אשראי הנובע בעיקר מגידול בהפרשה הקבוצתית, כתוצאה מהיישום לראשונה של שיטת החישוב החדשה CECL, מגידול בהיקף תיק האשראי (בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023), מגידול במחיקות, בהפרשה הפרטנית (בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023) ומהשלכות מלחמת "חרבות ברזל" שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023, שהביאה עימה, בין היתר, למצב אי וודאות של המשק, בהקפי הפעילות בו ולעליית הסיכון בפעילות הפיננסית בישראל, בשל כך החמירה הקבוצה באינדיקטורים המקרו כלכליים המשמשים בבסיס חישוב ההוצאה הקבוצתית להפסדי אשראי. כמו כן, בתקופות המקבילות אשתקד, הקטינה החברה את שיעורי ההפרשה הקבוצתית כתוצאה משיפור באומדנים המקרו – כלכליים וזאת עם חזרת המשק לפעילות טרום משבר הקורונה.

הוצאות התפעול - מושפעות משינויים בהיקפי הפעילות של הקבוצה בארץ ובחו"ל ומפעילות האשראי כמו גם מהוצאות הפחת כתוצאה מהשקעות הנדרשות על-ידי הקבוצה. **הוצאות התפעול, בנטרול הוצאות שכר**, גדלו בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בשיעור של כ-4.6% וכ-18.8%, בהתאמה, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד. עיקר הגידול בתקופות אלו נובע בעיקר מגידול בהוצאות המשתנות, כגון תשלומים לארגונים הבינלאומיים, נוכח הגידול בהיקפי פעילות הקבוצה.

הוצאות מכירה ושיווק בנטרול הוצאות שכר - גדלו בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בשיעור של כ-4.6% וכ-18.8%, בהתאמה, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד. עיקר הגידול בתקופות אלו נובע מעלייה בהיקף דמי ניהול מועדונים אשר הושפעו בעיקר מעלייה במחזורי הפעילות, מגידול במבצעי מתנות למחזיקי כרטיס, ומגידול בהוצאות פרסום בגין קמפיינים שיווקיים.

הוצאות השכר¹⁹ (תפעול, מכירה ושיווק והנהלה וכלליות) - גדלו בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד, בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות שכר שוטפות, בין היתר, מתוספת שכר בהתאם להסכם הקיבוצי החל על הקבוצה, כמפורט בסעיף 7.6 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022, שקווצה חלקית כתוצאה מתכנית ההתייעלות, כמפורט בביאור 2.1 ט לדוחות הכספיים לשנת 2022, וכן מגידול בהוצאות בגין הענקת אופציות לנושאי משרה, נושאי משרה בכירה, מנהלים ועובדים, כמפורט בביאור 22 לדוחות הכספיים לשנת 2022.

תשלומים לבנקים - עיקר הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע מגידול במחזורי הפעילות המתקזז בחלקו מירידה בשיעור העמלה הצולבת, אשר השפיעה על ההתחשבנות עם הבנקים ומגידול בהוצאות תשלומים כתוצאה מיישום ההסכם עם בנק הפועלים, כמפורט בסעיף 1.6.2.1 לדוח דירקטוריון זה ובסעיף 1.6.2 א[ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

טבלה 9: התפתחויות מהותיות ברווח כולל אחר

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023		2022	2023				
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		
41.5	59	142	201	33.3	20	60	80	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה	
(50.0)	(8)	16	8	(20.0)	(1)	5	4	רווח כולל אחר לאחר מסים	
32.3	51	158	209	29.2	19	65	84	הרווח הכולל	

התפתחות הרווח הכולל

הגידול ברווח הכולל בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד, נובע בעיקר מהשינוי ברווח הנקי ובנוסף, נובע מהתאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה וכן מהפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר. לפרטים נוספים, ראה ביאור 4 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

¹⁹ הוצאות השכר (תפעול, שיווק ומכירה והנהלה וכלליות) כוללות הוצאות בגין פנסיה, לרבות פיצויים ותגמולים ורכיבי עלות הטבה מוגדרת שאינם עלות שירות.

טבלה 10: נתוני פעילות של הקבוצה

מספר כרטיסי אשראי (באלפים)

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 בספטמבר 2023

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,979	745	3,234	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,598	440	1,158	סיכון אשראי על החברה
240	125	115	סיכון אשראי על אחרים
1,838	565	1,273	
5,817	1,310	4,507	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,945	800	3,145	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,655	506	1,149	סיכון אשראי על החברה
247	136	111	סיכון אשראי על אחרים
1,902	642	1,260	
5,847	1,442	4,405	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,890	724	3,166	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,566	420	1,146	סיכון אשראי על החברה
243	132	111	סיכון אשראי על אחרים
1,809	552	1,257	
5,699	1,276	4,423	סך הכל

מצבת הכרטיסים הבנקאיים ויכולתה של הקבוצה להפיץ כרטיסים חוץ בנקאיים ללקוחות הבנקים בהסדר מושפעת מיישום הוראותיו של חוק שטרומ, בעיקר במסגרת פעילותה של החברה עם בנק הפועלים.

מחזור עסקאות בכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי הקבוצה (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	שינוי ב-%	2022	2023	שינוי ב-%	2022	2023	
2022							כרטיסים בנקאיים
162,453	7.3	121,472	130,385	4.5	43,380	45,335	כרטיסים חוץ בנקאיים
							סיכון אשראי על החברה
40,263	9.2	30,081	32,847	5.9	10,812	11,447	סיכון אשראי על אחרים
3,479	21.1	2,579	3,123	16.0	974	1,130	
43,742	10.1	32,660	35,970	6.7	11,786	12,577	
206,195	7.9	154,132	166,355	5.0	55,166	57,912	סך הכל

הגדרות:

כרטיס אשראי תקף: כרטיס שהונפק ולא בוטל עד ליום האחרון של תקופת הדיווח, לא כולל כרטיסים נטענים חד פעמיים (אשר אינם ניתנים לטעינה חוזרת) או המכובדים ברשימה סגורה של בתי עסק.

כרטיס אשראי פעיל: כרטיס אשראי שתקף בתום תקופת הדיווח ובוצעו בו עסקאות במהלך הרבעון האחרון של תקופת הדיווח.

כרטיס בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח על-פי הסכמים שיש לקבוצה עם הבנקים והחיובים בקשר עימו הינם באחריות הבנק הרלוונטי.

כרטיס חוץ בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח שלא על-פי הסכמים שיש לקבוצה עם הבנקים, ואינו באחריות הבנקים.

מחזור עסקאות: מחזור העסקאות שבוצע בכרטיסי הקבוצה בתקופת הדיווח.

2.3 התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף²⁰

טבלה 11: התפתחות בסעיפים מאזניים

שינוי בהשוואה ליום 31 בדצמבר	יום 31 בדצמבר	שינוי בהשוואה ליום 30 בספטמבר	יום 30 בספטמבר		
			2022	2023	
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
מאזן - נכסים					
(52.5)	1,854	(76.4)	3,722	880	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים
4.9	6,928	1.7	7,145	7,266	סכומים לקבל מבנקים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
18.2	12,829	26.9	11,951	15,166	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
42.1	(363)	50.4	(343)	(516)	הפרשה להפסדי אשראי
17.5	12,466	26.2	11,608	14,650	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו ⁽¹⁾
(60.6)	66	(55.9)	59	26	יתרת ניירות ערך
26.5	49	34.8	46	62	השקעות בחברות כלולות
2.0	455	6.4	436	464	יתרת בניינים וציוד
-	22	-	-	22	מוניטין
5.2	843	9.2	812	887	יתרת נכסים אחרים
6.9	22,683	1.8	23,828	24,257	סך כל הנכסים

⁽¹⁾ ראה טבלה 12 להלן.

טבלה 12: ניתוח של סעיף חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

שינוי בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2022	יום 31 בדצמבר 2022	שינוי בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2022	יום 30 בספטמבר		
			2022	2023	
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
"קניות"					
8.3	3,672	2.6	3,876	3,978	יתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי לאנשים פרטיים
(77.9)	(104)	(79.1)	(110)	(23)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי לאנשים פרטיים
5.5	581	9.9	558	613	יתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי מסחריים
(40)	(10)	(40)	(10)	(6)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי מסחריים
אשראי					
25.2	5,817	49.5	4,872	7,285	יתרות אשראי לאנשים פרטיים
114.4	(181)	151.9	(154)	(388)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים
30.4	1,456	40.6	1,351	1,899	יתרות אשראי מסחריים
157.1	(35)	164.7	(34)	(90)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי מסחריים
חייבים אחרים					
5.3	1,248	5.1	1,250	1,315	חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי
38.2	55	72.7	44	76	הכנסות לקבל ואחרים
(72.7)	(33)	(74.3)	(35)	(9)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים אחרים
17.5	12,466	26.2	11,608	14,650	סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

²⁰ המינוח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיעים בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שמפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים. כמו-כן, השימוש במונח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' הינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת הקבוצה.

הגידול ביתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי לאנשים פרטיים ומסחרי נובע בעיקר מעלייה במחזורי עסקאות בכרטיסי אשראי המונפקים על ידי הקבוצה.

הגידול ביתרת האשראי לאנשים פרטיים ומסחרי נובע בעיקר מגידול בהיקף תיק האשראי. לפרטים אודות רכישת תיקי הלוואות רכב והלוואות משלימות לרכב ממימון ישיר, ראה סעיף 1.6.6 (ב) לדוח דירקטוריון זה.

הגידול ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי נובע בעיקר מגידול ביתרות אשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי, מגידול בהפרשה הקבוצתית, כתוצאה מהיישום לראשונה של שיטת החישוב החדשה CECL ומהשלכות מלחמת "חרבות ברזל" שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023, שהביאה עימה, בין היתר, למצב אי וודאות של המשק, בהקפי הפעילות בו ולעליית הסיכון בפעילות הפיננסית בישראל, בשל כך החמירה הקבוצה באינדיקטורים המקרו כלכליים המשמשים בבסיס חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי.

לפרטים אודות השפעת היישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL), ראה ביאור 1.ג.2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023. לפרטים בדבר מלחמת "חרבות ברזל" ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

הגידול ביתרות חברות ואירגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי נובע בעיקר מגידול במחזורים בהם החברה הינה הסולק כשהעסקה מבוצעת בכרטיס שהונפק על-ידי אחת מהחברות הסולקות האחרות, בקיזוז מחזורים בהם החברה הינה המנפיק ופעילות הסליקה מתבצעת על-ידי החברות הסולקות האחרות, וכן כתוצאה מפער ההתחשבות מול האירגונים הבינלאומיים לאור ההפרש בגין מחזורי פעילות התיירים בארץ (תיירות נכנסת) למול מחזורי הפעילות של ישראלים בחו"ל (תיירות יוצאת).

טבלה 13: היקף וחומרת החובות הבעייתיים

שינוי ב-%	ליום 31 בדצמבר 2022	שינוי ב-%	ליום 30 בספטמבר		
			2022	2023	
			במיליוני ש"ח		
5.9	102	21.3	89	108	יתרת החובות הלא צוברים
22.0	41	22.0	41	50	יתרת החובות הנחותים
47.3	245	55.6	232	361	יתרת החובות בהשגחה מיוחדת
33.8	388	43.4	362	519	סך הכל סיכון האשראי הבעייתי

הגידול בסיכון האשראי הבעייתי נובע בעיקר מגידול ביתרת החובות בסיווג השגחה מיוחדת. לפרטים בדבר התפתחות סיכון האשראי הבעייתי, ראה סעיף 3.2 לדוח דירקטוריון זה.

להלן ניתוח של סעיפים מאזניים נוספים:

הקישון ביתרת ניירות ערך נובע בעיקר ממכירת ההשקעה במניות MC (השקעה במניות שאינן למסחר). לפרטים ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

הגידול ביתרת בניינים וציוד, נובע בעיקר מהשקעה בפרויקטים טכנולוגיים.

הגידול ביתרת נכסים אחרים נובע בעיקר כתוצאה מגידול ביתרה מול רשויות המס אל מול ירידה ביתרת מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים, שעיקרם הפסדי אשראי, ומנגד, חל קישון ביתרה השוטפת של נכס זכות שימוש.

טבלה 14: התפתחויות בהתחייבויות

שינוי בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2022	שינוי בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר		
			2022	2023	
			במיליוני ש"ח		
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
					מאזן - התחייבויות
274.1	390	227.1	446	1,459	יתרת אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
8.1	360	(19.3)	482	389	אגרות חוב סחירות וניירות ערך מסחריים
1.8	18,079	(3.9)	19,166	18,411	יתרת זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(0.3)	1,048	11.1	941	1,045	יתרת התחייבויות אחרות
7.2	19,877	1.3	21,035	21,304	סך כל ההתחייבויות

הגידול באשראי מתאגידים בנקאיים נובע בעיקר מגידול בהיקף פעילות האשראי של החברה.

אגרות חוב סחירות הונפקו בחודש אפריל 2019 וכוללות ריבית לשלם שנצברה. עד ליום 30 בספטמבר 2023 נפרעו שבעה (7) תשלומי קרן אג"ח בסך של כ-120 מיליון ש"ח כל תשלום. כמו-כן, בחודש אפריל 2023 הנפיקה החברה **ניירות ערך מסחריים סחירים** בהיקף של כ-145 מיליון ש"ח (לפרטים ראה ביאור 1.ב.4 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023).

השינוי ביתרות זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי נובע בעיקר משינוי בפעילות כרטיסי אשראי מקומי.

הגידול ביתרת התחייבויות אחרות בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2022 נובע בעיקר מגידול בהתחייבות לתביעות תלויות ומהפרשות המתייחסות לתקופות חתך, מגידול בהתחייבות בגין הטבות לעובדים, ומנגד קיטון בהתחייבות בגין חכירה תפעולית.

2.3.1. הון, הלימות ההון ומינוף- תחולת היישום

דרישות מדידה והלימות הון חלות על החברה וכן על פרימיום אקספרס. למועד הדוח לחברה חברות בנות מאוחדות כדלקמן: ישראל אכרט מימון, ישראל אכרט (נכסים) 1994 בע"מ ("ישראל אכרט נכסים"), פרימיום אקספרס, צמרת מימונים בע"מ ("צמרת מימונים"), גלובל פקטורינג בע"מ ("גלובל פקטורינג")²¹, ישראל אכרט סוכנות לביטוח (2020) בע"מ ואיזימק' בע"מ ("איזימק').

ככלל, דרישת ההון של החברה מבוססת על הדוחות הכספיים, הערוכים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין - 201- 211 בדבר "מדידה והלימות הון" ("נב"תים 201-211"), הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף" ("נב"ת 218") והוראת ניהול בנקאי תקין 299 בדבר "ההון הפיקוחי- הוראות מעבר".

טבלה 15: הלימות הון⁽³⁾

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
2022	2022	2023	
במיליוני ש"ח			
1. הון לצורך חישוב יחס הון			
2,735	2,760	2,920	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לאחר ניכויים ^{(1),(2)}
221	217	249	הון רובד 2 – הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי
2,956	2,977	3,169	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
17,583	17,281	19,732	סיכון אשראי
308	75	230	סיכויי שוק
2,980	2,914	3,275	סיכון תפעולי
*-	-	3	סיכון CVA
20,871	20,270	23,240	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס הון לרכיבי סיכון			
13.1%	13.6%	12.6%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.2%	14.7%	13.6%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח

(1) בחודשים ספטמבר 2023, מרץ 2023, אוגוסט 2022 ומרץ 2022 חילקה ישראל אכרט דיבידנד לבעלי מניותיה בסכום של כ-42.3 מיליון ש"ח, כ-25.6 מיליון ש"ח, 28.6 מיליון ש"ח, ו-120 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) כולל התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2025.

(3) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 201-211.

לפרטים נוספים בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 של ועדת באזל (קרי, הוראות לעניין האופן וההיקף של המידע (האיכותי והכמותי) המוצג לציבור בדבר הסיכונים שהחברה חשופה אליהם) ("נדבך 3"), ראה הדוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2023.

חברה בת משמעותית – פרימיום אקספרס

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון לימים 30 בספטמבר 2023 ו-2022 עמד על כ-14.9% וכ-23.0%, בהתאמה, וליום 31 בדצמבר 2022 עמד על כ-23.4% (וזאת, לפני חלוקת דיבידנד מפרימיום אקספרס לישראל אכרט בחודש מאי 2023).

2.3.2. יחסי הון מינימליים

בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב. ההוראה כוללת הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי מסולק בעל יתרות חייבים העולה על 2 מילארד ש"ח, בדוח הכספי השנתי האחרון, שתחושב בהתאם להוראות נב"תים 201-211 (מדידה והלימות הון).

²¹ לפרטים אודות התקשרות צמרת מימונים וגלובל פקטורינג בהסכם מיזוג ראה סעיף 2.5 להלן.

אולם, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל המינימלי לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

בחודש מרץ 2023 אישר דירקטוריון החברה את יעדי הלימות ההון המזעריים, כמפורט בסעיף 2.3.3 להלן.

2.3.3. יעד הלימות ההון המזערי

יעד הלימות ההון המזערי של החברה הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשופה החברה כפי שזוהו, נאמדו והוערכו על-ידי החברה. יעד זה מביא בחשבון פעולות של הנהלת החברה, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון.

להלן יעדי הלימות ההון המזעריים של החברה:

יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%. יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%. ההנהלה אחראית לגיבוש המלצות בנוגע לשינויים הנדרשים, ביעדי ההון שקבע הדירקטוריון בעבר, בעקבות מסקנות תהליך הערכת הנאותות ההונית.

2.3.4. ניהול ההון

מטרת ניהול ההון הינה להביא לעמידה בהגדרות תיאבון הסיכון המפורטות ויעדי החברה כפי שהוגדרו על-ידי דירקטוריון החברה, בכפיפה להוראות הרגולטור בהיבט דרישת ההון תוך שאיפה להקצאה יעילה שלו ומכאן שניהול הון יבטיח:

- בסיס הון אשר ישמש ככרית כנגד הסיכונים הבלתי צפויים אליהם חשופה החברה, יתמוך באסטרטגיה העסקית ויאפשר עמידה בכל עת בדרישת ההון המינימלית הרגולטורית (מתייחס לתמהיל ולסכום ההון המגבה את האסטרטגיה והסיכונים של החברה).
- התייחסות להתפתחויות עתידיות בבסיס ההון ובדרישת ההון.
- שאיפה להקצאה יעילה של הון במהלך העסקים הרגיל של החברה.

2.3.5. עקרונות מנחים בניהול ההון

ניהול ההון הוא תהליך שנתי בעל אופק תכנון מתגלגל של שלוש (3) שנים.

ניהול ההון נחשב לחלק אינטגרלי מהתכנית האסטרטגית והפיננסית של החברה. ניהול ההון נשען על תכניות הצמיחה של היחידות העסקיות השונות, במטרה להעריך את דרישת ההון בתקופת התכנית ומשמש את תהליך התכנון האסטרטגי, בהתייחס להתכנות והקצאת הון ליחידות.

2.3.6. הלימות ההון

החברה מיישמת את הגישה הסטנדרטית להערכת הלימות ההון הרגולטורית שלה (עבור סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים).

החברה מבצעת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון שלה במסגרתה נבנתה תכנית רב שנתית לעמידה ביעדי הלימות הון. תכנית זו לוקחת בחשבון את צרכי ההון הקיימים והעתידיים של החברה בהתאם לתכניות האסטרטגיות אל מול מקורות ההון הזמינים. בתכנית קיימת התייחסות אל כלל נכסי הסיכון של החברה בהווה ובעתיד, על-פי דרישות ההקצאה במסגרת הוראות נב"ת 201-211, וזאת אל מול יעדי הלימות ההון ותיאבון הסיכון.

2.3.7. יחס כיסוי נזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות ("נב"ת 221") אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. עוד נקבע כי חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת נב"ת 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנב"ת 221 ובו נכתב כי החל מאותו מועד, חברות כרטיסי אשראי יקבלו פטור מיישום הוראה זו לאחר עמידה בשני תנאים:

- (א) החברה תחזיק מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה ומאפייניהם.
- (ב) החברה תחזיק בכל עת מספיק נכסים נזילים בהתבסס על המודל הפנימי, בתוספת כרית בטחון המביאה בחשבון תרחישי קיצון.

לחברה מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה, ואמצעי נזילות להתמודדות עם צרכים אלה גם בתרחשי קיצון.

2.3.8. יחס מינוף

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת נב"ת 218 בנושא יחס המינוף (בסעיף זה: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף, שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי ובחברת כרטיסי אשראי. יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 וביאור 2.23 לדוחות הכספיים לשנת 2022.

בסמוך למועד חתימת הדוח ונכון לימים 30 בספטמבר 2023 ו-31 בדצמבר 2022, עומדת החברה בכל דרישות ההון, הלימות ההון והמינוף המפורטות לעיל. להערכת החברה, לחברה מבנה הון איתן, והחברה תעמוד ביחסי ההון והמינוף המינימליים שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים או ביעדי ההון שנקבעו על-ידי דירקטוריון החברה.²²

2.3.9. חלוקת דיבידנד

ביום 12 במרץ 2023, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-35% מהרווח הנקי המאוחד של החברה לחצי שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (חציון שני), בסך של 25.6 מיליון ש"ח (אשר שולם ביום 27 במרץ 2023), וזאת על פי מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה שהיתה בתוקף במועד האמור.

ביום 12 במרץ 2023 אושרה מדיניות חלוקת דיבידנד על ידי דירקטוריון החברה בגין שנת 2023. לפרטים אודות מדיניות חלוקת הדיבידנד שאושרה כאמור, ראה סעיף 2.3.10 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

בהמשך לכך, ביום 15 באוגוסט 2023, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-35% מהרווח הנקי המאוחד של החברה לחצי שנה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (חציון ראשון), בסך של 42.3 מיליון ש"ח, אשר שולם ביום 3 בספטמבר 2023.

לפרטים נוספים, לרבות אודות מגבלות חיצוניות על חלוקת דיבידנדים החלות (או העשויות לחול, לפי העניין) על החברה, ראה סעיף 2.3.10 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

²² הערכות החברה כאמור מהוות מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, והינן למיטב הבנתה ושיקול דעתה של הנהלת החברה נכון למועד חתימת הדוח, המבוססים על יחסי ההון והמינוף של החברה למועד חתימת הדוח ועל הערכות הנהלת החברה והבנתה את הגורמים המשפיעים על שוק התשלומים והאשראי בו פועלת הקבוצה (לרבות בהתבסס על פרסומים של גופים רשמיים כגון בנק ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד האוצר, ובהסתמך על ניסיונה והיכרותה עם הענף תוך שילוב של כלי ניטור ובקרה) והשפעתם המסתברת של אלה על יחסי ההון והמינוף של החברה, והכל בשים לב לחוסר הוודאות השורר בשוק כתוצאה מגורמים שונים, ובהם עליית האינפלציה ושיעורי הריבית (בישראל ומחוצה לה), אופן התפתחות מלחמת "חברות ברזל", אופיה, משכה והשלכותיה; השלכות המשך התקדמות פעולות הממשלה והכנסת לשינויי חקיקה ביחס למערכת המשפט (ככל שיהיו), סכסוכים מדיניים, בטחוניים ופוליטיים (מקומיים או גלובליים) וכדומה, עוצמתם והשפעותיהם על המשק והתנהגות הצרכנים בארץ ובעולם. בהתאם, הערכות כאמור עשויות להתעדכן באופן שוטף מעת לעת על-ידי הנהלת החברה, לרבות בשים לב לנתוני פעילות החברה בפועל, אשר עשויים להיות שונים, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, מהתפתחויות שלא ניתן להעריך באופן מלא בקשר עם השלכות הגורמים האמורים לעיל, משכן, עוצמתן, חומרתן והשפעתן על תחומי הפעילות של הקבוצה ומצבם הפיננסי של לקוחותיה, החלטות ארגונים בינלאומיים בקשר עם תנאי ההתקשרות עם חברות עימם הם קשורים, שינויים רגולטוריים ו/או כתוצאה מהתממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה כמפורט בסעיף 3 בדוח זה ובסעיף 3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

2.4. מגזרי פעילות

2.4.1. כללי

מגזר פעילות הוא מרכיב בקבוצה אשר עוסק בפעילויות שמהן היא עשויה להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. מתכונת הדיווח על מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ערוכה בהתאם לאופן שבו המידע מוצג למקבל ההחלטות הטיפעוליות הראשי של החברה, כאמור בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

בהתאם לגישת הנהלת החברה, החל מהרבעון הראשון של שנת 2023 פעילות הקבוצה מוצגת בשני (2) מגזרי פעילות המהווים את ליבת פעילותה (חלף שלושה (3) מגזרים כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2022),²³ וזאת כדלקמן: (א) **מגזר לקוחות פרטיים** (ובכלל זה אשראי לאנשים פרטיים, הנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב) ו-(ב) **מגזר לקוחות עסקיים** (ובכלל זה אשראי מסחרי ופתרונות תשלום מתקדמים, לרבות סליקה של כרטיסי חיוב). הצגה מגזרית כאמור בנויה על תפיסה של שני שווקים מובחנים- קרי, לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים- להם מוכרת הקבוצה מוצרים פיננסיים וכן מוצרים משלימים ונלווים אגב הפעילות הפיננסית, תוך מתן מעטפת הכוללת מגוון פתרונות בהתאם לצרכי הלקוחות. הצגה זו תואמת את השינוי שעבר ועובר השוק בו פועלת החברה בשנים האחרונות, את ההתפתחויות הקיימות והצפויות בשווקים הרלוונטיים ואת התכנית האסטרטגית של הקבוצה. הגילויים הנדרשים ומספרי השוואה, מוצגים בדוח דירקטוריון זה ובתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 בהתאם למגזרי הפעילות לעיל.

לפרטים אודות מגמות בולטות בשנים האחרונות בענף המימון בישראל, שיווק ומכירה של אשראי, לקוחות הקבוצה בענף המימון, גורמי הצלחה קריטיים, חסמי הכניסה העיקריים לענף המימון, תחליפים למוצרי אשראי ותחרות בענף זה, הן במגזר לקוחות פרטיים והן במגזר לקוחות עסקיים, ראה סעיף 2.4.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

2.4.2. הסדרי עמלה צולבת (עמלת מנפיק)

עמלה צולבת בין סולק ומנפיק מקומיים הינה התשלום בגין ביצוע עסקה על-ידי סולק של בית העסק בו נעשה השימוש בכרטיס חיוב למנפיק של כרטיס החיוב. לפרטים אודות מתווה ההפחתה בעמלה הצולבת וכן השפעות ההפחתה על הקבוצה, ראה סעיפים 2.4.3 ו-2.1.8(ג) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022, בהתאמה.

תוצאות מגזרי לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים הושפעו בתקופת הדוח מהירידה בשיעור העמלה הצולבת בהתאם למתווה הפחתת העמלה הצולבת (החל מיום 1 בינואר 2023 מ-0.525% ל-0.5% בעסקאות חיוב נדחה ומ-0.275% ל-0.25% בעסקאות חיוב מיידיות).

2.4.3. מגזר לקוחות פרטיים

תחת מגזר לקוחות פרטיים נכללים, בין היתר, אשראי לאנשים פרטיים, הנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב.

אשראי לאנשים פרטיים

אשראי זה מוענק לאנשים פרטיים, בהתאם לתהליך חיתום האשראי ודירוג הסיכון הקיים בחברה (ראה סעיף 3.2 לדוח דירקטוריון זה). לפעילות זו יוחסו כל ההכנסות וההוצאות המיוחסות בגין פעילות האשראי לאנשים פרטיים של הקבוצה הנושאת ריבית ובכללה "אשראי מתגלגל" והלוואות מסוגים שונים, לרבות אשראי בכרטיסים וכן ייחוס הוצאות תפעוליות שונות. לפרטים אודות פילוח הכנסות והוצאות ריבית, ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים לשנת 2022. להלן בתמצית, פירוט השירותים הפיננסיים העיקריים כאמור:

- (1) קרדיט בתשלומים קבועים- תשלומים שחלים מהחודש העוקב למועד העסקה בפירעון חודשי קבוע.
- (2) אשראי מהיר- אשראי המועמד ללקוח על חשבון המסגרת שלו בכרטיס.
- (3) "אשראי מתגלגל"- מבוסס על החזר חודשי קבוע של שיעור או סכום מהחוב הצבור בכרטיס.
- (4) הלוואות לכל מטרה ללא בטחונות- הלוואות הניתנות על-פי דירוג סיכון הלקוח, בהתאם לנוהלי העבודה, חוקה עסקית ומדרג סמכויות האשראי המקובלים בחברה; וכן הלוואות ייעודיות, ללא כרטיס.
- (5) הלוואות לרכישת רכבים- הלוואות למימון רכישת רכבים כאשר הרכבים משועבדים כבטוחה עד לפירעון. הלוואות אלו ניתנות לתקופות ובשיעורי מימון משתנים אשר נבחנים מעת לעת, בין היתר בשים לב

²³ קרי, מגזר ההנפקה, מגזר הסליקה ומגזר המימון.

להוראות רגולטוריות בקשר עם סוג הלוואות זה. למועד חתימת הדוח, סוג המוצר כאמור אינו במיקוד פעילותה של הקבוצה במגזר לקוחות פרטיים. לפרטים אודות התקשרותה של ישראלכרט מימון בהסכמי המחאה לרכישת תיקי הלוואות רכב ממימון ישיר ראה סעיף 1.6.6 ב. לעיל.

שיווק ומכירה

פעילויות השיווק והמכירה המיוחסות למגזר זה מבוססות על עקרון של מיקוד בצרכיהם המשתנים של אנשים פרטיים, מחזיקי כרטיס ושאינם מחזיקי כרטיס. הקבוצה פועלת במספר מישורים, ביניהם פעילות, בין בעצמה ובין משותפת עם מועדוני לקוחות ושותפים עסקיים למתן אשראי לאנשים פרטיים, ובכלל זה שיווק וקידום מכירות, שימוש במדיות חיצוניות בדיגיטל ובפלטפורמות שיווקיות פנימיות ופנייה טלפונית יזומה ומגיבה על-ידי המוקדים.

הנפקה ותפעול הנפקה

לפרטים ראה סעיף 2.4.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

לפרטים אודות התפתחויות רגולטוריות בעלות השפעה אפשרית על התפתחויות במגזר לקוחות פרטיים ראה סעיפים 2.1.8 (א), (ב), (ד), (ה) ו- (ו) לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 וסעיפים 2.1.3 (א), (ב) ו-(ג) לדוח דירקטוריון זה.

טבלה 16: התפתחויות ההכנסות והוצאות במגזר לקוחות פרטיים

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
	2022	2023		2022	2023			
(ב-%)	במיליוני ש"ח		(ב-%)	במיליוני ש"ח				
8.1	97	1,195	1,292	6.3	27	426	453	סך כל ההכנסות מעמלות
71.2	203	285	488	58.5	62	106	168	הכנסות ריבית, נטו
-	56	(36)	20	-	15	(11)	4	הכנסות (הוצאות) אחרות
24.7	356	1,444	1,800	20.0	104	521	625	סך הכל הכנסות המגזר
212.3	155	73	228	146.9	47	32	79	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9.1	48	527	575	9.5	17	179	196	הוצאות תפעול
27.5	84	305	389	6.3	8	128	136	תשלומים לבנקים
3.0	2	67	69	133.3	20	15	35	רווח לאחר מסים של המגזר

הגידול בהכנסות מעמלות בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מגידול במחזורי תיירות יוצאת ומגידול מעמלות עסקאות בחו"ל.

הגידול בהכנסות ריבית, נטו בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מעלייה בהיקף תיק האשראי לאנשים פרטיים ומגידול בשיעור הריבית הממוצעת השנתית. לפרטים בדבר הגידול בהיקף תיק האשראי לאנשים פרטיים ראה סעיף 1.6.6 ב. לדוח דירקטוריון זה.

הגידול בהכנסות אחרות בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מהשפעת הפרשי שער בגין עסקאות מט"ח (של מחזיקי כרטיס בתיירות יוצאתו-Commerce) ומהשפעת שינויים בשערי מט"ח על התחשבות עם הארגונים הבינלאומיים.

הגידול בהוצאות הפסדי אשראי בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מגידול בהוצאות הפסדי אשראי הנובע בעיקר מגידול בהפרשה הקבוצתית, כתוצאה מהיישום לראשונה של שיטת החישוב החדשה CECL, מגידול בהיקף תיק האשראי (בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023), מגידול במחזיקות ומהשלכות מלחמת "חרכות ברזל" שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023, שהביאה עימה, בין היתר, למצב אי וודאות של המשק, בהקפי הפעילות בו ולעליית הסיכון בפעילות הפיננסית בישראל, בשל כך החמירה הקבוצה באינדיקטורים המקרו כלכליים המשמשים בבסיס חישוב ההוצאה הקבוצתית להפסדי אשראי. כמו כן, בתקופות המקבילות אשתקד, הקטינה החברה את שיעורי ההפרשה הקבוצתית כתוצאה משיפור באומדנים המקרו – כלכליים וזאת עם חזרת המשק לפעילות טרום משבר הקורונה.

הגידול בהוצאות התפעול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מגידול בהוצאות המשתנות, כגון תשלומים לארגונים הבינלאומיים, נוכח הגידול בהיקפי פעילות הקבוצה.

הגידול בתשלומים לבנקים בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע מגידול במחזורי הפעילות המתקזז בחלקו מירידה בשיעור העמלה הצולבת אשר השפיעה על ההתחשבנות עם הבנקים ומגידול בהוצאות תשלומים לבנק הפועלים בהתאם להסכם שנחתם עימו, כמפורט בסעיף 1.6.2.1 לעיל ובסעיף 1.6.2.1 א.[ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

2.4.4. מגזר לקוחות עסקיים

תחת מגזר לקוחות עסקיים נכללים, בין היתר, אשראי מסחרי ופתרונות תשלום מתקדמים ובכללם סליקה של כרטיסי חיוב.

אשראי עסקי

אשראי זה מוענק לבתי עסק המפולחים לפי דירוג הסיכון שלהם, אשר ניתן על סמך מודל דירוג סיכון פנימי של הקבוצה. בהתאם לתהליך חיתום האשראי ודירוג הסיכון הקיים בחברה (ראה סעיף 3.2 לדוח דירקטוריון זה). לפעילות זו יוחסו כל ההכנסות וההוצאות המיוחסות בגין פעילות האשראי ללקוחות העסקיים של הקבוצה הנושאת ריבית והלוואות מסוגים שונים, פעילות הניכיון, הקדמות בסילוק מוקדם, פקטורינג רכש וכן ייחוס הוצאות תפעוליות שונות. לפרטים אודות פילוח הכנסות והוצאות ריבית, ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים לשנת 2022.

בתמצית, פירוט השירותים הפיננסיים העיקריים כאמור:

- (1) הלוואות- הלוואות שקליות בריבית משתנה, קבועה לא צמודה או קבועה צמודה למדד המחירים לצרכן.
- (2) כרטיסים עסקיים- מסגרת אשראי בכרטיס עסקי לצורך רכישות שוטפות עבור עסקים.
- (3) הקדמות בסילוק מוקדם- סילוק מוקדם של התחייבויות הסולק לבית עסק.
- (4) ניכיון שוברי כרטיסי חיוב- הקדמת תשלום של תקבולים המגיעים לבית העסק מאת סולק בעבור עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי חיוב, בתמורה להמחאת זכותו של בית העסק בגין אותם תקבולים. לפרטים אודות פעילות חברת הבת צמרת מימונים, ראה סעיף 2.5.3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.
- (5) פעילות פקטורינג רכש- הינה עסקה בה פונה החייב לקבוצה בבקשה למימון חשבונית שקיבל מאת הספק לצורך הארכת ימי אשראי הספקים של החייב. לפרטים אודות פעילות חברת הבת גלובל פקטורינג, ראה סעיף 2.5.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

שיווק ומכירה

פעילויות השיווק והמכירה המיוחסות למגזר זה מבוססות על עקרון של מיקוד בצרכיהם המשתנים של בתי עסק. הקבוצה פועלת במספר מישורים, ביניהם שיווק וקידום מכירות, שימוש במדיות חיצוניות בדיגיטל ובפלטפורמות שיווקיות פנימיות, וכן בפנייה טלפונית יזומה ומגיבה על-ידי המוקדים.

סליקה

לפרטים ראה סעיף 2.4.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

טבלה 17: התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר לקוחות עסקיים

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
	2022				2023				
	(ב-%)	במיליוני ש"ח			(ב-%)	במיליוני ש"ח			
	8.1	29	360	389	0.8	1	132	133	סך כל ההכנסות מעמלות
	114.4	111	97	208	81.0	34	42	76	הכנסות ריבית, נטו
	-	20	2	22	33.3	2	6	8	הכנסות אחרות
	34.9	160	459	619	20.6	37	180	217	סך הכל הכנסות המגזר
	-	36	2	38	-	26	*-	26	הוצאות בגין הפסדי אשראי
	16.7	42	252	294	18.5	15	81	96	הוצאות תפעול
	76.0	57	75	132	-	-	45	45	רווח לאחר מסים של המגזר

הגידול בהכנסות מבתי עסק, נטו בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מעלייה בפעילות התיירות הנכנסת ובהיקפי מחזורי הסליקה המקומיים אשר קוזז חלקית מירידה על פי הרגולציה בשיעור העמלה הצולבת, וכן מהתחרות בענף.

הגידול בהכנסות ריבית, נטו בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מעלייה בהיקף תיק האשראי המסחרי ומגידול בשיעור הריבית הממוצעת השנתית.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את ההוראות החדשות בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL), תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה (לפרטים, ראה ביאור 1.ג.2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023). בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד חל גידול בהוצאות הפסדי אשראי הנובע בעיקר מגידול בהפרשה הקבוצתית, כתוצאה מהיישום לראשונה של שיטת החישוב החדשה CECL, מגידול בהיקף תיק האשראי (בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023), מגידול בהפרשה הפרטנית (בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023) ומהשלכות מלחמת "חרבות ברזל" שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023, שהביאה עימה, בין היתר, למצב אי וודאות של המשק, בהקפי הפעילות בו ולעליית הסיכון בפעילות הפיננסית בישראל, בשל כך החמירה הקבוצה באינדיקטורים המקרו כלכליים המשמשים בבסיס חישוב ההוצאה הקבוצתית להפסדי אשראי. כמו כן, בתקופות המקבילות אשתקד, הקטינה החברה את שיעורי ההפרשה הקבוצתית כתוצאה משיפור באומדנים המקרו – כלכליים וזאת עם חזרת המשק לפעילות טרום משבר הקורונה.

הוצאות התפעול מושפעות משינויים בהיקפי הפעילות של הקבוצה בארץ ובחו"ל. הגידול בהוצאות תפעול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מגידול בהוצאות המשתנות, כגון תשלומים לארגונים הבינלאומיים, נוכח הגידול בהיקפי פעילות הקבוצה.

לפרטים אודות השפעה אפשרית של מלחמת "חרבות ברזל" על תוצאותיה של החברה בתקופות עתידיות ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

לפרטים נוספים בדבר מגזרי פעילות הקבוצה, ראה ביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

2.5. פעילות חברות מוחזקות עיקריות

לחברה מספר חברות בת בבעלותה המלאה וכן חברת בת בשיעור אחזקה של 51% (איזימ' - לעניין השינוי בשיעור אחזקה מחודש דצמבר 2022, ראה ביאור 14.ד. לדוחות הכספיים לשנת 2022) כמפורט להלן. כמו-כן, למועד הדוח, לחברה מספר הסכמי שיתוף פעולה והשקעות בחברות ומיזמים נוספים (בשיעורי אחזקה של עד 20% מהונן המונפק),²⁴ אשר למועד הדוח כל אחת מהן אינה מהותית לחברה.

טבלה 18: פרטים אודות התרומה לרווח הנקי ויתרת ההשקעה ביחס לכל אחת מהחברות המוחזקות העיקריות של החברה

יתרת ההשקעה בחברה המוחזקת ליום 30 בספטמבר		תרומת הרווח הנקי של החברה המוחזקת לתוצאות פעילות החברה לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תרומת הרווח הנקי של החברה המוחזקת לתוצאות פעילות החברה לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח						
627	447	44	70	13	26	פרימיום אקספרס
(11)	(28)	(8)	(2)	(4)	*-	ישראל אכרט סוכנות לביטוח
901	834	126	4	40	1	ישראל אכרט מימון⁽¹⁾
192	186	21	6	7	4	צמרת מימונים⁽¹⁾
68	71	7	2	3	1	גלובל פקטורינג⁽¹⁾
115	28	(1)	1	*-	1	ישראל אכרט נכסים
(2)3	12	-	1	-	*-	איזימ'*

(1) הקיטון ברווחיות נובע בעיקר משינוי באופן ההתחשבות בין ישראל אכרט לישראל אכרט מימון, צמרת מימונים וגלובל פקטורינג.

(2) יתרת השקעה טרם השינוי בשיעור האחזקה.

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

לפרטים נוספים אודות פעילותן של החברות לעיל, ראה סעיף 2.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

לפרטים אודות רישיון סולק קבוע, ובו התייחסות להחזקת החברה בחברות המוחזקות העיקריות, ראה סעיף 2.1.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

ביום 19 באוקטובר 2023 התקשרה צמרת מימונים עם גלובל פקטורינג בהסכם מיזוג, בדרך של מיזוג סטטוטורי (בהתאם להוראות הפרק הראשון לחלק השמיני של חוק החברות, התשנ"ט-1999 והתקנות מכוחו), על פיו גלובל פקטורינג תתמזג עם ולתוך צמרת מימונים ויועברו אל צמרת מימונים כל נכסיה, זכויותיה והתחייבויותיה של גלובל פקטורינג וזאת בתוקף מהמועד הקבוע בהסכם המיזוג. בתמורה למיזוג, יוקצו לטובת ישראל אכרט 1,147 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב מהון המניות המונפק של צמרת מימונים.

עם השלמת המיזוג, גלובל פקטורינג תחדל להתקיים כישות משפטית נפרדת, תתחיל ללא פירוק, הון המניות יבוטל והיא תימחק ממרשמי רשם החברות. למועד חתימת הדוח השלמת המיזוג מותנית, בין היתר, בקבלת הודעה מרשם החברות על ביצוע המיזוג ורישומו במרשמי והסכמות צדדים שלישיים, ככל שידרשו.

²⁴ יצוין, כי בהתאם להסכמי ההשקעה בחלק מהחברות האמורות, לחברה זכויות להגדלת חלקה בהון בכפוף להוראות כל דין, וכן, ולפי העניין, זכויות עודפות לרווחים באותן חברות (ככל שיהיו) מעבר לחלקה בהון, והכל כפוף לתנאים שנקבעו.

3. סקירת הסיכונים

3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותה של הקבוצה כרוכה בסיכון פיננסי, סיכון אשראי וסיכונים אחרים שאינם פיננסיים, כגון: סיכון רגולטורי וסיכון תפעולי. סיכונים נוספים אליהם חשופה הקבוצה מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי. חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, כמפורט ברישא לדוח דירקטוריון זה.

מיום פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ועד מועד החתימה על הדוח, נקטה הקבוצה בפעולות שונות שמטרתן לצמצם את השפעת הפגיעה של המלחמה בקבוצה ככל שניתן ולהבטיח את המשך פעילותה התקינה ובכלל זה מתן שירותים רציף ללקוחותיה במגזרי הפעילות השונים. הקבוצה עוקבת אחר השפעות המלחמה על הסיכונים השונים הקשורים בפעילותה ונערכת בעניין בהתאם להתפתחויות. לפרטים נוספים ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

נכון למועד הדיווח, לא ניתן להעריך את כלל השלכות מלחמת "חרבות ברזל" על רמת הסיכונים השונים בקבוצה. אי הוודאות של משך תקופת הלחימה, עוצמת הלחימה, התמודדות הממשלה ותמיכתה בעורף העסקי והאזרחי, הינם גורמים משמעותיים, אשר ייתכן וישפיעו במישרין או בעקיפין על עלייה בחשיפת הקבוצה לסיכונים השונים והתממשותם. מאז פרוץ המלחמה הקבוצה נוקטת בתהליכי ניטור ובקרה מוגברים בהיבטי הסיכונים השונים, ובהתאם להתפתחויות יכול וייתאמו תהליכי עבודה ובקרה נוספים.

לפרטים נוספים אודות הסיכונים הכרוכים בפעילות הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2023, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2022 ודוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2023.

3.2. סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים.

סיכון האשראי מנוהל, מנוטר ומבוקר בחברה, כמתחייב מאופי פעילותה כחברה העוסקת במתן אשראי. תהליך ניהול סיכונים האשראי מסייע לחברה לנהל את הסיכון בתיק האשראי בכלל המישורים; מודלי אשראי, תהליכי המכירה והחיתום, ניטור וגבייה וזאת באמצעות תהליכי בקרה הולמים.

בשנים האחרונות מציגה החברה מגמת צמיחה בתחום האשראי לאנשים פרטיים והאשראי המסחרי. החברה רואה בתחום זה את אחד ממנועי הצמיחה המרכזיים שלה בשנים הקרובות, וזאת תוך ניהול סיכונים מושכל. בהמשך לגידול בהיקף יתרות האשראי בשנת 2022, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 המשיכה מגמת עלייה בהיקף יתרות תיק האשראי לאנשים פרטיים, כאשר ברבעון השלישי לשנת 2023 ניכרה יציבות ביחס לרבעון השני של השנה. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 חל גידול משמעותי בהיקף יתרות תיק האשראי המסחרי, כאשר ברבעון השלישי לשנת 2023 מגמה זו התמתנה ביחס לרבעון השני והראשון של השנה וכן ביחס לרבעון הרביעי של שנת 2022.

עליית הריבית המתמשכת לאחר שנים של ריבית נמוכה, מגדילה ללקוחות את גובה הפירעון החודשי של ההלוואות בריבית משתנה ומעלה חשש לגבי יכולות ההחזר של משקי הבית והלקוחות העסקיים ועלולה להשפיע על איכות תיק האשראי. כמו כן, תחזית בנק ישראל מחודש אוקטובר 2023²⁵ מעריכה כי "המלחמה תגרע 0.1-0.5 נקודת אחוז מצמיחת התוצר בכל אחת מהשנים 2023 ו-2024. הפגיעה צפויה להתבטא בהעמקת החולשה של הצריכה הפרטית, בשל הירידה בביקוש לצריכה ומגבלות בצד ההיצע". עוד מעריכה התחזית כי "האבטלה בגילי העבודה העיקריים תעלה בחלקה הראשון של שנת 2024 לפי שתחזור לרדת". לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1.2 לעיל.

נכון למועד הדיווח, טרם נצפתה התממשות סיכון אשראי כתוצאה מהשלכות מלחמת "חרבות ברזל" על הלוויים הפרטיים והעסקיים. אי הוודאות של משך תקופת הלחימה, עוצמת הלחימה, התמודדות הממשלה ותמיכתה בעורף העסקי והאזרחי, הינם גורמים משמעותיים, אשר ייתכן וישפיעו במישרין או בעקיפין על סיכון האשראי. מאז פרוץ המלחמה הקבוצה נוקטת בתהליכי ניטור ובקרה מוגברים אחר תיק האשראי. כמו כן החברה בוחנת את השפעת המלחמה על מודלי חיתום האשראי. ובהתאם להתפתחויות יכול וייתאמו תהליכי עבודה ובקרה נוספים.

²⁵ הודעה לעיתונות של בנק ישראל מיום 23 באוקטובר 2023 שכותרתה: "התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר, אוקטובר 2023".

בהתאם להוראות של הפיקוח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים, מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי מספר 311 "ניהול סיכון אשראי" ("נב"ת 311") המתמקדת באימוץ הגישה שבה נדרשת מעורבות גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות, בתמיכה בקבלת החלטות אשראי נאותות, תוך התייחסות ומעורבות בגיבוש מדיניות האשראי, סיווג חובות בעייתיים ואישור חשיפות אשראי מהותיות. וכן מיישמת את הוראת ניהול בנקאי תקין 311A "ניהול אשראי צרכני" העוסקת בהיבטי ניהול סיכון אשראי צרכני, מדיניות אשראי, מדיניות שיווק ייזום והיבטי הוגנות.

יחידת בקרת האשראי העצמאית בחברה כפופה למנהל הסיכונים הראשי, בהתאם לדרישה בהוראת נב"ת מספר 311. החברה משקיעה באורח שוטף משאבים בהכשרת עובדיה העוסקים בקבלת החלטות, בהערכת סיכונים באשראי ובשיפור של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם.

פעילות מכירת האשראי נעשית בחטיבות לקוחות פרטיים ועסקיים בהלימה לסוג הפעילות. פעילות ניהול ותפעול הגבייה מבוצעת בחטיבת אשראי. המבנה הארגוני לניהול סיכונים האשראי כולל את הממשל התאגידי ושלושת (3) מעגלי הבקרה. התפיסה המנחה את ניהול סיכון האשראי בחברה הינה כי נוטל הסיכון הינו האחראי הישיר לניהול הסיכון. מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, ואולם אחריותו אינה מייצרת את אחריות החטיבות העסקיות לביצוע בקרה במסגרת מעגל הבקרה הראשון, ביחס לסיכונים שבאחריותן וזאת באמצעות יחידות בקרה ייעודיות.

מעגל הבקרה הראשון כולל את היחידות העסקיות אשר נוטלות את סיכונים האשראי ואחראיות לניהול השוטף של אותם סיכונים ומחלקות אשר הינן בממשק עם יצירת הסיכון. המחלקות העסקיות העוסקות במתן האשראי ומעגלי הבקרה אחראיות לניטור ובקרת האשראי.

מעגל הבקרה השני כולל את מנהל הסיכונים הראשי ומחלקת ניהול סיכונים, הפועלים באופן עצמאי ובלתי תלוי מהמחלקות העסקיות. מעגל הבקרה השני אחראי לגיבוש המלצות לדירקטוריון בנושא מדיניות החשיפה לסיכונים אשראי והערכה ודיווח בלתי תלויים על פרופיל סיכונים האשראי של החברה.

מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, העומד בראש מעגל הבקרה השני המהווה פונקציית ניהול ובקרה בלתי תלויה אחר סיכונים האשראי ואופן ניהולם. להלן עיקרי תחומי האחריות של מנהל הסיכונים הראשי בתהליך ניהול ובקרת סיכונים האשראי:

גיבוש מדיניות האשראי- מנהל הסיכונים הראשי אחראי לסייע למנכ"ל בגיבוש מסמך מדיניות האשראי, תוך שיתוף כל הגורמים הרלוונטים בחברה, ובפרט מנהלי הקווים העסקיים.

מעורבות בהליך אישור חשיפות אשראי- מנהל הסיכונים הראשי הינו חבר בוועדות האשראי השונות, והוא מעורב בהליך אישור חשיפות אשראי מהותיות לחברה.

ההוראות החדשות בנושא הפרשה להפסדי אשראי צפויים (CECL)- בחינת הפרשות להפסדי אשראי צפויים בהתאם למתודולוגיה שנקבעה בחברה, בחינת הלימת הפרשה לחשיפות החברה לסיכון האשראי, איכות ניהול הסיכון ותהליכי החיתום והבקרה.

בקרת ניהול סיכונים אשראי- מנהל הסיכונים הראשי אחראי לפעילות בקרת ניהול סיכונים האשראי המבוצעות על-ידי מחלקת ניהול סיכונים.

מעגל הבקרה השלישי כולל את הביקורת הפנימית, אשר הינה גורם בלתי תלוי, המדווח לדירקטוריון ועורך ביקורת תקופתית או שוטפת על אופן ניהול הסיכונים ותיקנות ההליכים המבוצעים על-ידי הגורמים השונים בחברה. הביקורת הפנימית פועלת בהתאם לתכנית הביקורת המאושרת על-ידי ועדת הביקורת של הדירקטוריון, ומגישה דוחות ביקורת לעיונה, כמתחייב מהוראות הרגולציה הרלוונטית.

לפרטים אודות מיתווים רגולטוריים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" הנוגעים לתנאי תשלום חובות, ראה ביאור 2.ג.10 [א] לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 תחת הכותרת "רגולציה בקשר עם מלחמת "חרבות ברזל".

סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

החל מיום 1 בינואר 2023, מיישמת החברה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא הפסדי אשראי צפויים. ביום 9 בפברואר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "עדכונים בדיווח לציבור של הסולקים" המעדכן, בין השאר, את מתכונת הגילוי על סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור. היתרות מוצגות להלן בהתאם לחוזר האמור.

טבלה 19: סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

ליום 31 בדצמבר 2022				ליום 30 בספטמבר 2022				ליום 30 בספטמבר 2023				
סך הכל	בערכות בנקים ואחר	סיכון אשראי שאינו בערכות בנקים		סך הכל	בערכות בנקים ואחר	סיכון אשראי שאינו בערכות בנקים		סך הכל	בערכות בנקים ואחר	סיכון אשראי שאינו בערכות בנקים		
		מסחרי	אנשים פרטיים			מסחרי	אנשים פרטיים			מסחרי	אנשים פרטיים	
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾												
10,559	-	1,987	8,572	9,988	-	1,867	8,121	12,921	-	2,447	10,474	סיכון אשראי מאזני
15,187	-	1,300	13,887	14,644	-	1,249	13,395	16,232	-	1,365	14,867	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾
25,746	-	3,287	22,459	24,632	-	3,116	21,516	29,153	-	3,812	25,341	סך הכל סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי												
603	-	-	603	332	-	-	332	336	-	-	336	לא בעייתי
286	-	17	269	273	-	18	255	411	-	24	387	בעייתי ⁽⁴⁾ צובר
78	-	33	45	64	-	24	40	107	-	41	66	בעייתי ⁽⁴⁾ לא צובר
967	-	50	917	669	-	42	627	854	-	65	789	סך הכל סיכון אשראי מאזני
74	-	-	74	89	-	-	89	36	-	-	36	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾
1,041	-	50	991	758	-	42	716	890	-	65	825	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: חובות שצוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
סיכון אשראי – אחרים⁽⁵⁾												
10,087	10,087	-	-	12,161	12,161	-	-	9,569	9,569	-	-	לא בעייתי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בעייתי ⁽⁴⁾ צובר
24	24	-	-	25	25	-	-	1	1	-	-	בעייתי ⁽⁴⁾ לא צובר
10,111	10,111	-	-	12,186	12,186	-	-	9,570	9,570	-	-	סך הכל סיכון אשראי מאזני
27,026	27,026	-	-	25,942	25,942	-	-	30,699	30,699	-	-	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾
37,137	37,137	-	-	38,128	38,128	-	-	40,269	40,269	-	-	סך סיכון אשראי אחרים ⁽⁵⁾
63,924	37,137	3,337	23,450	63,518	38,128	3,158	22,232	70,312	40,269	3,877	26,166	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור ⁽²⁾
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:												
102	24	33	45	89	25	24	40	108	1	41	66	חובות לא צוברים
102	24	33	45	89	25	24	40	108	1	41	66	סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

- (1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה.
- (2) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (5) סיכון אשראי בעייתי – סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (6) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

טבלה 20: תנועה ביתרות חובות⁽¹⁾ לא צוברים שנבחנו פרטנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח					
75	75	66	59	19	יתרת חובות לא צוברים לתחילת תקופה
-	-	(13)	-	-	השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים
21	8	23	4	19	יתרות שסווגו כחובות לא צוברים במהלך התקופה
(4)	(4)	-	-	-	חובות שחזרו לסיווג צובר
(2)	(2)	(28)	*-	*-	מחיקות חשבונאיות
(24)	(21)	(13)	(7)	(3)	גביית חובות שסווגו כלא צוברים בתקופה ⁽²⁾
-	-	-	-	-	אחר
66	56	35	56	35	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה ⁽³⁾

⁽¹⁾ חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

⁽²⁾ גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים חדשים שנקלטו במערכת.

⁽³⁾ יתרת ההפרשה הפרטנית בגין חובות אלו לימים 30 בספטמבר 2023 ו-2022 וליום 31 בדצמבר 2022 הינה בסך של 21 מיליון ש"ח, 39 מיליון ש"ח ו-43 מיליון ש"ח, בהתאמה.

טבלה 21: מדדי ניתוח איכות חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר				מסחרי	פרטיים	מסחרי	פרטיים	מסחרי	פרטיים	באחוזים (%)	
	2022		2023									
	מסחרי	פרטיים	מסחרי	פרטיים								
ניתוח איכות האשראי לציבור												
1.62	0.47	1.26	0.46	1.63	0.59	שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי						
-	-	-	-	-	-	שיעור חייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי						
2.45	3.31	2.20	3.37	2.59	4.02	שיעור חייבים בעייתיים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי						
1.50	1.34	1.33	1.33	1.68	1.73	שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל ⁽¹⁾						
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח												
0.34	1.48	0.24	1.24	2.60	2.81	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽²⁾						
0.29	1.31	0.24	1.38	0.69	1.54	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽²⁾						
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי												
2.21	3.00	2.30	3.02	3.82	3.65	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי						
(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת חייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר בגין פעילות בכרטיסי אשראי						
9.00	2.64	11.00	2.41	6.00	2.51	יחס ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו						

^(*) גבוה מ-100%.

⁽¹⁾ לפרטים אודות השינוי ביתרות החובות הבעייתיים, ראה טבלה 13 לעיל.

⁽²⁾ בחישוב שנתי.

ניתוח איכות האשראי

במסגרת ניהול תיק האשראי וניהול הסיכונים השוטף של החברה מנוטר באופן שוטף הפיגור ביתרות החוב. ממצאי הניטור כאמור משמשים כאחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. משך הפיגור בחוב משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (ככל שהפיגור בחוב ממושך יותר כך הוא מסווג כבעל איכות נמוכה יותר) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

אשראי לאנשים פרטיים

בשנים האחרונות מציגה החברה מגמת צמיחה בתחום האשראי לאנשים פרטיים. החברה רואה בתחום זה את אחד ממנועי הצמיחה המרכזיים שלה בשנים הקרובות, וזאת תוך ניהול סיכונים מושכל.

נכון ליום 30 בספטמבר 2023 סיכון האשראי בגין אנשים פרטיים עמד על סך של כ-11,263 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-8,748 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2022 ולכ-9,489 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

הגידול ביתרות האשראי והחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בתקופה של תשעה חודשים ראשונים לשנת 2023, עליית הריבית במשק וכן מלחמת "חרבות ברזל" שהחלה בישראל ביום 7 באוקטובר 2023 הביאו לעלייה בעיקר בשיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (ראה סעיף ה' בטבלה 21 לעיל).

למועד חתימת הדוח, הקבוצה נקטה במספר צעדים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" בתחום האשראי לאנשים פרטיים, בין היתר:

פעולות בהמשך להוראות דין-

1. דחיית תשלומים שוטפים בהתאם ל"מתווה מקיף שאומץ על ידי חברות כרטיסי האשראי לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל", מיום 23 באוקטובר 2023, שנכנס לתוקף ביום 31 באוקטובר 2023, שגיבש בנק ישראל ללקוחות חברות כרטיסי אשראי, בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל" ("מתווה הפיקוח"). לפרטים ראה ביאור 2.ג.10. [א] 11.

2. יישום חוק דחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל)(חווה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד – 2023, מיום 18 באוקטובר 2023, לדחיית מועדים לעשיית פעולה בידי אדם הזכאי לדחיית מועד, ככל שהמועד האמור חל בתקופה הקובעת (הכל כמוגדר ובכפוף לתנאים כמפורט בחוק האמור).. לפרטים ראה ביאור 2.ג.10. [א] 12.

פעולות לצורך התאמת ההפרשה להפסדי אשראי-

1. החמרת האינדיקטורים המקרו כלכליים המשמשים בבסיס חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בעקבות חוסר הוודאות בהשפעות המלחמה על לקוחות הקבוצה.

2. יישום חוזר בנק ישראל מחדש אוקטובר 2023 בנושא מכתב בנושא מלחמת "חרבות ברזל" – דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור", כפי שמפורט בביאור 2.ד.2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

כמו כן, התאימה הקבוצה את תנאי החיתום לעלייה החדה באי הוודאות במשק, בהקפי הפעילות בו ולעליית הסיכון בפעילות הפיננסית בישראל. וכן, מנטרת הקבוצה באופן הדוק את סיכון האשראי ללקוחות פרטיים מחשש מעליית הסיכון, כאמור.

למידע נוסף בדבר חיתום אשראי לאנשים פרטיים; חיתום אוטומטי; חיתום ידני; פעילות ניהול הסיכון; פעילות הגביה; ופעילות הבקרה, ראה סעיף 3.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 לאחר טבלה 28, תחת הכותרות לעיל.

אשראי מסחרי

מוצרי האשראי המסחרי העיקריים הינם: הלוואות לבתי עסק ולקוחות עסקיים, מתן אשראי בכרטיסים עסקיים, נכיון שוברים (אשראי זה מועמד בעיקר אל מול שוברי כרטיסי אשראי שתמורתם משמשת כמקור לסילוק החוב, ואשר חלקם יכול שיבוטל על-ידי מחזיקי הכרטיסים בהעדר קבלת מוצר/שירות, בהתאם להוראות חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו – 1986) ופקטורינג רכש. עיקר החיתום המסחרי מבוצע ידנית בהתבסס על הנתונים הכספיים של הלקוח כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311 וכן על מידע ממאגרים פנימיים וחיצוניים. תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 מצביעה על עליה בביקושים לאשראי מסחרי שהביא לגידול ביתרות האשראי המסחרי.

מלחמת "חרבות ברזל" עשויה להשפיע לרעה על יתרות וסיכון האשראי המסחרי, בעיקר לירידה דרמטית, עד כדי הפסקה בתחומי פעילות מסויימים במשק (כגון: פנאי, הלבשה, תיירות). עיקר ההפרשה הפרטנית נבעה מלקוחות בתחום ההלבשה, תרבות ופנאי ומנוטרת ברמה השוטפת על-ידי החברה.

בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" הוחלט על שורת צעדים בקבוצה (כולל בחברות בנות) וביניהם:

1. דחיית תשלומים שוטפים לעסקים בהתאם למתווה הפיקוח. לפרטים ראה ביאור 10.ג.2. [א] 11.
2. החמרת האינדיקטורים המקרו כלכליים המשמשים לבסיס חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בעקבות חוסר הודאות בהשפעות המלחמה על לקוחות הקבוצה.
3. יישום חוזר בנק ישראל מחודש אוקטובר 2023 בנושא מכתב בנושא מלחמת "חרבות ברזל" – דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור", כפי שמפורט בביאור 2.ד.2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

טבלה 22: הלוואות אשר בוצעה לגביהן דחיית תשלומים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

הלוואות שנמצאות בדחיית תשלומים נכון ליום 31 באוקטובר 2023								מספר הלוואות	סך הכל
פירוט נוסף של חובות שאינם בפיגור של 30 יום או יותר, לפי משך תקופת דחיית התשלומים				סכום התשלומים שנדחו	מזה: הלוואות בפיגור של 30 יום או יותר	יתרת חוב רשומה	100		
סך הכל	הלוואות לגביהן בוצעה דחייה של יותר מ-6 חודשים	הלוואות לגביהן בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד 6 חודשים	הלוואות לגביהן בוצעה דחייה של עד 3 חודשים						
במיליוני ש"ח									
100	-	-	100	11	-	100	337	מסחרי	
143	-	-	143	8	-	143	2,610	אנשים פרטיים	
243	-	-	243	19	-	243	2,947	סך הכל	

לשם קביעת אומדן שיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי עושה החברה שימוש בהנחות מקרו כלכליות, המבוססות, בין היתר, על פרסומים של בנק ישראל, תחזיות של גופים פיננסיים והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בנוסף בקביעה כאמור משולבות גם הערכותיה של החברה על בסיס ניסיונה והיכרותה עם הענף תוך שילוב של כלי ניטור ובקרה, אולם קיימת רמה גבוהה של אי וודאות המחייבת הפעלת שיקול דעת משמעותית בהערכת הפסדי האשראי הצפויים, אשר באה לביטוי ביתר שאת בהקשר של מלחמת "חרבות ברזל". לפרטים נוספים ראה סעיף 4.1 בדוח דירקטוריון זה בדבר אומדנים קריטיים וביאור 2.ד.2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

יצוין, כי כאמור קיימת רמה גבוהה של אי וודאות המחייבת שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים במסגרת התרחישים המפורטים לעיל, לרבות התמשכות הלחיצה לצד ההשפעה האפשרית של המלחמה על פעילות המשק הצפויה. בהתאם, לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות החברה מידע משמעותי נוסף לגבי מצב הלווים וסיכויי הגבייה לגבי לווים בעייתיים, יעודכנו האומדנים המשמשים לקביעת שיעורי ההפרשה, כאמור. בהתאם, קיימת אפשרות שהפסדי האשראי יתפתחו באופן שונה ואף מהותית מהערכות החברה ובין היתר יגדלו במהלך הרבעון הרביעי לשנת 2023 והרבעונים הבאים של שנת 2024, אף מעבר להערכות החברה, ויתכן שאף מעבר לתרחיש הפסימי, אך למועד חתימת הדוח, אין ביכולתה של החברה להעריך מתי ובאיזו מידה.

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצת לווים

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת נב"ת 313 (בנושא מגבלות על חבות לווה בודד וקבוצת לווים). העדכון הינו בהמשך לפעולות קודמות של הפיקוח על הבנקים שנועדו לצמצם את ריכוזיות תיקי האשראי במערכת הבנקאית המקומית, ועל רקע המלצות ועדת באזל בנושא חשיפות גדולות. בין היתר, הגדרת ההון צומצמה להון רובד 1, והמגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי שונתה ל-15% במקום 25%. התיקונים להוראה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2016, למעט לעניין הגדרת הון, בה הופחתה התוספת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2018.

בהתאם להוראת נב"ת 313, נכון לימים 30 בספטמבר 2023, 30 בספטמבר 2022, ו-31 בדצמבר 2022 וכן בסמוך למועד חתימת הדוח לא קיימת קבוצת לווים שיתרת חבותם עולה על 15% מהון החברה (כהגדרתו בנב"ת 313).

בחודש אוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנב"ת 313 לצורך הקלה במגבלות שיחולו על חברות כרטיסי האשראי המופרדות בקבלת מימון (מכוח מגבלות לווה בודד או קבוצת לווים). במסגרת זו, לבנקים המחזיקים בחברות כרטיסי האשראי המופרדות הוקנתה תקופת יישום, במהלכה יידרשו להקטין את חשיפות האשראי לחברות כרטיסי האשראי המופרדות שבבעלותם באופן מדורג, תוך שלוש (3) שנים ממועד ההפרדה של חברת כרטיסי האשראי מהתאגיד הבנקאי.

בהתאם לכך, צמצמה החברה את מסגרות האשראי בבנק הפועלים כמפורט בסעיף 1.6.5 בדוח הדירקטוריון לשנת 2022. בהמשך לאמור ולצורך היערכותה לשינויים כאמור, הודיעה החברה לגורמים רלוונטיים, ביניהם שותפים עסקיים, על ביטולם העתידי של אישורי המחאת זכות על דרך המכר שניתנו על-ידי החברה לאותם גורמים, אשר יאפשרו לחברה התנהלות נאותה בהיבטי הון ונזילות.

נכון למועד חתימת הדוח, כחלק מפעילות ההנפקה, הסליקה והמימון, לקבוצת הבנקים בהסדר וחברות כרטיסי האשראי האחרות חבות לקבוצה מעל למגבלת לווה בודד (15% לפי נב"ת 313). יחד עם זאת, בהתאם להוראות נב"ת 313, עד ליום 31 בדצמבר 2024, חבות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי לא תהיה כפופה למגבלה זו. החברה מעריכה, שלאור אופי פעילות הקבוצה, בדגש על תחום ההנפקה, גם לאחר תום תקופת הפטור מהמגבלה, חשיפות האשראי של הקבוצה לתאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי אינו צפוי להצטמצם.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים ולמדינות זרות

לחברה קיימת חשיפת אשראי שאינה מהותית לארגונים הבינלאומיים: ארגון מסטראקארד, ארגון ויזה וארגון אמריקן אקספרס ובנקים בינלאומיים, בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי תיירים בארץ ובניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי ישראלים בחו"ל שבגינן טרם זוכתה החברה על-ידי הארגונים הבינלאומיים.

למידע המפורט על סיכון האשראי בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ולמידע נוסף על הסיכונים, ראה הדוח על הסיכונים לשנת 2022.

3.3. סיכון שוק ונזילות

המבנה והארגון של פונקציית ניהול סיכון השוק והנזילות

מערך ניהול סיכונים שוק ונזילות בחברה מושתת על מערך אינטגרטיבי לניהול החשיפות המורכב מהפונקציות הבאות: מנהל סיכונים שוק ונזילות (CFO) ומנהל סיכונים ראשי (CRO).

מנהל הסיכונים הראשי אחראי על גיבוש מדיניות ניהול סיכונים השוק והנזילות ומנהל סיכונים שוק ונזילות אחראי על יישומה והטמעתה ובכלל זה:

- אחריות על החשיפות הפיננסיות בחברה בכפוף למגבלות שאושרו על-ידי הדירקטוריון.
- נהלי מעקב ובקרה בנושאים הקשורים לניהול חשיפות.
- דיווח רבעוני לדירקטוריון על סיכונים השוק והנזילות.
- דיווח חודשי לדירקטוריון על סיכונים השוק והנזילות השוטפים.
- ניהול סיכונים המט"ח, כולל קבלת החלטות על גידור חשיפות מט"ח ארוכות טווח.
- ניהול נכסים והתחייבויות (נ"ה).
- מדידה ובקרה שוטפת של מדדי סיכון שוק ונזילות של החברה.
- עריכת דו"חות סיכונים הריבית.
- ניתוח תוצאות ועריכת ממצאים לדיון בהנהלה ובדירקטוריון.

מנהל סיכונים ראשי

מנהל הסיכונים הראשי של החברה אחראי מתוקף תפקידו בין היתר לבקרת ניהול סיכונים השוק והנזילות של החברה. במסגרת זאת, הינו אחראי לפקח אחר יישומה של המדיניות ותהליכי הניהול והבקרה של סיכונים השוק והנזילות בחברה וכן על גיבוש מדיניות נאותה.

סיכון שוק

סיכון שוק הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות, הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק, שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שער חליפין, מדד מחירים לצרכן, מחירי מניות וסחורות. הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובשווי ניירות ערך.

מדיניות ניהול סיכונים השוק של החברה מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 לניהול סיכונים שוק, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 "ניהול סיכונים שוק" והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 "ניהול סיכון ריבית", תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה. המדיניות אושרה לאחרונה על-ידי דירקטוריון החברה בחודש יולי 2023. מדיניות זו כוללת מגבלות על החשיפה שנועדו לצמצם את הנזק העלול להיגרם כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית, המדד, שערי המט"ח והמניות. דירקטוריון החברה מעדכן את המגבלות מעת לעת.

תפיסת ניהול סיכונים השוק והריבית תואמת את המתואר במסמך מסגרת ניהול סיכונים השוק של הקבוצה.

מחלקת ניהול סיכונים משמשת כפונקציה ייעודית לניהול ובקרת סיכונים באופן בלתי תלוי בגורמים העסקיים. המחלקה עורכת בקרה אחר סיכונים השוק והריבית בחברה, ותפקידיה בתחום מוגדרים במסמכי מדיניות ייעודיים.

סיכונים השוק והריבית של החברה מנוהלים מתוך ראייה כוללת ואינטגרטיבית, עבור החברה והחברות הבנות שלה על בסיס מאוחד. מנהל סיכונים השוק והריבית של החברה הינו ה-CFO.

על מנת ליישם את הנדרש על-פי מדיניות ניהול סיכונים השוק, משתמשת החברה במערכת ממוכנת ייעודית לניהול נכסים והתחייבויות. החברה סבורה שחשיפתה לסיכונים השוק אינה מהותית.

להלן פירוט הסיכונים השונים:

(א) סיכון בסיס

החשיפה להפסד כתוצאה מהשפעתם של שינויים בבסיסי המחירים בשווקים השונים על ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות בכל מגזר לרבות השפעה על פריטים חוץ מאזניים, כגון: שינויים בשערי החליפין או במדד המחירים לצרכן. החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכוני שוק במטבע ישראלי ובמט"ח.

(ב) סיכון ריבית

החשיפה להפסד כתוצאה משינוי שיעורי הריבית בשווקים השונים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על ערכם של הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה על-פי גישת השווי הכלכלי, והשפעתם על הרווחים על-פי גישת הרווחים. החשיפה נובעת בין היתר מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי חישוב הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בתקופות עתידיות.

החשיפה העיקרית לריבית הינה במגזר השקלי מכיוון שבמגזר זה ישנם נכסים והתחייבויות בריבית קבועה ומשתנה במח"מ שונה.

לאור אי הוודאות הקיימת בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", משכה והיקפה, אין ביכולתה של החברה להעריך את היקף ואופן השפעת המלחמה על סיכון הריבית של החברה, אם בכלל.

(ג) סיכון מטבע

החשיפה להפסד כתוצאה משינוי שער חליפין על מחזורים בגין עסקאות בהן יש המרת מטבע בעסקאות תיירים בארץ (תיירות נכנסת) לתיירות ישראלים בחו"ל (תיירות יוצאת) ובהתחשבות מול הארגונים הבינלאומיים וכן חשיפה לפריטים חוץ מאזניים. למועד חתימת הדוח, השינויים בשערי החליפין אשר נגרמו בשל מלחמת "חרבות ברזל" לא השפיעו מהותית על תוצאות החברה וזאת בשל פעולות גידור המתבצעות באופן שוטף על ידי החברה.

לאור אי הוודאות הקיימת בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", משכה והיקפה, אין ביכולתה של החברה להעריך את היקף ואופן השפעת המלחמה על סיכוני המטבע העתידיים של החברה, אם בכלל.

(ד) חשיפה לשווי ניירות ערך

מדיניות החברה קובעת אפשרות מוגבלת לביצוע פעולות בניירות ערך.

(ה) מכשירים פיננסיים נגזרים

ככלל, בהתאם למדיניותה של החברה, לא מבוצעת כל פעילות במכשירים פיננסיים נגזרים לצורכי מסחר. פעילות החברה במכשירים פיננסיים נגזרים הינה לצורכי גידור כלכלי בלבד.

למידע המפורט על סיכון השוק בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ולמידע נוסף על הסיכונים, ראה הדוח על הסיכונים לשנת 2022.

טבלה 23: שווי הוגן מותאם⁽¹⁾ של מכשירים פיננסיים של החברה והברות מאוחדות שלה

30 בספטמבר 2023					סך הכל
	מטבע חוץ ^(*)		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים	22,798	136	339	652	21,671
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	117	51	61	-	5
התחייבויות פיננסיות	20,517	7	239	603	19,668
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	110	-	5	-	105
שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים	2,288	180	156	49	1,903
השפעת התחייבויות לזכויות עובדים	(57)	-	-	-	(57)
שווי הוגן מותאם⁽¹⁾	2,231	180	156	49	1,846

30 בספטמבר 2022					
סך הכל	מטבע חוץ ^(*)		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
22,494	73	235	186	22,000	נכסים פיננסיים
20,370	11	221	162	19,976	התחייבויות פיננסיות
2,124	62	14	24	2,024	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים
(32)	-	-	-	(32)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
2,092	62	14	24	1,992	שווי הוגן מותאם⁽¹⁾

31 בדצמבר 2022					
סך הכל	מטבע חוץ ^(*)		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
21,256	173	341	169	20,573	נכסים פיננסיים
69	-	69	-	-	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
19,141	6	201	151	18,783	התחייבויות פיננסיות
69	-	-	-	69	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,115	167	209	18	1,721	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים
(85)	-	-	-	(85)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
2,030	167	209	18	1,636	שווי הוגן מותאם⁽¹⁾

^(*) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

⁽¹⁾ שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 12 א לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

טבלה 24: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של החברה וחברות מאוחדות שלה

30 בספטמבר 2023							
שינוי בשווי הוגן מותאם ⁽¹⁾	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(*)						
	סך הכל	מטבע חוץ ^(**)		מטבע ישראלי			
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
באחוזים (%)	במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים							
(0.2)	(5)	2,226	179	156	42	1,849	עלייה במקביל של 1%
0.0	(1)	2,230	181	156	56	1,837	ירידה במקביל של 1%
שינויים לא מקבילים							
0.2	5	2,236	180	156	47	1,853	התללה ⁽²⁾
(0.3)	(6)	2,225	179	156	50	1,840	השטחה ⁽³⁾
(0.3)	(6)	2,225	179	156	47	1,843	עליית ריבית בטווח הקצר
0.3	6	2,237	181	156	51	1,849	ירידת ריבית בטווח הקצר

30 בספטמבר 2022							
שינוי בשווי הוגן מותאם ⁽¹⁾	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(*)						
	סך הכל	מטבע חוץ ^(**)		מטבע ישראלי			
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
באחוזים (%)	במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים							
(0.2)	(4)	2,088	62	14	21	1,991	עלייה במקביל של 1%
0.0	(1)	2,091	62	14	27	1,988	ירידה במקביל של 1%
שינויים לא מקבילים							
0.2	4	2,096	62	14	23	1,997	התללה ⁽²⁾
(0.2)	(5)	2,087	62	14	24	1,987	השטחה ⁽³⁾
(0.3)	(5)	2,087	62	14	23	1,988	עליית ריבית בטווח הקצר
0.2	5	2,097	62	14	25	1,996	ירידת ריבית בטווח הקצר

ראה הערות בעמוד הבא

טבלה 24: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של החברה וחברות מאוחדות שלה (המשך)

31 בדצמבר 2022							
שינוי בשווי הוגן מותאם ⁽¹⁾	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(*)						
	סך הכל	מטבע חוץ ^(**)		מטבע ישראלי			
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	צמוד	
באחוזים (%)	במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים							
(0.3)	(7)	2,023	166	209	16	1,632	עלייה במקביל של 1%
0.0	(1)	2,029	168	209	20	1,632	ירידה במקביל של 1%
שינויים לא מקבילים							
0.4	7	2,037	168	209	17	1,643	התלה ⁽²⁾
(0.4)	(8)	2,022	166	209	18	1,629	השטחה ⁽³⁾
(0.4)	(8)	2,022	166	208	17	1,631	עליית ריבית בטווח הקצר
0.4	7	2,037	168	210	19	1,640	ירידת ריבית בטווח הקצר

(*) בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
 (**) רבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
 (1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים.
 (2) התלה – ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
 (3) השטחה – עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

טבלה 25: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽¹⁾

סך הכל ⁽³⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל ⁽³⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל ⁽³⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	שינויים מקבילים
במיליוני ש"ח									
78	*-	78	83	*-	83	75	*	75	עלייה במקביל של 1%
(78)	*-	(78)	(28)	*-	(28)	(75)	*	(75)	ירידה במקביל של 1% ⁽²⁾

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
 (1) השפעת התרחישים על הרווח והפסד לוקחת בחשבון פירעונות בפועל הצפויים במהלך 12 החודשים הקרובים ומגלגלת אותם בריבית החדשה עד לתום התקופה הנמדדת. ההשפעה בפועל תלויה בפרמטרים שונים כגון: מחזור בפועל של הפירעונות ושיקולים עסקיים לגבי ריבית הבסיס, ולפיכך התוצאה בפועל עשויה להיות שונה.
 (2) בתרחיש ירידה קיימת מגבלת עקום ריבית שלילי במגזר הלא צמוד.
 (3) לאחר השפעות מקוזות.

למידע המפורט על סיכון שוק בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2022 וכן דוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2023.

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעונן, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

מטרתו של תהליך ניהול סיכונים הנזילות הינו להבטיח, בהלימה לסיבולת הסיכון שנקבעה, את יכולתה של החברה לממן את הגידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעונן, וזאת מבלי להיקלע לקשיים ומבלי שייגרמו לה הפסדים מהותיים, לרבות הפסדים העלולים להיגרם בעקבות נזקי מוניטין מחוסר יכולת לממן את פעילותה העסקית של החברה.

סיכון הנזילות כולל את סיכון גיוס הנזילות, סיכון הנובע מפגיעה ביכולת גיוס הנזילות של החברה כתוצאה מאיבוד אמון השוק בה, אשר יכול להתמש מאירועים של פגיעה במוניטין, או פגיעה בשוק בו פועלת החברה.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכון נזילות אשר אושרה בדירקטוריון בחודש יולי 2023, אשר מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל (Sound Practice) ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 והוראות ניהול בנקאי תקין 342 (ניהול סיכון נזילות) תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה.

מדיניות זו מושגת על-ידי קיום מעקב שוטף אחר מצב הנזילות של החברה, באמצעות הרצת מודל פנימי לניהול סיכונים הנזילות, מעקב אחר מערכת אינדיקטורים לזיהוי לחצי נזילות, בחינת תרחישי קיצון ומערכת עזר לניהול תזרים שוטף. מנהל סיכונים הנזילות של החברה הינו ה-CFO.

לפרטים אודות מקורות המימון של הקבוצה, ראה סעיף 1.6.5 לדוח דירקטוריון זה.

יחס כיסוי הנזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין 221 (בנושא יחס כיסוי נזילות) אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. עוד נקבע כי, חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לניהול בנקאי תקין 221 לפיו החל מיום זה, חברות כרטיסי האשראי יקבלו פטור מיישום הוראה זו לאחר עמידה בשני (2) תנאים:

(א) החברה תחזיק מודל פנימי לניהול סיכון הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה ומאפייניהם.

(ב) החברה תחזיק בכל עת מספיק נכסים נזילים בהתבסס על המודל הפנימי, בתוספת כרית בטחון המביאה בחשבון תרחישי קיצון.

לחברה מודל פנימי לניהול הנזילות, המנטר באופן יומי את צורכי הנזילות שלה. החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו להבטיח היקף נאות של מקורות המימון. החברה מיישמת מדיניות ניהול סיכון הנזילות בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 342 (בהתאמות הנדרשות לפעילות הקבוצה) ובכלל זה עמידה ביחס נזילות מזערי, הנועד להבטיח שלחברה מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה הנותן מענה לצרכי הנזילות של החברה באופן זמן של 30 ימים בתרחישי קיצון. תרחישי הקיצון כוללים זעזוע ספציפי לחברה, זעזוע מערכתי וזעזוע המשלב ביניהם.

דירקטוריון החברה קובע אחת לשנה את הסיבולת לסיכון לאור המלצות ההנהלה, הבאה לידי ביטוי באמצעות קביעת מגבלות החשיפה לסיכון ואסטרטגיית המימון, הכוללת מגבלה מינימלית למקורות מימון מובטחים. הסיבולת לסיכון נקבעת בהתאם לתכניות האסטרטגיות של החברה, מדיניותה העסקית ומצב השווקים.

למועד חתימת הדוח, הקבוצה מממנת את פעילותה בעיקר באמצעות: מקורות עצמיים; הון עצמי; מסגרות אשראי מובטחות מגופים פיננסיים (בעיקר בנקים) ומסגרות אשראי מובטחות יעודיות; הלוואות לזמן קצר והלוואות מסוג On-Call מבנקים שונים בישראל; מסגרת חח"ד (חשבון חוזר דביטורי); אגרות חוב סחירות, ניירות ערך מסחריים והלוואות לזמן ארוך מבנקים. כדי לשמור על מגוון מקורות המימון, החברה מקפידה לגוון את ניצולם של אמצעי המימון באמצעות שימוש במקורות מימון שונים בכל פעם, לפי תנאי השוק המשתנים. בנוסף החברה פועלת להבטחת קווי נזילות ממוסדות פיננסיים. החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו להבטיח פיזור נאה של מקורות המימון. לפרטים נוספים בדבר נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות פירעון ראה ביאורים 26 ו-27 לדוחות הכספיים לשנת 2022.

למידע המפורט על סיכון הנזילות בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ולמידע נוסף על הסיכונים, ראה הדוח על הסיכונים לשנת 2022.

להתייחסות הקבוצה לנושא הנזילות בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", ראה סעיף 1.6.5 תחת כותרת נזילות בדוח דירקטוריון זה.

למועד חתימת הדוח, החברה מעריכה כי יש לה מקורות מימון מספקים לצורך הפעילות השוטפת לרבות בתחום האשראי. מלחמת "חרבות ברזל" לא השפיעה מהותית על סיכון הנזילות ומקורות המימון של הקבוצה ולהערכת החברה, לחברה מקורות מימון מספקים לצורך הפעילות השוטפת וכן לצמיחה בתחום האשראי. בהנחה שהמשק יחזור בהדרגה למתכונת פעילות רגילה, החברה אינה צופה כי יחול שינוי מהותי בזמינות מקורות המימון שלה. יחד עם זאת, הערכת החברה יכולה להשתנות וכפופה לאי הוודאות בדבר משכה והתפתחותה של מלחמת "חרבות ברזל" והשלכתה על הכלכלה.

3.4. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הקבוצה, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הקבוצה במהלך השנה הקרובה. לעומת זאת, סיכון מתפתח מוגדר כאשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הקבוצה (בדרך כלל, מעבר לשנה הקרובה).

ניהול הסיכונים בקבוצה מתואר בהרחבה בדוח על הסיכונים לשנת 2022.

כמפורט בסעיף 1.2 לדוח הדירקטוריון זה, מלחמת "חרבות ברזל" הינו אירוע בעל השלכות מקרו כלכליות מהותיות המשפיע על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים ובכללם סיכון אשראי. נכון למועד חתימת הדוח, קיימת אי וודאות בנוגע למשך האירוע והשלכותיו העתידיות על פעילות ותוצאות הקבוצה, המשק המקומי ולקוחות הקבוצה.

מיום פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ועד מועד החתימה על הדוח, נקטה הקבוצה בפעולות שונות שמטרתן לצמצם את השפעת הפגיעה של המלחמה בקבוצה ככל שניתן ולהבטיח את המשך פעילותה התקינה ובכלל זה מתן שירותים רציף ללקוחותיה במגזרי הפעילות השונים. הקבוצה עוקבת אחר השפעות מלחמת רבות ברזל על הסיכונים השונים הקשורים בפעילותה ונערכת בעניין בהתאם להתפתחויות. לפרטים נוספים ראו סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

נכון למועד הדיווח, לא ניתן להעריך את כלל השלכות מלחמת "חרבות ברזל" על רמת הסיכונים השונים בקבוצה. אי הוודאות של משך תקופת הלחימה, עוצמת הלחימה, התמודדות הממשלה ותמיכתה בעורף העסקי והאזרחי, הינם גורמים משמעותיים, אשר ייתכן וישפיעו במישורין או בעקיפין על עליה בחשיפת הקבוצה לסיכונים השונים והתממשותם. מאז פרוץ המלחמה הקבוצה נוקטת בתהליכי ניטור ובקרה מוגברים בהיבטי הסיכונים השונים, ובהתאם להתפתחויות יכול ויותאמו תהליכי עבודה ובקרה נוספים.

במבט צופה פני עתיד, ישנה אי וודאות להתפתחות מדדי הסביבה המקרו כלכלית והשפעותיה על הקבוצה. הקבוצה עוקבת אחר מגמות השוק ובוחנת באופן שוטף שינויים בסביבה המקרו כלכלית והשפעותיה על החשיפות השונות, בהן חשיפת האשראי, ובין היתר, סיכונים הונאות ומעילות המתעצמים בתקופות של חוסר יציבות כלכלית.

הסיכונים הבאים זוהו על-ידי החברה כסיכונים מובילים ומתפתחים הרלוונטיים ביותר נכון למועד דיווח זה (להרחבה נוספת ראה סעיף 3.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022):

3.4.1 סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים. סיכון האשראי הוא אחד הסיכונים אשר מנוהל, מנוטר ומבוקר בחברה, כמתחייב מאופי פעילותה כחברה העוסקת במתן אשראי. תהליך ניהול סיכונים האשראי מסייע לחברה לבחון את סיכון האשראי על-פי תמהיל המוצרים המרכיב אותו.

בשנים האחרונות מציגה החברה מגמת צמיחה בתחום האשראי לאנשים פרטיים. החברה רואה בתחום זה את אחד ממנועי הצמיחה המרכזיים שלה בשנים הקרובות, וזאת תוך ניהול סיכונים מושכל. ברבעון השלישי לשנת 2023 קיימת יציבות בהיקף יתרות תיק האשראי לאנשים פרטיים וכן עליה מתונה בתיק האשראי המסחרי, לעומת הרבעון השני לשנת 2023. לאור השפעות מלחמת "חרבות ברזל" על המשק, תתכן האטה בקצב הצמיחה ואף שחיקה בתיק האשראי ברבעונים הבאים, בין היתר כתלות בהימשכות המלחמה והיקפה.

הגידול המתמשך ביתרות האשראי ללקוחות פרטיים והאשראי המסחרי מגדיל את סיכון האשראי של הקבוצה. עליית הריבית המתמשכת לאחר שנים של ריבית נמוכה, מגדילה ללקוחות את גובה הפירעון החודשי של ההלוואות בריבית משתנה ומעלה חשש לגבי יכולות ההחזר של משקי הבית ואיכות תיק האשראי. וכן, בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" אשר פרצה ביום 7 באוקטובר 2023 אשר הינו אירוע בעל השלכות מקרו כלכליות אשר משפיע, בין היתר, גם על סיכון זה. כמו כן, על פי תחזיות שונות (כגון תחזית בנק ישראל מחודש אוקטובר 2023),²⁶ קיימת ציפייה לעלייה בסיכון האשראי, אולם נכון למועד החתימה על הדוח, טרם נצפה מימוש של תחזיות אלו.

3.4.2 סיכון תפעולי

סיכון תפעולי הינו סיכון מהותי במסגרת פעילותה העסקית של החברה. לפירוט ראה סעיף 3.4.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

²⁶ על פי הודעה לעיתונות של בנק ישראל מיום 23 באוקטובר 2023, שכותרתה: "התחזית המקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, אוקטובר 2023".

3.4.3 סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר)

אבטחת מידע מוגדרת כמכלול הפעולות, האמצעים והבקורות הננקטים והמיושמים במערכות מידע, על מנת להגן עליהן מפני פגיעה בזמינות ובשרידות, מפני חשיפה לא רצויה, מפני שינוי במזיד או בשוגג של המידע ומפני פגיעה בשלמות המידע ובאמינותו.

המטרה הכללית של אבטחת מידע בחברה היא שמירה על חיסיון, שלמות, זמינות ואמינות המידע, מפני פגיעה במתכוון או שלא במתכוון על-ידי עובד החברה בעבר ו/או בהווה או על-ידי גורמים חיצוניים.

החברה מנהלת מידע אודות לקוחותיה, מידע שמהווה נכס עיקרי שעליו מתבססים עסקי החברה. יש להגן על המידע מפני סיכונים, הגנה שעולה בקנה אחד גם עם דרישות הדין וההכרה בפרטיותם של לקוחות החברה. מדיניות אבטחת המידע של החברה חלה על חברות הקבוצה.

אבטחת המידע בחברה מתעדכנת באופן שוטף לאור מפת האיומים המשתנה וכן מהתפתחויות טכנולוגיות ומתאימה את רמת האבטחה ובקרת הגישה למערכות על-פי השינויים ברמת הסיכונים הנגזרים מהם.

החברה בוחנת באופן שוטף את עמידתה בהוראות הדין בהקשר כאמור, ויחד עם זאת במסגרת פעילותה השוטפת עשויה החברה להיות חשופה לסיכונים תפעוליים, לרבות בגין אירועים נקודתיים, אשר יובילו בין היתר לטענות בדבר הפרות בהקשר כאמור (וככל שיתבררו כמוצדקות אף להפעלת סמכויות מצידה של הרשות להגנת הפרטיות). ראה גם סעיף 3.4.3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. למועד חתימת הדוח לא ידוע לחברה על אירועים שעלולה להיות להם השפעה מהותית על תוצאותיה הכספיות של החברה.²⁷

סיכון סייבר הינו פוטנציאל לנזק שנובע מהתרחשות אירוע סייבר, בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. אירוע סייבר הינו אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכת מחשב ו/או מערכת ותשתיות משובצות מחשב, על-ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר. יצוין, כי בהגדרה זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא נגרם נזק בפועל. מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" חל גידול במתקפות על סייבר על ישראל. הקבוצה עוקבת באופן שוטף אחרי מפת האיומים המשתנה לאור המצב, ומתאימה את רמת האבטחה והבקורות הנדרשות, בהתאם לרמת הסיכון הנגזרת ממנה.

לפרטים נוספים אודות סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר), ראה סעיף 3.4.3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022. בחמש השנים האחרונות לא אירעו בחברה אירועי סייבר מהותיים אשר השפיעו על הדוחות הכספיים ו/או הגשת תביעות, פגיעה במוניטין וכדומה.

עד ליום 8 באפריל 2019 (בסעיף זה: "**המועד הקובע**") בוטחה ישראל כרטר תחת הפוליסה הבנקאית של בנק הפועלים (ביטוח קבוצתי לבנק וחברות הבנות שלו). הבנק התחייב כי ביטוח בנקאי זה ימשיך לכסות, במהלך 7 שנים מהמועד הקובע, תביעות שיוגשו בגין הפעילות עובר ועד למועד הקובע. החל מהמועד הקובע, רוכשת החברה מדי שנה פוליסה עצמאית לביטוח אחריות מקצועית ופשיעה. בחודש נובמבר 2023 חידשה החברה פוליסה בגבול אחריות בסך 80 מיליון דולר למקרה ובסך הכל לתקופת הביטוח של 12 חודשים, המכסה באופן עצמאי תביעות שיוגשו נגדה בגין פעילות החברה מהמועד הקובע ואילך. פוליסה זו כוללת אופציה מובנית לתקופת גילוי מוארכת של 7 שנים, אשר תופעל במקרה של השלמת עסקת המיזוג עם הראל. פוליסת האחריות המקצועית נערכה על-מנת לשפות את החברה בגין סכומים ששילמה לצדדים שלישיים כפיצוי על נזק שנגרם להם עקב מעשה או מחדל רשלני של החברה.

פוליסת הפשיעה מכסה את הנזקים הפיננסיים הישירים שייגרמו לחברה עקב מעילות עובדים, או מעילות על-ידי צד ג' במקרים כגון תשלום שבוצע תוך הסתמכות על מסמכים מזויפים, מעשה גניבה, ופשעי מחשב מסוימים על-ידי צד שלישי חיצוני בלתי מורשה באמצעות מערכת המחשב של החברה.

²⁷ הערכת החברה כאמור הינה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך. הערכה כאמור מבוססת, בין היתר, על מהות האירועים הנקודתיים האמורים, מספרם והיקפם (לרבות לאורך זמן), על אופי הליכי הדיווח והבדיקה שמתנהלים מול הרשות להגנת הפרטיות כאמור, על קיומה של פוליסת ביטוח לכיסוי אירועים כאמור (כמפורט בסעיף זה להלן) ועל הערכותיה של הנהלת החברה והבנתה את השלכותיהן האפשריות של הוראות הדין החלות על הקבוצה בהקשר זה. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר כתוצאה מהתגברות אירועים כאמור ו/או התרחשות אירועים בעלי פוטנציאל נזק גבוה יותר ו/או גילוי אירועים לאחר תקופת זמן ארוכה (הכל לרבות על רקע התגברות מתקפות סייבר על ישראל במהלך מלחמת "חרבות ברזל"), משינויים מהותיים במדיניות האכיפה של הרשות להגנת הפרטיות ו/או מאכיפה מחמירה כלפי הקבוצה, מהנחות וניתוחים לא מיטביים של סיכונים סייבר החלים על הקבוצה, משינויים רגולטוריים ו/או מנזקים עקיפים כתוצאה מאירועים כאמור או מפרסומם (כגון פגיעה במוניטין).

כמו-כן, בחודש מאי 2023 חידשה החברה את הפוליסה לביטוח סיכוני סייבר לתקופת ביטוח של 16 חודשים, בגבול אחריות של 15 מיליון דולר למקרה ובסך הכל לתקופת הביטוח. פוליסת ביטוח סייבר מספקת כיסוי לנזקים העלולים להיגרם לחברה עצמה עקב אירוע סייבר לרבות נזקים תוצאתיים, הוצאות הנדרשות להקטנת הנזק ועוד. כמו-כן, פוליסת ביטוח הסייבר מספקת כיסוי לאחריותה של החברה בגין נזקים העלולים להיגרם לצדדים שלישיים, כגון תביעות שיוגשו על-ידי צד ג' בעקבות דליפת מידע, הפרת פרטיות ועוד. על אף שהחברה מבטחת בפוליסת ביטוח סייבר כנגד נזקים שונים אשר עלולים להיגרם בקשר לפעילותה, לא כל הסיכונים האפשריים מכוסים או ניתנים לכיסוי מלא וזאת לנוכח כשל שוק שנוצר לאחרונה בשוק ביטוחי הסייבר המאופיין בירידה בקיבולת המוצעת, עלייה בפרמיות, הגדלת השתתפויות עצמיות והקטנת היקף הכיסוי הביטוחי. לפיכך תקבולי הביטוח, ככל שיתקבלו, לא בהכרח יכסו את מלוא היקף הנזקים ו/או את כל ההפסדים האפשריים (לעניין נזקים לצדדים שלישיים, אבדן הכנסות אפשרי לחברה ונזקים אחרים כגון דרישת כופר). כמו כן, אין כל וודאות כי בעתיד ניתן יהיה לרכוש פוליסה מתאימה לביטוח סייבר בתנאים מסחריים סבירים או בכלל. החברה יכולה להחליט שלא לערוך ביטוח סייבר מלא או שלא לערוך כלל מטעמים שונים כגון היעדר כדאיות כלכלית. גבולות האחריות בפוליסות וההשתתפויות העצמיות ייקבעו על-ידי החברה מפעם לפעם בהתאם להערכת הסיכון הכרוך בפעילות בקבוצת ישראל כרטר, לעלות הביטוח במועד חידוש הפוליסות, וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת.

3.4.4 סיכון רגולטורי

סיכון רגולטורי הינו הסיכון לפגיעה בהכנסות ו/או בהון החברה הנגרם כתוצאה משינויים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או מטיוטות הוראות של גופים רגולטוריים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות ומקורות הכנסה של החברה, או המטילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה, ובכך עשויים לפגוע ברווחיותה. הסיכון הינו צופה פני עתיד במהותו, מכיוון שהוא מתייחס לסיכון הגלום בשינויים מהותיים אפשריים בחקיקה וברגולציה.

ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק התשלומים והאשראי, ובכלל זה התיקונים לדיני הגנת הפרטיות, כניסת נותני שירותי תשלום, בנקאות פתוחה, חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום ופעילות אפליקציות התשלומים, חקיקות והוראות לעניין מלחמת "חרבות ברזל" וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפם והשלכותיהם.

מלחמת "חרבות ברזל" והשפעותיה האפשריות העתידיות על משקי הבית ובתי העסק יכול ויביאו שינויים רגולטוריים נוספים כחלק ממאמץ הממשלה, הכנסת והרגולטורים השונים להקל על האוכלוסייה. נכון למועד הדיווח, לא ניתן להעריך את כלל השלכות השינויים הרגולטוריים העתידיים כתוצאה ממלחמת "חרבות ברזל" על הפעילות העסקית של החברה. אי הוודאות של משך תקופת הלחימה, עוצמת הלחימה, התמודדות הממשלה ותמיכתה בעורף העסקי והאזרחי, הינם גורמים משמעותיים, אשר ייתכן וישפיעו במישרין או בעקיפין על החברה ויעדיה.

לפרטים נוספים אודות סיכון רגולטורי, ראה סעיף 3.4.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

לפרטים נוספים אודות ההשפעות הרגולטוריות על תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 2.1.3 לדוח דירקטוריון זה וביאור 2.ג.10 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

3.4.5 סיכון אסטרטגי ותחרות

סיכון אסטרטגי הינו הסיכון לפגיעה ברווחי ובהון החברה כתוצאה מהחלטות עסקיות שגויות, יישום לא נאות של החלטות עסקיות ואי ביצוע או אי התאמה של תכנית העבודה לשינויים בסביבה העסקית. הסיכון האסטרטגי מושפע מגורמי סיכון פנימיים וחיצוניים.

גורמי סיכון פנימיים כוללים גורמים פנים ארגוניים המביאים לכך שהחברה אינה עומדת בתכניות העבודה שלה.

גורמי סיכון חיצוניים כוללים בין היתר את הסביבה העסקית/תחרותית בה פועלת החברה המאופיינת בתחרות עזה, הולכת וגוברת, הן מצד הגופים העיקריים הפועלים בתחום והן מצד גופים חדשים העתידים להתחיל ולפעול בתחומי הפעילות בהם עוסקת החברה, לרבות כתוצאה מהוראות רגולטוריות מקלות/מעודדות לכניסתם של שחקנים חדשים ו/או שיעודן להגברת התחרות בתחומי הפעילות של החברה; וכן, שינויים טכנולוגיים המשפיעים על התנהגות צרכנים ועל עולם התשלומים, המחייבים את החברה להתאים את עצמה לסביבה עסקית משתנה. תחרות כאמור מובילה ועשויה להוביל לשינויים מהירים במבנה השוק, לרבות השפעה על נתחי שוק ומחירים וכן על המודל העסקי של החברה. התרחשותם במקביל של שינויים כאמור מעלה את הסיכון האסטרטגי ותחרות.

בשל אופי הפעילות והשירותים הניתנים בתחום, יכולתה של הקבוצה להבדיל את עצמה באופן משמעותי ביחס למתחריה, להתמודד עם כלל היבטיה של תחרות זו, לשמור על נתחי שוק ולצמצם פגיעה אפשרית בתוצאותיה כתוצאה מתחרות כאמור, הינה מוגבלת.

כמו-כן כוללים גורמים חיצוניים כאמור ספקים מהותיים עימם קשורה הקבוצה אשר הפסקת ההתקשרות עימם באופן לא מתוכנן עלולה להביא לפגיעה ביכולתה של החברה לממש את האסטרטגיה שלה ולהביא לפגיעה בתוצאותיה העסקיות. היעדים האסטרטגיים של החברה נקבעים תוך התאמה לתיאבון לסיכון, וליעדי ההון באמצעות תכנון ההון.

נכון למועד הדיווח, לא ניתן להעריך את כלל השלכות מלחמת "חרבות ברזל" על רמת ההשפעה על הפעילות העסקית והיעדים האסטרטגיים שהוגדרו לחברה. אי הוודאות של משך תקופת הלחימה, עוצמת הלחימה, התמודדות הממשלה ותמיכתה בעורף העסקי והאזרחי, הינם גורמים משמעותיים, אשר ייתכן וישפיעו במישרין או בעקיפין על הצורך בעדכון אסטרטגיית החברה ויעדיה.

3.4.6 סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הציות.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, ובהתאמה לפעילות הקבוצה, הוראות הליכה בתחום הציות הן: ניגוד עניינים, הוגנות כלפי הלקוח, איסור הלבנת הון ומימון טרור, אכיפה מנהלית בניירות ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטי טכנולוגיית המידע) והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות.

קצין הציות הראשי של הקבוצה משמש גם כאחראי בקבוצה לפי חוק איסור הלבנת הון.

בהתאם לתכניות האכיפה בניירות ערך, שאושרה בדירקטוריון החברה בחודש פברואר 2023, קצין הציות הוא הגורם הממונה על אכיפת התכנית הפנימית.

הקבוצה נוקטת במדיניות של ציות מלא לכל הוראות החוק והרגולציה.

לצורכי ניהול הסיכון הוגדרו תהליכי הציות המהותיים אשר לגביהם קיימת הקפדה יתירה, כמפורט להלן:

- **סיכון להלבנת הון ומימון טרור** - אי-ציות של הקבוצה או מי מעובדיה להוראות העוסקות באיסור הלבנת הון ומימון טרור ובפשיעה פיננסית וכן בגין ליקויים בתהליכים שנועדו להבטיח ציות כאמור או בגין חסרונם של תהליכים כאמור.
- **סיכון פעילות עם נותני שירותים פיננסיים** - אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה ו/או אחריות בגין אי ציות הנובעת מפעילות נותני שירותים פיננסיים.
- **סיכון הוגנות** - טיפול בלתי הוגן בלקוחות הקבוצה ו/או ניצול לרעה של מעמד התאגיד.
- **סיכון עבירות על דיני ניירות ערך** - אי-ציות של קבוצת ישראל כרט או מי מעובדיה לדיני ניירות ערך.
- **סיכון מניעת ניגוד עניינים** - אי ציות של פונקציות בקבוצה להוראות ניגוד עניינים.
- **סיכון עבירה על דיני הגנת פרטיות ומידע אישי** - אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה לדיני ותקנות הגנת פרטיות והגנת מידע.
- **סיכון עבירה על חוקי דיני התחרות** - הסיכון לנזק מהותי בגין עיצום כספי ו/או סנקציה מצד רשות כלשהי בגין אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה לדיני התחרות.
- **סיכון הוראות הביטוח** - אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה, אחר דינים והוראות בתחום הביטוח.

הקבוצה מחויבת לציות מלא להוראות חוק, הנחיות, מדיניות, נהלים וכל הוראה צייתנית אחרת לרבות הקוד האתי של הקבוצה. דירקטוריון הקבוצה, ביחד עם ההנהלה הבכירה של הקבוצה, מאמינים כי ניהול של סיכונים ציות רציף ואפקטיבי הינו הדבר הנכון עבור לקוחות הקבוצה, ועבור היציבות העסקית והתפעולית של הקבוצה. מחויבות זו היא מאבני היסוד של מדיניות הציות של קבוצת ישראל כרט.

התממשות סיכון הציות כוללת סיכון לסנקציות, הגבלות משפטיות או רגולטוריות, הפסד כספי משמעותי או פגיעה במוניטין של קבוצת ישראל כרט או של מי מעובדיה ומנהליה כתוצאה מהפרה של חוק/צו/תקנה/הנחיה/הוראה כלשהי אשר הקבוצה מחויבת לפעול על פיהם. אי הקפדה על קיום הוראות הציות עלולה לחשוף את הקבוצה להפסדים מהותיים ופרסומים שליליים, אשר עלולים להוביל לפגיעה בתדמית ובמוניטין של הקבוצה.

תיאבון הסיכון נקבע על ידי דירקטוריון הקבוצה בהתאם לאסטרטגית הקבוצה וכולל הצהרות איכותיות ומגבלה כוללת. באחריות הגורמים הרלוונטיים בקבוצה, ובכללם גורמי בקרה, בהתאם לתחומי אחריותם, לוודא עמידה בתיאבון הסיכון בנושאי הציות המהותיים ולהקצות לצורך כך את המשאבים הנחוצים, הן בהיבט האנושי מקצועי והן בהיבט התשתית הטכנולוגית, וכאשר קיימת חריגה, לתת את המענה ההולם והדיווח לגורמים המתאימים.

מלחמת "חרבות ברזל" הגבירה את הסיכון להלבנת הון ומימון טרור. מאז פרוץ המלחמה הקבוצה נוקטת בתהליכי ניטור ובקרה מוגברים בהיבטי סיכונים ציבוריים, איסור הלבנת הון ומימון טרור, לרבות נקיטת צעדים לגידור הסיכון.

3.5. סיכונים נוספים

3.5.1. סיכון משפטי

סיכון להפסד הנובע, כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, פגיעה בפעילות החברה הנובעת מפרשנות מוטעית של הוראת חוק או רגולציה, או קיומו של הליך משפטי (כגון תביעות ייצוגיות) נגד החברה, או שתוצאותיו עשויות להשפיע בצורה שלילית על פעילות החברה או על מצבה הפיננסי. מעצם פעילותה של החברה ופריסתה הגבוהה באוכלוסייה, חשופה החברה מעת לעת לתביעות ייצוגיות בסכומים משמעותיים. החברה מקפידה על תהליכי התקשרות נאותים מבחינה משפטית ומבצעת את פעילותה העסקית תוך סיוע וגיבוי משפטי מתאים.

במסגרת ניהול הסיכון מבוצעים מכלול פעילויות, שמטרתן להבטיח כי כל גורמי הסיכון ומאפייניהם יזוהו ביחס לכל מוצר ופעילות של החברה, כך שתימנע האפשרות בה החברה תימצא בחשיפה לסיכון שלא זוהה או שזוהה באופן חלקי.

3.5.2. סיכון מוניטין

סיכון המוניטין הינו הסיכון לפגיעה מהותית בהכנסות או בהון החברה כתוצאה מתפיסת תדמית שלילית שנוצרה לחברה בקרב מחזיקי העניין. תפיסת תדמית שלילית יכולה להיווצר ממספר רב של גורמים יחד ולחוד (כגון: תביעה צרכנית, קריסת מערכות, התנהגות החורגת מנורמות חברתיות ומקובלות וכיו"ב).

סיכון המוניטין הינו סיכון הגלום בכל ענפי הפעילות של החברה (ההנפקה, הסליקה, והאשראי) והן בשירותים והמוצרים הנוספים אותם מציעה החברה. סיכון המוניטין מאופיין בכך שהוא עשוי לנבוע מגורמי סיכון ישירים או כתוצאה מהתממשותם של סיכונים אחרים.

החברה רואה במוניטין שלה נכס מהותי בעל חשיבות גבוהה, ותימנע מפעילויות אשר יש בהן סכנה לפגיעה בו. בהתאם, סיכונים המוניטין יובאו בחשבון בכל החלטה מהותית.

על מנת להפחית את הנזק כתוצאה מהתממשותם של סיכונים מוניטין, מיושמים תהליכי ניטור המאפשרים זיהוי מוקדם של סיכונים אפשריים ונקיטת צעדים מפחיתי סיכון, כגון: ישיבות הנהלה ודירקטוריון, מעקב אחר התפתחויות בענף כרטיסי האשראי, תכניות הדרכה, דיווחים וכו'.

טבלה 26 - דיון בגורמי סיכון

המיפוי, הערכת הסיכונים והשפעתם הינה הערכה סובייקטיבית של הנהלת החברה. בשים לב בין היתר לאירוע מלחמת "חרבות ברזל", השפעותיה ואי הוודאות באשר להיקפה, משכה ועוצמתה בעתיד, כמתואר לעיל, עדכן דירקטוריון החברה את הערכת גורמי הסיכון החלים על החברה בפעילותה והערכתם על ידי דירקטוריון החברה בדבר מידת חשיפת החברה לסיכונים כאמור, נכון למועד חתימת הדוח, כמפורט להלן:

השפעת הסיכון ⁽¹⁾					גורם הסיכון
גבוהה	בינונית-גבוהה	בינונית	נמוכה-בינונית	נמוכה	
סיכונים פיננסיים					
	✓				1. סיכון אשראי
	✓				1.1 סיכון בגין איכות הלווים ו/או ביטחונות
		✓			1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית
				✓	1.3 סיכון בגין ריכוזיות לוויים/קבוצת לוויים
			✓		2. סיכון שוק
				✓	2.1 סיכון ריבית
		✓			2.2 סיכון אינפלציה/סיכון שער חליפין
				✓	3. סיכון נזילות
סיכונים תפעוליים ומשפטיים					
	✓				4. סיכון תפעולי ⁽²⁾
		✓			5. סיכון משפטי
סיכונים אחרים					
		✓			6. סיכון מוניטין
		✓			7. סיכון רגולטורי ⁽³⁾
	✓				8. סיכון אסטרטגי ותחרות
	✓				9. סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר)
		✓			10. סיכון ציות

⁽¹⁾ בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" חלה עלייה ברמת הסיכונים הבאים: אשראי, ציות, נזילות, מוניטין, סייבר ואסטרטגי. יחד עם זאת, להערכת החברה, עלייה זו אינה בעוצמה המצריכה שינוי בדירוג "השפעת הסיכון" כפי שהוצג בטבלה בדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

⁽²⁾ רמת סיכון תפעולי הועלתה לרמה "בינונית גבוהה" (קודם לכן הוגדרה כבינונית), על רקע ריבוי התאמות (טכנולוגיות וידניות בתהליכים תפעוליים) שהחברה נדרשת לעשות באופן מיידי, בין היתר, בעקבות הוראות רגולטוריות, כחלק מההתמודדות עם מצב המלחמה והמענה ללקוחותיה.

⁽³⁾ רמת סיכון רגולטורי הועלתה לרמה "בינונית" (קודם לכן הוגדרה כנמוכה-בינונית), על רקע שינויים רגולטוריים עתידיים אפשריים שייקבעו על ידי הרגולטורים השונים על מנת להקל על האוכלוסייה הפרטית והעסקית, אשר יכול וישפיעו על תוצאות החברה.

4. מדיניות השבונאית ואומדנים קריטיים בקרות ונהלים

4.1. מדיניות השבונאית ואומדנים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, שעיקרם מפורט בביאור 2 "כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית" לדוחות הכספיים השנתיים של החברה והביאורים הנלווים להם לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022, שנחתמו ביום 12 במרץ 2023 ולתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023. בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה.

חלק מההערכות והאומדנים כרוכים במידה רבה של אי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. ייתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה לרבות מהותית מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת תמצית הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023.

הנושאים העיקריים בהם נעשה שימוש בהערכות ואומדנים, ולפיכך נחשבים על-ידי החברה כנושאים חשבונאיים קריטיים, הינם הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות, התחייבויות בגין הטבות לעובדים והיוון עלויות תוכנה לשימוש עצמי.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הקבוצה בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2022, למעט אומדנים והנחות בקשר עם היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL), כפי שמפורט להלן:

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL). עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של חברות כרטיסי האשראי בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; מדידת ההפרשה להפסדי אשראי מבוססת על חלוקת תיק האשראי של החברה לקבוצות החולקות מאפייני סיכון דומים. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. השפעת היישום של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים הסתכמה בגידול בסך של כ-29 מיליוני ש"ח (לפני השפעת מס), ונזקפה לעודפים במועד היישום לראשונה.

למידע נוסף בנוגע לאימוץ ההוראות החדשות בדבר כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בדבר "הפרשה להפסדי אשראי צפויים (CECL)" החל מיום 1 בינואר 2023, ראה ביאור 1.ג.2 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

ככלל, אומדני החברה מבוססים על הפסדים היסטוריים תוך התאמתם למאפייני תיק האשראי, תנאים נוכחיים ומידע צופה פני עתיד לגבי תחזיות סבירות ניתנות לביסוס. מובהר כי קיימת רמה גבוהה של אי וודאות אשר כרוכה במידה רבה של שיקול דעת בהערכת הפסדי האשראי הצפויים.

החברה מודדת את הפסדי האשראי הצפויים על בסיס שיטת הסתברות לשל/הפסד בהינתן כשל PD/LGD. אומדן ההפרשה להפסדי אשראי כולל התאמות מקרו-כלכליות אשר מבוססות על תחזיות החברה בקשר לפרמטרים מקרו-כלכליים, לרבות: שיעורי אבטלה, מדד מחירים לצרכן, תוצר מקומי גולמי ועוד. כמו כן, אומדן ההפרשה כולל התאמות למודל בגין גורמים איכותיים המתייחסים, בין היתר, לשינויים בהיקף האשראי, יעדי אשראי, אחוזי כשל בפועל, מדיניות ונהלי מתן האשראי של החברה, לרבות, תהליכי חיתום וגורמים נוספים.

החברה בוחנת את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשבת, בין היתר, בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמיושמות על ידי החברה לקביעת ההפרשה.

בעקבות פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" נוצרה רמה גבוהה במיוחד של אי וודאות בנוגע להתפתחות המלחמה ולהשלכותיה הכלכליות: עוצמת המשבר בעקבות המלחמה ומשך הזמן בו הוא צפוי להשפיע; החשש מהסלמות נוספות במצב הביטחוני, שינויים ארוכי טווח בשוק העבודה, בדפוס הצריכה ובהיקפה; שינויים בהיקף תמיכת הממשלה (כגון: חל"ת, הקלות בהתמודדות עם השלכות המלחמה למשקי בית ועסקים); שינויים רגולטוריים וכיו"ב.

במסגרת הערכה שביצעה החברה, ברבעון השלישי לשנת 2023 הוחמרו הפרמטרים המשמשים כבסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להערכות מעודכנות של נתונים מקרו-כלכליים ומקדמי החמרה המבוססים על הערכת הסיכון של הענפים השונים.

בנוסף, יצוין כי ההפרשה להפסדי אשראי נבחנה, בין השאר, גם אל מול חישוב בתרחישים שונים, שהחברה עורכת מעת לעת. יודגש כי התהליך לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי, בפרט נוכח אי הוודאות הרבה בעקבות המלחמה, רגיש לשינויים אפשריים באומדנים ו/או בהערכות הסובייקטיביות, כך שסטיה בגורמים אלו עלולה לשנות באופן משמעותי את סכום ההפרשות להפסדי אשראי.

לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הקבוצה מידע נוסף לגבי השפעות צפויות נוספות של המלחמה (כגון: מצב הלווים, סיכויי גבייה, נתונים מקרו כלכליים עדכניים וכיו"ב), אומדני ההפרשה יעודכנו בהתאם. ראה גם סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה אודות השפעת המלחמה ואי הוודאות הכרוכות בה.

מבחני רגישות

במטרה לקבוע את ההפרשה להפסדי אשראי, בחנה החברה את השפעתם האפשרית של שינויים בפרמטרים מקרו-כלכליים על אומדן שיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023. במסגרת זו, מתבססת החברה על משתני המקרו-כלכליים שיעורי אבטלה, שיעורי אינפלציה ותוצר מקומי גולמי, כפי שאלה פורסמו בתחזית בנק ישראל²⁸ וכן פרמטרים שפורסמו על ידי גופים נוספים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

להערכת החברה, החמרה נוספת מזו שנלקחה בתחשיב שיעור ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי של 1% בכל הפרמטרים המקרו-כלכליים המתוארים לעיל והמשמשים כבסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי, הייתה מביאה לגידול יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023 בטווח שבין 12 ל-18 מיליון ש"ח.

4.2. גילוי לגבי בקרות ונהלים

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל, ה-CFO, והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו ליום 30 בספטמבר 2023 את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה, ה-CFO והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון השלישי שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי.

רן עוז
מנהל כללי

תמר יסעור
יו"ר הדירקטוריון

בני ברק, 14 בנובמבר 2023

²⁸ התחזית המקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, אוקטובר 2023.

הצהרת המנהל הכללי (Certification)

אני, רן עוז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראל כרטיס בע"מ ("החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 ("הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
- (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי של שנת 2023 שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

רן עוז

מנהל כללי

בני ברק, 14 בנובמבר 2023

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה" (פרק 620).

הצהרת סמנכ"ל הכספים (Certification)

אני, רונית זלמן-מלאך, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראלכרט בע"מ ("החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 ("הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן העצמי נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידי מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי של שנת 2023 שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

רונית זלמן-מלאך
סמנכ"לית כספים, CFO

בני ברק, 14 בנובמבר 2023

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה" (פרק 620).

הצהרת החשבונאית הראשית (Certification)

אני, מיכל מנצור חכם, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראל כרטיס בע"מ ("החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 ("הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן העצמי נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
- (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי של שנת 2023 שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

מיכל מנצור חכם

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

בני ברק, 14 בנובמבר 2023

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה" (פרק 620).

ישראל כרט בע"מ והחברות המאוחזות שלה
תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 30 בספטמבר 2023

תוכן העניינים

עמוד	נושא
65	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של ישראלכרט בע"מ
66	מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של החברה מחודש מאי 2022
68	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
69	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל
70	תמצית מאזנים ביניים מאוחדים
71	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
73	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
75	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG

רחוב הארבעה 17, תא דואר 609

תל אביב 6100601

03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של ישראלכרט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של חברת ישראלכרט בע"מ וחברות בנות שלה ("החברה"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2023 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 2.ג.10 [א] בדבר הליכי רגולציה ובביאור 10.ד.22-19 בדבר תביעות שהוגשו נגד החברה, לרבות בקשות לאישורן כייצוגיות.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 14 בנובמבר 2023

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG

רחוב הארבעה 17, תא דואר 609

תל אביב 6100601

03 684 8000

14 בנובמבר 2023

לכבוד

הדירקטוריון של

ישראלכרט בע"מ ("החברה")

א.ג.נ.,

הנדון: מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של החברה מחודש מאי 2022

הננו להודיעכם כי אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפניה) של הדוחות שלנו המפורטים להלן בקשר לתשקיף המדף של החברה מחודש מאי 2022:

1. דוח סקירה של רואה החשבון המבקר מיום 23 במאי 2023 על מידע כספי תמציתי מאוחד של החברה ליום 31 במרס 2023 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.
2. דוח סקירה של רואה החשבון המבקר מיום 15 באוגוסט 2023 על מידע כספי תמציתי מאוחד של החברה ליום 30 ביוני 2023 ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך.
3. דוח סקירה של רואה החשבון המבקר מיום 14 בנובמבר 2023 על מידע כספי תמציתי מאוחד של החברה ליום 30 בספטמבר 2023 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך.

בברכה,

סומך חייקין
רואי חשבון

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
הכנסות					
2,087	1,555	1,681	558	586	3 מעסקאות בכרטיסי אשראי
565	382	696	148	244	הכנסות ריבית, נטו
(24)	(34)	42	(5)	12	הכנסות (הוצאות) אחרות
2,628	1,903	2,419	701	842	סך כל ההכנסות
הוצאות					
124	75	266	32	105	בגין הפסדי אשראי ב.5
1,057	779	869	260	292	תפעול ⁽¹⁾
637	439	519	161	170	מכירה ושיווק ⁽¹⁾
122	90	105	29	32	הנהלה וכלליות ⁽¹⁾
453	305	389	128	136	תשלומים לבנקים
2,393	1,688	2,148	610	735	סך כל ההוצאות
235	215	271	91	107	רווח לפני מסים
83	74	71	31	26	הפרשה למסים על הרווח
152	141	200	60	81	רווח לאחר מסים
3	1	2	*-	(1)	חלק החברה ברווחים (הפסדים) לאחר השפעת המס של חברות כלולות
רווח נקי:					
155	142	202	60	80	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	(1)	-	*-	(רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
155	142	201	60	80	המיוחס לבעלי מניות החברה
0.78	0.71	1.0	0.30	0.4	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה רגילה המיוחס לבעלי מניות החברה (בש"ח)
200	200	200	200	200	מספר המניות הרגילות ששימש לחישוב (במיליונים)

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) מזה: בגין שכר ונלוות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 ו-2023 בסך של כ-115 מיליון ש"ח וכ-109 מיליון ש"ח בהתאמה, שכר ונלוות לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 ו-2023 בסך של כ-346 מיליון ש"ח, וכ-324 מיליון ש"ח בהתאמה ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 סך של כ-482 מיליון ש"ח. סכומים אלה כוללים בין היתר, רכיבי עלות הטבה מוגדרת שאינם עלות שירות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 ו-2023 בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, רכיבי עלות הטבה מוגדרת שאינם עלות שירות לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 ו-2023 בסך של כ-4 מיליון ש"ח, ובסך של כ-1 מיליון ש"ח בהתאמה ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 בסך של כ-4 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מיכל מנצור חכם מנהלת המחלקה לחשבות וכספים חשבונאית ראשית	רונית זלמן מלאך סמנכ"לית כספים, CFO	רן עוז מנהל כללי	תמר יסעור יו"ר הדירקטוריון
--	--	---------------------	-------------------------------

בני ברק, 14 בנובמבר 2023

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור		
	2022	2023	2022	2023			
	מבוקר						
	בלתי מבוקר						
	155	142	202	60	80	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
	-	-	(1)	-	*-	(רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
	155	142	201	60	80	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה	
	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים:						
	(2)	20	10	6	4	4,7	התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽¹⁾
	(2)	20	10	6	4		רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים
	1	(4)	(2)	(1)	*-		השפעת המס המתייחס
	(1)	16	8	5	4		רווח (הפסד) כולל אחר לאחר מסים
	154	158	209	65	84		הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות החברה לאחר מסים

⁽¹⁾ בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזנים ביניים מאוחדים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2022	2022	2023	ביאור	
מבוקר	בלתי מבוקר			
נכסים				
1,854	3,722	880		מזומנים ופיקדונות בבנקים
6,928	7,145	7,266		סכומים לקבל מבנקים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו ⁽¹⁾
12,829	11,951	15,166	5	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽¹⁾
(363)	(343)	(516)	5	הפרשה להפסדי אשראי ⁽¹⁾
12,466	11,608	14,650		חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
66	59	26	6	ניירות ערך
49	46	62		השקעות בחברות כלולות
455	436	464		בניינים וציוד
22	-	22		מוניטין
843	812	887		נכסים אחרים
22,683	23,828	24,257		סך כל הנכסים
התחייבויות				
390	446	1,459		אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
18,079	19,166	18,411	7	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
360	482	389		אגרות חוב סחירות וניירות ערך מסחריים
1,048	941	1,045		התחייבויות אחרות
19,877	21,035	21,304		סך כל ההתחייבויות
התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות				
2,794	2,793	2,940	10	הון המיוחס לבעלי מניות החברה
12	-	13	9	זכויות שאינן מקנות שליטה
2,806	2,793	2,953		סך כל ההון
22,683	23,828	24,257		סך כל ההתחייבויות וההון

⁽¹⁾ החל מיום 1 בינואר 2023, מיישמת החברה את הוראות חוזר בנק ישראל בדבר "עדכונים בדיווח על סולקים". לפרטים ראה ביאור 2.ג.2 להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון

במיליוני ש"ח

סך הכל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	קרנות הון						
				רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הון המניות הנפרע וקרנות הון	מבעל שליטה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
2,906	13	2,893	2,801	(8)	100	79	17	4	-	יתרה ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)
80	*-	80	80	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(42)	-	(42)	(42)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ⁽²⁾
התאמות ושינויים הנובעים מ:										
4	-	4	-	-	4	-	4	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽³⁾
1	-	1	-	-	1	-	-	1	-	מהנפקת מניות לעובדים ⁽³⁾
4	-	4	-	4	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,953	13	2,940	2,839	(4)	105	79	21	5	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)
2,754	-	2,754	2,671	*-	83	79	-	4	-	יתרה ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)
60	-	60	60	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(29)	-	(29)	(29)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ⁽²⁾
התאמות ושינויים הנובעים מ:										
5	-	5	-	5	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
3	-	3	-	-	3	-	3	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽³⁾
2,793	-	2,793	2,702	5	86	79	3	4	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
2,806	12	2,794	2,715	(12)	91	79	8	4	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)
(9)	-	(9)	(9)	-	-	-	-	-	-	השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות ⁽⁴⁾
2,797	12	2,785	2,706	(12)	91	79	8	4	-	יתרה מותאמת ליום 1 בינואר 2023 לאחר יישום לראשונה
202	1	201	201	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(68)	-	(68)	(68)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ⁽²⁾
התאמות ושינויים הנובעים מ:										
13	-	13	-	-	13	-	13	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽³⁾
1	-	1	-	-	1	-	-	1	-	מהנפקת מניות לעובדים ⁽³⁾
8	-	8	-	8	-	-	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,953	13	2,940	2,839	(4)	105	79	21	5	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)

ראה הערות בעמוד הבא

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון (המשך)

במיליוני ש"ח

סך הכל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	קרנות הון						
				רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הון המניות הנפרע וקרנות הון	מבעל שליטה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
2,777	-	2,777	2,709	(11)	79	79	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
142	-	142	142	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(149)	-	(149)	(149)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ:
16	-	16	-	16	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
4	-	4	-	-	4	-	-	4	-	מהנפקת מניות לעובדים ⁽³⁾
3	-	3	-	-	3	-	3	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽³⁾
2,793	-	2,793	2,702	5	86	79	3	4	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
2,777	-	2,777	2,709	(11)	79	79	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
155	-	155	155	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(149)	-	(149)	(149)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ:
12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות שאינן מקנות שליטה בגין צירוף עסקים
4	-	4	-	-	4	-	-	4	-	מהנפקת מניות לעובדים ⁽³⁾
8	-	8	-	-	8	-	8	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽³⁾
(1)	-	(1)	-	(1)	-	-	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,806	12	2,794	2,715	(12)	91	79	8	4	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) ראה ביאור 4 להלן.

(2) ראה ביאור 2.9 להלן.

(3) ראה ביאורים 8.8 ו-8.7 להלן.

(4) השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ספטמבר		
2022	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
155	142	202	60	80	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
התאמות:					
(3)	(1)	(2)	*-	1	חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
158	108	115	36	38	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
124	75	266	32	105	הוצאות בגין הפסדי אשראי
*-	*-	*-	*-	*-	(רווח) הפסד ממכירת בניינים וציוד
8	3	13	3	4	הוצאות הנובעות מתשלום מבוסס מניות
60	-*	(10)	16	1	מסים נדחים, נטו
23	(8)	(18)	1	(7)	שינויים בהפרשות והתחייבויות לעובדים
(1)	(1)	(1)	*-	(1)	שיערוך פיקדונות בתאגידים בנקאיים
(2)	-	-	-	-	רווח ממימוש רעיוני בגין חברה שאוחדה לראשונה
3	10	(2)	10	-	הפסד (רווח) שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך
1	*-	-	-	-	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
10	4	(19)	(1)	(9)	התאמות בגין הפרשי שער
-*	-	-	-	-	אחר
שינויים בנכסים שוטפים					
(635)	(1,012)	(820)	(1,077)	(305)	שינוי בחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסכומים לקבל מבנקים, נטו
(198)	(117)	(16)	(24)	10	שינוי בנכסים אחרים, נטו
שינויים בהתחייבויות שוטפות					
464	1,551	332	1,421	(58)	שינוי בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
1	3	5	2	3	הפרשי צבירה שנכללו בפעילות השקעה ומימון
46	27	30	26	38	שינוי בהתחייבויות אחרות, נטו
214	784	80	505	(95)	מזומנים נטו (לפעילות) מפעילות שוטפת

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
(172)	(135)	(115)	(51)	(39)	רכישת בניינים וציוד
(7)	(3)	(12)	-	(9)	רכישת מניות בחברה כלולה
(5)	(5)	-	(5)	-	רכישת מניות שאינן למסחר
(5)	-	-	-	-	רכישת חברה בת שאוחדה לראשונה
*-	*-	*-	*-	*-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
-	-	42	-	-	תמורה ממימוש ניירות ערך שאינן למסחר
(14)	(4)	(12)	*-	(4)	הפקדת פיקדונות בבנקים
14	4	11	*-	3	משיכת פיקדונות מבנקים
(2,287)	(1,220)	(2,008)	(773)	(201)	שינוי באשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו לרבות פקטורינג
(2,476)	(1,363)	(2,094)	(829)	(250)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
(149)	(149)	(68)	(29)	(42)	תשלום דיבידנד לבעלי המניות
(239)	(120)	(120)	-	-	פירעון אגרות חוב
-	-	145	-	-	תמורה מהנפקת ניירות ערך מסחריים
(118)	(57)	1,069	68	(150)	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים, נטו
(506)	(326)	1,026	39	(192)	מזומנים נטו (לפעילות) מפעילות מימון
(2,768)	(905)	(988)	(285)	(537)	ירידה במזומנים
4,624	4,624	1,846	3,999	1,405	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
(10)	(4)	19	1	9	השפעת תנועות בשער חליפין על יתרות המזומנים
1,846	3,715	872	3,715	872	יתרת מזומנים לסוף תקופה
ריבית, מסים ודיבידנדים ששולמו ו/או התקבלו					
578	393	792	148	289	ריבית שהתקבלה
30	19	90	5	48	ריבית ששולמה
17	16	1	14	-	דיבידנדים שהתקבלו
173	138	86	38	23	מסים על ההכנסה ששולמו
21	21	3	-	2	מסים על ההכנסה שהתקבלו
נספה א' - פעולות השקעה ומימון שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים					
29	1	9	(3)	*-	רכישת בניינים וציוד כנגד התחייבות לספקים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ישראל אכרט בע"מ ("החברה" או "ישראל אכרט") נוסדה בישראל בשנת 1975 והינה חברת כרטיסי אשראי, ו/או 'סולק' כמשמעות המונח על-פי הוראות ונוהלי הפיקוח על הבנקים, וביחד עם החברות המוחזקות המהותיות שלה פועלת בעיקר בענפי ההנפקה (ותפעול ההנפקה) והסליקה של כרטיסי חיוב מהמותגים "Mastercard", "ישראל אכרט", "American Express" ו-"Visa" ("מותגי הקבוצה").²⁹ במסגרת פעילותה של החברה בענפים אלה, מציעה הקבוצה ללקוחותיה מוצרים ופתרונות מימון על-פי אופי פעילות הלקוח ומאפייניו תוך שימת לב לסיווגו (אשראי לאנשים פרטיים; אשראי מסחרי). החל מחודש אפריל 2019 (ונכון ליום 30 בספטמבר 2023 ("מועד הדוח") ולמועד חתימת הדוח), ישראל אכרט הינה חברה ציבורית אשר ניירות ערך שהנפיקה נסחרים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ("הבורסה").

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של החברה ליום 30 בספטמבר 2023 כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה ("קבוצה") וכן את זכויות החברה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אלה אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים של החברה והביאורים הנלווים להם לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022, אשר נחתמו ביום 12 במרץ 2023. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים ביניים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרו לפרסום על-ידי דירקטוריון החברה ביום 14 בנובמבר 2023.

ב. אירועים בתקופת הדוח

1. מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת טילים על מדינת ישראל ומתקפת טרור על יישובי עוטף עזה, שבעקבותיה הכריזה ממשלת ישראל על מצב מלחמה, מלחמת "חרבות ברזל", והחלה בגיוס כוחות מילואים בהיקף משמעותי. בעקבות המלחמה, פונו מספר יישובים בדרום ובצפון הארץ ועסקים שונים נסגרו לפעילות.

למיטב ידיעת החברה, למועד חתימת הדוח חלק מעסקים אלו נפתחים בהדרגה לפעילות וחלקם עדיין סגורים. גם עם הפתיחה ההדרגתית של עסקים, נצפית ירידה משמעותית בפעילות העסקית במשק, בין היתר, לאור חשש ביטחוני של הציבור והצרכנים ומצב הרוח הלאומי. המלחמה המתנהלת בימים אלו, אשר החלה בגזרה הדרומית, מתפתחת גם לגזרה הצפונית של המדינה, כך שהיקף האוכלוסייה והעסקים המושפעים ישירות התרחב. החברה פועלת כל העת כדי לוודא שפעילות החברה תמשיך ברציפות תוך רגישות מוגברת לצורכי הלקוחות והקשיים עימם הם מתמודדים.

החברה נוקטת בצעדים שונים במטרה לסייע ללקוחותיה להתמודד עם השלכות המלחמה בהיבט הפיננסי. צעדים אלו כוללים, בין היתר: הקמת מוקדים ייעודיים לתושבים ובעלי עסקים ומשפחות הנפגעים והנעדרים; הקלות בדחיית החזרי הלוואות; פריסת החיוב החודשי; חיוב חודשי קבוע; וכיו"ב. בנוסף, חלות על החברה מספר הוראות דין והוראות רגולטוריות שנחקקו כהוראות שעה בקשר למלחמה.

החברה ממשיכה כל העת בניטור פעילותן העסקית של חברות הקבוצה, מיפוי צורכי לקוחותיהן ובחינת הצורך בנקיטת פעולות בקשר לכך.

כמו כן, החברה יישמה צעדים רלוונטיים להבטחת המשכיות עסקית בהתאם לתכניות הקבוצה (בהתאמות הנדרשות) להתמודדות עם מצבי חירום בתרחישים שונים, שייעודם הבטחת המשך מתן שירות בערוצים השונים.

להערכת החברה, למצב המלחמתי עשויות להיות השפעות על פעילות המשק ברבעון הרביעי של השנה ואולי אף מעבר לכך וכנגזרת של כך על פעילות ותוצאות החברה. חלק מההשפעות תלוי בפעולות שיינקטו על ידי ממשלת ישראל, תגובות בינלאומיות לפעולות כאמור, משך הלחימה והתרחבותה, הוראות רגולטוריות שיינתנו בקשר לכך.

בעקבות פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ולתאריך חתימת הדוח ניכרת ירידה משמעותית בקניות בכרטיסי חיוב ברוב ענפי המשק, למעט בענף המזון. השפעה זו יכולה להימשך ככל שהמלחמה תימשך או תסלים, כאשר ענפי ההלבשה וההנעלה, התיירות והתרבות הינם בעלי פוטנציאל פגיעה-בהכנסות גבוה.

²⁹ פעילות ההנפקה והסליקה של הקבוצה מתבצעת באמצעות החברה ופרימיום אקספרס בע"מ ("פרימיום אקספרס"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה.

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023
החברה והחברות המאוחדות שלה

ביאור 1 (המשך)

ב. אירועים בתקופת הדוח (המשך)

1. מלחמת "חרבות ברזל" (המשך)

למועד חתימת הדוח קיימת חוסר ודאות לגבי עליית הסיכון לגבי האינדיקטורים המרכזיים של הפעילות הפיננסית בישראל ולגבי היקפי הפגיעה של המלחמה ונגזרותיה על המשק הישראלי. כמו כן, קיימת אי ודאות רבה בדרכי ההתמודדות של הממשלה במהלך המלחמה ולאחריה, לשמירה על יציבות המשק, טיפול בעובדים שהוצאו לחל"ת, מסלולי הפיצוי לעסקים ועוד. למעורבות הממשלתית פוטנציאל השפעה על סיכוי התמששות סיכונים בחברה (בדגש על סיכוני אשראי).

יובהר, כי השפעת מלחמת "חרבות ברזל" ונגזרותיה על פעילותה של הקבוצה יכולה להשפיע על נושאים שונים, כגון: פעילותם של עסקים, מחזורי הפעילות בכרטיסי חיוב (וזאת גם כתלות בעיתוי והיקף הוצאת עובדים במשק לחל"ת), ירידה בביקושים לאשראי ופגיעה אפשרית בכושר הפרעון של לווים. למועד חתימת הדוח אין ביכולתה של החברה לאמוד את השפעתה הכוללת של המלחמה על תוצאות הקבוצה, וזאת, בין היתר לאור אי הוודאות ביחס להימשכות המלחמה, הסלמתה והשלכותיה הישירות והעקיפות על הקבוצה, אשר עלולות להשפיע עליה מהותית לרעה.

באופן עקבי עם הנחיות הפיקוח על הבנקים, הפרמטרים המשמשים כבסיס לחישוב הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי הוחמרו בהתאם להערכות מעודכנות של נתונים מקרו-כלכליים ומקדמי החמרה המבוססים על הערכת הסיכון של הענפים השונים. בהתאם, החברה הגדילה את ההפרשה להפסדי אשראי ברבעון השלישי לשנת 2023, בין היתר כדי לשקף את הגידול האפשרי בהפסדי האשראי הפוטנציאליים בעקבות המלחמה.

יודגש כי התהליך לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי, בפרט נוכח אי הוודאות הרבה בעקבות המלחמה, רגיש לשינויים אפשריים באומדנים ו/או בהערכות הסובייקטיביות, כך שסטיה בגורמים אלו עלולה לשנות באופן משמעותי את סכום ההפרשות להפסדי אשראי. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הקבוצה מידע רלוונטי נוסף לגבי השפעות צפויות נוספות של המלחמה (כגון: מצב הלווים, סיכויי גבייה, נתונים מקרו כלכליים עדכניים וכיו"ב), אומדני ההפרשה יעודכנו בהתאם לצורך, וזאת מעבר לעדכון פרמטרים שאינם קשורים למלחמה, ככל שיידרש.

2. שינוי במבנה מגזרי הפעילות

בהתאם לגישת הנהלת החברה, החל מהרבעון הראשון של שנת 2023, פעילות הקבוצה מוצגת בשני (2) מגזרי פעילות המהווים את ליבת פעילותה (חלף שלושה (3) מגזרים כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2022),³⁰ וזאת כדלקמן: (א) מגזר לקוחות פרטיים (ובכלל זה אשראי לאנשים פרטיים, הנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב); ו-(ב) מגזר לקוחות עסקיים (ובכלל זה אשראי מסחרי ופתרונות תשלום מתקדמים, לרבות סליקה של כרטיסי חיוב).

הצגה מגזרית כאמור בנויה על תפיסה של שני שווקים מובחנים - קרי, לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים - להם מוכרת הקבוצה מוצרים פיננסיים וכן מוצרים משלימים ונילווים אגב הפעילות הפיננסית, תוך מתן מעטפת הכוללת מגוון פתרונות בהתאם לצרכי הלקוחות. הצגה זו תואמת את השינוי שעבר ועובר השוק בו פועלת החברה בשנים האחרונות, את ההתפתחויות הקיימות והצפויות בשווקים הרלוונטיים ואת התכנית האסטרטגית של הקבוצה. הגילויים הנדרשים ומספרי השוואה, מוצגים בהתאם למגזרי הפעילות לעיל.

3. התקשרות עם הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל") בהסכם מיזוג משולש הופכי

בהמשך לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2022, ביום 27 במרץ 2023 אישרה האסיפה הכללית של החברה את התקשרות החברה בהסכם המיזוג, לרבות כל הפעולות בקשר עם ביצוע הסכם המיזוג.

ביום 4 ביולי 2023 פרסמה הראל דוח מידי ("הדוח המידי של הראל") לפיו התקבל אצל הראל מכתב מאת הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (בסעיף זה: "מכתב הממונה" ו-"רשות שוק ההון"), לפי העניין) המפרט את עמדת רשות שוק ההון לגבי סוגיות העולות בשלב זה בבחינת העסקה נשוא הסכם המיזוג, והכולל, בין היתר, התייחסות לסוגיות הבאות: (1) קביעת מגבלות שיחולו על ישראלכרט סוכנות לביטוח (2020) בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של החברה ("הסוכנות"), לצורך שמירה על פעילות אובייקטיבית של הסוכנות ומניעת זיקה בין הסוכנות לבין גופים מוסדיים בקבוצת הראל; ו-(2) קביעת מגבלות לעניין הממשקים בין הגופים המוסדיים בקבוצת הראל לבין החברה.

³⁰ קרי, מגזר ההנפקה, מגזר הסליקה ומגזר המימון.

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023 החברה והחברות המאוחדות שלה

ביאור 1 (המשך)

ב. אירועים בתקופת הדוח (המשך)

3. התקשרות עם הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל") בהסכם מיזוג משולש הופכי (המשך)

על פי הדוח המידי של הראל, כלל התנאים וההוראות המפורטים במכתב הממונה מקובלים על הראל והיא תפעל מול הרשות להשלמת הפרוצדורות הנדרשות להכללת התנאים בהיתרים הרלוונטיים.

ביום 10 באוגוסט 2023 הודיעה הראל לחברה, בהתאם להוראות הסכם המיזוג, על הארכת המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים על פי הסכם המיזוג וזאת עד ליום 12 בנובמבר 2023, ובכך הוארך המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים עד לתאריך האמור.

בהקשר זה ובהמשך לאמור בסעיף 1.1.ה. לדוח הדירקטוריון לשנת 2022 יצוין, כי למועד חתימת הדוח התקבלו בידי החברה כל האישורים של הצדדים השלישיים להסכמים המהותיים של החברה כפי שהוגדרו בהסכם המיזוג.

ביום 4 בנובמבר 2023, הסכימו החברה והראל להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים עד ליום 31 בדצמבר 2023 ("המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים"). כן הסכימו החברה והראל, כי הראל תהא רשאית, לפי שיקול דעתה הבלעדי, להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים עד ליום 31 בינואר 2024 ("ההארכה הראשונה").

ככל שאישור הממונה על התחרות ("הממונה על התחרות") לא יתקבל בהתאם להוראות הסכם המיזוג, תהא הראל רשאית להודיע לחברה כי ברצונה להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים לתקופה אחת נוספת שהראל תקבע, שתסתיים עד ליום 31 בינואר 2025 לכל המאוחר, וזאת לצורך הגשת ערעור או הליך אחר בקשר עם החלטה שתתקבל על ידי הממונה או בקשר עם אי-החלטה ("ההארכה השנייה"). ההארכה השנייה תהא כפופה לאישור האסיפה הכללית של החברה אשר תכונס אם הראל תודיע לחברה על ההארכה השנייה, ולא יידרש לה אישור נוסף של אורגנים אחרים בחברה. אם האסיפה הכללית של החברה לא תאשר את ההארכה השנייה, יראו את המועד בו התקבלה החלטת האסיפה הכללית שלא לאשר את ההארכה השנייה כמועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים. אם תאושר תקופת ההארכה השנייה, היא תיחשב כאילו הסתיימה אם הראל לא תגיש ערעור כאמור לעיל לערכאה שיפוטית תוך 120 יום מהמועד שבו הראל נתנה הודעה על ההארכה השנייה, או אם החלטת הממונה שלא לאשר את המיזוג תהפוך לחלוטה ובלתי ניתנת לערעור.

בהתאם, החברה והראל הודיעו לרשות התחרות על אישורן לארכה לצורך מתן החלטתה.

מובהר, כי השלמת העסקה נשוא הסכם המיזוג כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים נוספים הקבועים בהסכם המיזוג, כמפורט לעיל, אשר למועד חתימת הדוח אין ודאות שיתקיימו.

לפרטים אודות כתב תביעה ובקשה להכיר בתובענה כיצוגית שהוגשה כנגד החברה וחברי דירקטוריון החברה בקשר להסכם המיזוג, ראה ביאור 10.ד.21 להלן.

לפרטים אודות תביעה כספית שהוגשה על ידי הפניקס אחזקות בע"מ והפניקס אשראי צרכני בע"מ (יחד: "הפניקס") כנגד החברה, יו"ר דירקטוריון החברה ומנכ"ל החברה בקשר לאי יציאתו לפועל של מיזם משותף בתחום האשראי הצרכני וניהול כביכול של משא ומתן בחוסר תום לב לאור ניהול המגעים שהביאו לחתימת הסכם המיזוג, ראה ביאור 10.ד.16 להלן.

ביאור 1 (המשך)

ב. אירועים בתקופת הדוח (המשך)

4. ניירות ערך מסחריים

ביום 3 באפריל 2023 הנפיקה החברה לציבור (ורשמה למסחר בבורסה) 144,693,000 ש"ח ערך נקוב ניירות ערך מסחריים (סדרה 1) של החברה (סדרה חדשה), בתמורה (ברוטו) לערכם הנקוב. התמורה הכוללת (נטו) אחרי הוצאות הנפקה שקיבלה החברה בגין ניירות הערך המסחריים (סדרה 1) שהוקצו כאמור הסתכמה לסך של 144,434,762 מיליון ש"ח.

ניירות הערך המסחריים (סדרה 1) נושאים ריבית שנתית משתנה בשיעור ריבית בנק ישראל בתוספת מרווח קבוע בשיעור שנתי של 0.29%, אינם צמודים (קרן וריבית) לבסיס הצמדה או למטבע כלשהו ויפרעו בתשלום יחיד ביום 2 באפריל 2024. כמו-כן ניירות הערך המסחריים (סדרה 1) אינם מובטחים בבטוחות כלשהן.

בימים 26 בפברואר ו-30 במרץ 2023 קבעה מידרוג בע"מ דירוג P-1.il להנפקת ניירות הערך המסחריים (סדרה 1) האמורה לעיל.

במסגרת תנאי ניירות הערך המסחריים (סדרה 1) התחייבה החברה, בין היתר, בהתחייבויות שונות אשר עיקריהן הינם, בין היתר, כדלקמן: (1) הרחבת סדרת ניירות הערך המסחריים (סדרה 1) מותנית בתנאים שונים (לרבות בקשר עם דירוג הסדרה); (2) היה ומסיבה כלשהי תחדל החברה להיות מחויבת ב-'דרישות הלימות ההון הבנקאיות' (כהגדרת מונח זה בתנאי ניירות הערך המסחריים (סדרה 1)), כפי שיהיו מעת לעת, ולא יחולו על החברה דרישות רגולטוריות חלופיות אחרות בנושא מדידה והלימות הון מעצם היותה 'סולק' ו/או 'חברת כרטיסי אשראי' ("דרישות הלימות ההון החלופיות"), הונה העצמי של החברה על-פי דוחותיה הכספיים המאוחדים לא יפחת מסך של 1.2 מיליארד ש"ח במהלך תקופה של שני רבעונים רצופים; (3) החברה לא תבצע חלוקה (כהגדרת מונח זה בחוק החברות) בהתקיים איזה מהמקרים כדלקמן: (א) אם במועד ההחלטה אודות החלוקה היא אינה עומדת ביחסי ההון שיחולו עליה באותו מועד על-פי 'דרישות הלימות ההון הבנקאיות' (או על-פי 'דרישות הלימות ההון החלופיות', לפי העניין), או אינה עומדת בדרישת ה-'הון העצמי המינימלי' בה החברה התחייבה כלפי המחזיקים (ככל שאמת מידה כאמור חלה על החברה במועד החלוקה); (ב) אם מתקיימת עילת פירעון מיידי על-פי הוראות תנאי ניירות הערך המסחריים (סדרה 1), מבלי לקחת בחשבון תקופות ריפוי והמתנה בקשר עם אותן עילות; (ג) היה ומסיבה כלשהי תחדל החברה מלהיות כפופה להוראות הפיקוח על הבנקים (או הוראות רגולטור חלופי אחר כפי שייקבע בדין), אם הונה העצמי של החברה על-פי דוחותיה הכספיים המאוחדים המפורסמים האחרונים, סקורים או מבוקרים, בניכוי סכום החלוקה, נמוך מ-1.6 מיליארד ש"ח; או (ד) אם החברה מפרה איזו מהתחייבויותיה המהותיות למחזיקי ניירות הערך המסחריים.

ממועד הנפקת ניירות הערך המסחריים ועד למועד חתימת הדוח, לא התקיימו התנאים המתלים להפעלת מגבלות החלוקה האמורות לעיל; (4) החברה לא תהיה רשאית להעמיד את ניירות הערך המסחריים לפדיון מוקדם, מלא או חלקי; (5) עילת Cross Acceleration - אם נושה כלשהו או מס' נושים יחד של החברה העמיד לפירעון מיידי אחד מאלה: (א) סדרת ניירות ערך מסחריים אחרת או סדרת אגרות חוב שהנפיקה החברה (אם תנפיק); (ב) חוב ו/או התחייבות, אחד או יותר אחרים של החברה (למעט חילוט ערבויות והעמדה לפירעון מיידי של הלוואה ללא יכולת חזרה ללווה (Non Recourse)) בסכום מצטבר העולה על 250 מיליון ש"ח; או (ג) חילוט ערבויות והעמדה לפירעון מיידי של חוב ו/או התחייבות, אחד או יותר אחרים של החברה ו/או הלוואה ללא יכולת חזרה ללווה (Non Recourse) בסכום מצטבר העולה על 350 מיליון ש"ח.

ממועד הנפקתם ולמועד חתימת הדוח, עומדת החברה בהתחייבויותיה בהתאם לתנאי ניירות הערך המסחריים (סדרה 1). ככל שיושלם הסכם המיזוג בין החברה לבין הראל (כמפורט בביאור 1.ב.3. לעיל), לא קיים לדעת החברה חשש שעקב המיזוג האמור לא יהיה ביכולתה של החברה, לקיים את התחייבויותיה כלפי מחזיקי ניירות הערך המסחריים (סדרה 1).

לפרטים אודות אישור עקרוני של דירקטוריון החברה מיום 14 בנובמבר 2023 לפעול להנפקה ולרישום למסחר בברסה של ניירות ערך מסחריים (סדרה 2, חדשה) של החברה, ראה ביאור 13.ג. להלן.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022, למעט כמפורט בסעיף ג להלן.

א. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית (US GAAP). בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עיקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

1. הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 29 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים", וזאת בהמשך למכתב מיום 28 במרץ 2018 בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". החוזר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, לרבות כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ואשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמצמצם פרו-מחזוריות של ההפרשות להפסדי אשראי, גורם לתגובה מוקדמת יותר של ההפרשות להפסדי אשראי להרעה צפויה באיכות האשראי של לווים, ושמהזק את הקשר בין האופן בו מנהלים סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים.

עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי האשראי בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; מדידת ההפרשה להפסדי אשראי תתבסס על חלוקת תיק האשראי של החברה לקבוצות החולקות מאפייני סיכון דומים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

כמו-כן, ההגדרות הקיימות בהוראות הדיווח לציבור של חובות פגומים ושל סיכון אשראי פגום הוחלפו בהגדרות של חובות שאינם צוברים ושל סיכון אשראי שאינו צובר, כך שהן כוללות כעת חובות שאינם צוברים, וסיכון אשראי שאינו צובר, במקום חובות פגומים וסיכון אשראי פגום, כמפורט בהוראה.

בנוסף, ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר, נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת לצמצם השפעות בלתי צפויות על ההון הפיקוחי של יישום לראשונה של הכללים החדשים, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (המשך)

במסגרת היערכותה של החברה ליישום ההוראות החדשות, ביצעה החברה, בין היתר: מיפוי של ההוראות החדשות והשלכותיהן האפשריות על החברה; סקירת הפרקטיקות הנהוגות היום לניהול סיכונים האשראי ולאומדן ההפרשה להפסדי אשראי; זיהוי אתגרים והדרכים להתמודדות עימם; פילוח תיק האשראי לקבוצות בעלי מאפייני סיכון דומים; קביעת מתודולוגיות ואומדנים שיעשה בהן שימוש במסגרת קביעת אומדן ההפרשה להפסדי אשראי; זיהוי השינויים הנדרשים על מנת להתאים את מערכות המידע; וכן יצירת תהליכים ובקורות בקביעת סכומי ההפרשה להפסדי אשראי.

כתוצאה מיישום התקן שינתה החברה תהליכים מסוימים בקשר לסיווג ובחינת האשראי הבעייתית, הגדרת אשראי כלא צובר הכנסות ריבית, ושיטות למדידת ההפרשה. כמו כן, דרישות הגילוי הותאמו לדרישות התקינה החשבונאית בארה"ב, כפי שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים במסגרת הוראות הדיווח לציבור, והכל כמפורט להלן.

החברה יישמה את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי החל מיום 1 בינואר 2023 תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, החברה אימצה במועד היישום לראשונה, הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום לראשונה בכל הקשור להשפעתה על יחס הון עצמי רובד 1 על פני 3 שנים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו (75% ב-1 לינואר לשנת היישום הראשונה, 50% בשנה השנייה ו-25% בשנה השלישית).

עיקר ההשפעה, כפי שמוצגת במסגרת ביאור הפרופורמה להלן, נבעה מעדכון שיטות המדידה של ההפרשה להפסדי אשראי, עדכון של יתרות המיסים הנדחים המתייחסות וכן, השפעות על ההון הרגולטורי כתוצאה מזקיפת הגידול בהפרשה להפסדי אשראי תוך פריסה בהתאם להוראות המעבר שנקבעו כאמור לעיל.

מובהר כי במסגרת יישומן של ההוראות החדשות, החברה פיתחה מודלים שונים לקביעת אומדן ההפרשה, לרבות התאמת מערכות המידע ויצירת תהליכים ובקורות בקביעת סכומי ההפרשה להפסדי אשראי. החברה פועלת כל העת לשיפור ויעול של הליך קביעת אומדן ההפרשה להפסדי אשראי, אשר אלה עשויים להוביל לשינויים מסוימים באופן מדידת ההפרשה.

1 בינואר 2023	השפעת יישום הכללים החדשים	31 בדצמבר 2022	
במיליוני ש"ח			
(לא מבוקר)		(מבוקר)	
1. מאזן			
427	29	398	ההפרשה להפסדי אשראי
327	15	312	מזה: הפרשה להפסדי אשראי - אנשים פרטיים
100	14	86	מזה: הפרשה להפסדי אשראי - מסחרי ואחר
2. הון עצמי			
2,686	(29)	2,715	יתרת עודפים (לפני השפעת המס)
20	20	-	השפעת המס
2,706	(9)	2,715	יתרת עודפים (לאחר השפעת המס)
3. הלימות הון ומינוף*			
13.09%	(0.01%)	13.10%	יחס הון עצמי רובד 1
14.15%	(0.01%)	14.16%	יחס הון כולל
9.65%	(0.01%)	9.66%	יחס המינוף

(*) לאחר יישום ההקלה כמפורט לעיל. למידע נוסף בדבר השפעת יישום התקן על הלימות הון ומינוף, ראה ביאור 1.9 להלן.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (המשך)

להלן עדכון מדיניות חשבונאית שיושמה בעקבות יישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים:

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים (חלף חוב פגום)

החברה קבעה נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה ביו חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים, לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, החברה מסווגת את כל החובות הבעייתיים שלה ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב בהשגחה מיוחדת הינו חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה. אם לא יטופלו, התוצאה של חולשות פוטנציאליות אלו עלולה להיות התדרדרות בסיכויים לפירעון של האשראי או במעמד של החברה כנושה בתאריך עתידי מסוים. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהחברה לא תוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לה לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

ככלל, חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך, החברה עוקבת אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. החל ממועד הסיווג כלא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר"). כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב לא צובר.

החברה בחרה לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי והפרשות להפסדי אשראי) הינה 500 אלפי ש"ח או יותר.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

חוב אשר עבר ארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, החברה שינתה את תנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של מספר תשלומים שנדרשים מהחייב).

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, החברה בוחנת האם למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל.

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, מסווגים כחוב לא צובר. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא יפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב לא צובר גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כאמור לעיל, החל מיום 1 בינואר 2023, החברה מיישמת את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי.

כחלק מיישום התקן, החברה קבעה נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלה. בנוסף, החברה קבעה נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי וכן, מביאה בחשבון פירעונות מוקדמים בהתבסס על מידע עבר. בעת פיתוח אומדן הפסדי האשראי הצפויים, החברה מביאה בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה של הנכסים הפיננסיים.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי – מדידה (המשך)

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים, כגון: דירוגי אשראי; סוג הנכס הפיננסי; גודל; שנת העמדת האשראי.

תיק האשראי של החברה מחולק לסגמנטים בהתאם לתפיסתה העסקית תוך הבחנה בין אשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי. לכל סגמנט, החברה מחשבת את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם שיטת הסתברות לכשל/ הפסד בהינתן כשל (PD/LGD). להערכת החברה, שיטה זו צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, החברה מתבססת על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. לצורך קביעה זו, החברה מביאה בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים לרבות גורמים רלוונטיים לקביעת יכולת הגבייה הצפויה, כגון: המצב הכספי של הלווה, דירוג האשראי שלו, איכות הנכס, יכולתו של הלווה לבצע תשלומי קרן או ריבית במועד שנקבע, יתרת הזמן לפירעון, ההיקף והחומרה של נכסים פיננסיים בפיגור, מדיניות ונהלי מתן האשראי של החברה, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום ועוד.

לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, החברה קבעה כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה אחת. עבור נכסים בעלי אורך חיים ארוך מתקופה זו, החברה חוזרת להשתמש במידע היסטורי.

כאשר התקופה הסבירה וניתנת לביסוס שקבעה החברה קצרה מאורך החיים של הנכס הפיננסי, החברה חוזרת להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם בגין תנאים כלכליים קיימים או בגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, כגון: שינוי בשיעור האבטלה, תמ"ג ועוד.

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי המוערך על בסיס ספציפי

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, כאשר החברה זיהתה כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים, החברה מעריכה את ההפרשה להפסדי אשראי עבור נכסים אלו על בסיס פרטני. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. הפרשה פרטנית בגין אשראי מסחרי מוערכת על בסיס פרמטרים שונים וביניהם יתרת השוברים הקיימת לבית עסק ושטרם שולמו לו.

הפרשה להפסדי אשראי – חשיפות אשראי חוץ מאזניות

חשיפות אשראי חוץ מאזניות כוללות חשיפות אשראי בגין מחויבות למתן אשראי, כתבי אשראי בתעודה, ערבויות פיננסיות שאינן מטופלות כביטוח, ומכשירים דומים אחרים.

ההפרשה להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ומבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי בעת כשל של סיכון החשיפה החוץ מאזנית. שיעור המימוש הצפוי בעת כשל מחושב על ידי החברה עבור כל סוג של חשיפה חוץ מאזנית, בהתבסס על ניסיון העבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי בעת כשל.

החברה לא מחשבת אומדן הפרשה להפסדי אשראי צפויים בגין מחויבות חוץ מאזנית למתן אשראי, אשר ניתנת לביטול ללא תנאי על ידי החברה.

בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה

בנוסף לכך, החברה בוחנת את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמימשות על ידי החברה לקביעת ההפרשה.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (המשך)

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כלא צובר, החברה מגדירה את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיקה לצבור בגינו הכנסות ריבית.

מחיקה חשבונאית

החברה מוחקת חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים).

לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי מחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי החברה.

דרישות הגילוי

החברה מיישמת דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת הוראות תת נושא 10-310 בקודיפיקציה בדבר "חובות" ובהתאם לדרישות הגילוי בסעיף 20-326 בקודיפיקציה בדבר "מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי – מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת", על בסיס מאוחד. ראה גם ביאור 5 בדבר "סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי" להלן.

החברה התאימה גילויים אלו למתכונת הגילוי החדשה ולגילוי בדבר חובות לא צוברים חלף חובות פגומים, תוך סיווג מחדש של מספרי השוואה על מנת להתאימם למתכונת הגילוי החדשה, למעט דרישות הגילוי בגין איכות אשראי לפי שנת העמדת אשראי אשר לא נדרשים לגביו נתונים השוואתיים לתקופות שלפני היישום לראשונה.

2. חוזר בנושא עידכונים בדיווח לציבור של סולקים

בחודש פברואר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "עדכונים בדיווח לציבור של הסולקים", המתאים את הגילוי הניתן על ידי סולקים לגילוי הניתן על ידי תאגידים בנקאיים בישראל ולגילוי הניתן על ידי חברות כרטיסי אשראי ותאגידים בנקאיים בארה"ב, ובכללם, הוספת התייחסות להתפתחויות בשיעורי הכנסות ריבית מאשראי לאנשים פרטיים ומאשראי מסחרי, עדכון מתכונת הגילוי על סיכון אשראי בעייתי והחלפת מתכונת הגילוי של שיעורי הכנסות והוצאות ריבית החלה על סולק. ההוראות שנקבעו בחוזר זה יחולו ביום 1 בינואר 2023 ואילך.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. חוזר בדבר שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים

ביום 19 באוקטובר 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים", המאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב את עדכון תקינה ASU 2022-02 (להלן: "העדכון"). העדכון משנה את הטיפול החשבונאי בחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי ומרחיב את הגילוי על איכות אשראי לפי שנת העמדת אשראי.

החוזר משלב בהוראות הדיווח לציבור את העדכון, ומשלב הנחיות רלוונטיות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב. בפרט, עיקרי השינויים הצפויים בדוחות הכספיים, הינם, בין היתר: המונח "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" שונה ל"שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים"; דרישות גילוי על "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" הוחלפו בדרישות גילוי עדכניות על "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים"; בוטלה הדרישה לחשב את ההפרשה להפסדי אשראי בשיטת היוון תזרים מזומנים עבור חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי; נוספה דרישה לגילוי על מחיקות ברוטו במסגרת הגילוי שניתן על "איכות אשראי לפי שנת העמדת אשראי".

הוראות החוזר יחולו על תאגידים בנקאיים ועל סולקים החל מיום 1 בינואר 2024 ואילך. בעת היישום לראשונה תאגידים בנקאיים נדרשים לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, בשינויים המתחייבים.

בהתאם להוראות המעבר, לא נדרש לכלול בדוחות בשנת 2024 ואילך גילוי למידע המתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים שבוצעו עד ליום 31.12.2023, אם מידע זה לא נדרש לפני כן בהתאם להוראות הדיווח לציבור. בהקשר זה, מובהר כי לא נדרש לכלול את הפירוט הנוסף של סוגי השינויים שבוצעו עד ליום 31.12.2023 בחובות של לווים בקשיים פיננסיים, של ההשפעות הכספיות של שינויים אלה, ואת הפירוט הנוסף של סוגי השינויים בחובות כאמור, שכשלו בשנת הדיווח. ניתן לקבוע את יתרת החובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי עד ליום 31.12.2023, ובלבד שיינתן לכך גילוי.

מסיבות פרקטיות, בדוח לרבעון הראשון לשנת 2024, תאגיד בנקאי רשאי לא לכלול גילוי כמותי בהתאם למתכונת שנקבעה לעניין הפירוט על סוגי השינויים שבוצעו במהלך רבעון זה בחובות של לווים בקשיים פיננסיים, הפירוט על ההשפעות הכספיות של שינויים אלה, והפירוט על סוגי השינויים של חובות שכשלו במהלך רבעון זה לאחר שעברו שינוי בתנאים. במידה ונבחרה חלופה זו, ייכלל בדוח האמור מידע בדבר סוגי השינויים שבוצעו במהלך רבעון זה בחובות של לווים בקשיים פיננסיים ובדבר ההשפעות הכספיות שלהם. מובהר כי גם במידה ונבחרה אפשרות זו, יש לכלול בדוח לרבעון השני של שנת 2024 מידע מלא בהתאם להוראות הדיווח לציבור ולדרישות הגילוי שנקבעו בקודיפיקציה לרבות הגילוי הנדרש על שינויים בתנאים של חובות שבוצעו במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2024.

החברה בוחנת את השלכות החוזר על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישומם.

2. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 18 באוקטובר 2023, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "מלחמת "חרבות ברזל" – דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור". דגשים אלו כוללים:

- א. כללי - הפיקוח על הבנקים מעודד תאגידים בנקאיים לפעול כדי לאפשר באופן זמני ללוים אשר הושפעו מהמלחמה גמישות נוספת בפירעון הלוואות, לטובת האינטרס ארוך הטווח של התאגידים הבנקאיים, של הלוים שלהם ושל הכלכלה בכללותה.
- ב. מצב הפיגור - מצב הפיגור של חובות כאמור יקבע לפי התנאים החוזיים של החוב, כפי שהם עודכנו בהתאם להסדר הפירעון החדש, בין אם הוא סוכם עם הלווה הספציפי, ובין אם הוא נקבע באופן גורף לכל הלווים באזור המושפע. לפיכך, חוב כאמור שלא היו בגינו תשלומים בפיגור במועד תחילת המלחמה, לא ידווח כחוב בפיגור אם לא קיים פיגור בתשלומים בהתאם לתנאים המעודכנים של החוב.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

2. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" (המשך)

בנוסף, בהתייחס לחובות שהיו בגינם תשלומים בפיגור במועד תחילת המלחמה, יש להתאים את מצב הפיגור חזרה למצב כפי שהיה במועד תחילת המלחמה, ולמעשה להקפיא אותו במשך תקופת דחיית התשלום.

ג. חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות - יש להפעיל שיקול דעת כדי לקבוע אם יש לסווג חובות שעברו הסדרי פירעון כאמור כחובות בעייתיים. ככלל, לא נדרש בשל הסדרי פירעון כאמור לסווג את החובות כחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי. ככל שנצבר מידע חדש המצביע על כך שחלה ירידה בסיכויי הפירעון של הלוואה ספציפית או שהלוואה ספציפית לא תשולם, על תאגיד בנקאי לפעול בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות.

ד. גילוי לציבור – כאשר משמעותי, יש לתת גילוי לחובות לוויים שהושפעו מהמלחמה שנעשו להם הסדרי פירעון חדשים כאמור. הגילוי יכלול מידע כמותי, לרבות פירוט של יתרת החובות לפי מגזרי האשראי העיקריים (לפחות לפי חלוקה למסחרי ואנשים פרטיים), וגילוי שיבהיר את סוגי ההסדרים העיקריים שבוצעו, משך הזמן שלהם ומשמעותם.

עוד יצוין בהקשר זה, כי ביום 12 באוקטובר 2023, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "דגשי הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"". המכתב כולל דגשים שעל המערכת הבנקאית להביא בחשבון בפעילותה, בין היתר, בהתייחס להיבטים הבאים: זמינות ורציפות שירותים בנקאיים; טיפול, סיוע ומענה לפניות לקוחות על רקע המלחמה; הקלה בנטל וסיוע ללקוחות בעמידה בהתחייבויות; שירות טלפוני ללקוחות; היבטי סייבר והונאת לקוחות; הערכת ניהול סיכונים.

3. שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל"

בעקבות השלכות מלחמת "חרבות ברזל", הסוגיות הכלכליות הנובעות מהמלחמה והשפעותיה הרבות, ובכדי לסייע לציבור לצלוח תקופה מאתגרת זו, ביום 23 באוקטובר 2023 הודיע בנק ישראל על "מתווה מקיף שאומץ על ידי חברות כרטיסי האשראי לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל". לפרטים ראה ביאור 10.ג.2 [א] תחת הכותרת "רגולציה בקשר עם מלחמת "חרבות ברזל" להלן.

ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי (מאוחד)

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
					הכנסות מבתי עסק
1,683	1,259	1,348	446	461	עמלות בתי עסק
7	5	9	2	4	הכנסות אחרות
1,690	1,264	1,357	448	465	סך כל ההכנסות מבתי עסק, ברוטו
(447)	(330)	(365)	(120)	(125)	בניכוי עמלות למגפיקים אחרים
1,243	934	992	328	340	סך כל ההכנסות מבתי עסק, נטו
					הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
496	366	398	135	144	עמלת מנפיק
225	165	182	58	60	עמלות שירות
123	90	109	37	42	עמלות מעסקאות בחו"ל
844	621	689	230	246	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
2,087	1,555	1,681	558	586	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה	התאמות בגין הטבות לעובדים	
(8)	(8)	יתרה ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)
4	4	שינוי נטו במהלך התקופה
(4)	(4)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)
*-	*-	יתרה ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)
5	5	שינוי נטו במהלך התקופה
5	5	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
(12)	(12)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)
8	8	שינוי נטו במהלך התקופה
(4)	(4)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)
(11)	(11)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
16	16	שינוי נטו במהלך התקופה
5	5	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
(11)	(11)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
(1)	(1)	שינויים נטו במהלך השנה
(12)	(12)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ולאחר השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
4	*-	4	רווח אקטוארי נטו לתקופה
*-	*-	*-	הפסדים (רווחים) נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד
4	*-	4	שינוי נטו במהלך התקופה
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
5	(1)	6	רווח אקטוארי נטו לתקופה
*-	*-	*-	הפסדים (רווחים) נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד
5	(1)	6	שינוי נטו במהלך התקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
6	(2)	8	רווח אקטוארי נטו לתקופה
2	*-	2	הפסדים (רווחים) נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד
8	(2)	10	שינוי נטו במהלך התקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
16	(4)	20	רווח אקטוארי נטו לתקופה
*-	*-	*-	הפסדים (רווחים) נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד
16	(4)	20	שינוי נטו במהלך התקופה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
(3)	2	(5)	(הפסד) רווח אקטוארי נטו השנה
2	(1)	3	הפסדים (רווחים) נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד
(1)	1	(2)	שינוי נטו במהלך השנה

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) **

במיליוני ש"ח

א. אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
סיכון אשראי:			
9,489	8,748	11,263	אנשים פרטיים: (1)
3,672	3,876	3,978	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
5,817	4,872	7,285	מזה: אשראי (2), (3)
מסחרי:			
2,037	1,909	2,512	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
581	558	613	מזה: אשראי (2), (3), (4)
1,456	1,351	1,899	
11,526	10,657	13,775	סך הכל סיכון אשראי
חייבים אחרים:			
1,248	1,250	1,315	חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי
55	44	76	הכנסות לקבל
12,829	11,951	15,166	סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(**) החל מיום 1 בינואר 2023, החברה מיישמת את חזור בנק ישראל בדבר "עדכונים בדיווח לציבור של סולקים". לפרטים ראה ביאור 2.ג.2 לעיל.

(1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור - דוח הדירקטוריון וההנהלה, בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.

אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) כולל אשראי בביטחון רכב ליום 30 בספטמבר 2023 ו-2022 בסך 652 מיליון ש"ח ו-248 מיליון ש"ח, בהתאמה (31 בדצמבר 2022 - 220 מיליון ש"ח).

(4) מזה: אשראי לבתי עסק ליום 30 בספטמבר 2023 ו-2022 בסך 1,656 מיליון ש"ח ו-1,151 מיליון ש"ח, בהתאמה (31 בדצמבר 2022 - 1,243 מיליון ש"ח). סכום זה כולל הקדמות תשלום ונכיונות (שלא עמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לבתי עסק לפי FAS166) ליום 30 בספטמבר 2023 ו-2022 בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהתאמה (31 בדצמבר 2022 - סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח).

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	חייבים אחרים ⁽³⁾	מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
489	10	66	6	379	28	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023
105	*-	26	*-	65	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(70)	*-	(1)	-	(50)	(19)	מחיקות חשבונאיות
13	*-	(4)	2	6	5	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(57)	*-	(1)	2	(44)	(14)	מחיקות חשבונאיות, נטו
537	10	91	8	400	28	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023**
						**מזה:
20	*-	1	2	12	5	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
1	1	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים וסכומים לקבל מבנקים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022** (בלתי מבוקר)						
סך הכל	חייבים אחרים ⁽³⁾	מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
369	40	35	13	160	121	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022
32	(2)	1	(2)	27	8	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(38)	-	(1)	-	(23)	(14)	מחיקות חשבונאיות
14	1	*-(4)	2	6	5	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(24)	1	(1)	2	(17)	(9)	מחיקות חשבונאיות, נטו
377	39	35	13	170	120	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2022***
						***מזה:
31	1	1	3	16	10	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
6	6	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים וסכומים לקבל מבנקים

^(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

^(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.
- (3) סכומים לקבל מבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.
- (4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	חייבים אחרים ⁽³⁾	מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
398	37	36	13	198	114	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2022
29	(3)	25	(8)	91	(76)	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ⁽⁵⁾
427	34	61	5	289	38	יתרה ליום 1 בינואר 2023
266	(3)	41	4	199	25	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(198)	(21)	(11)	(4)	(110)	(52)	מחיקות חשבונאיות
42	*-	(4)	3	22	17	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(156)	(21) ⁽⁶⁾	(11)	(1)	(88)	(35)	מחיקות חשבונאיות, נטו
537	10	91	8	400	28	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023***
						מזה:***
20	*-	1	2	12	5	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
1	1	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים וסכומים לקבל מבנקים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

(5) השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

(6) עיקר הסכום נובע בשל סיכון כשל תמורה בגין נכיונות בחברת הבת צמרת מימונים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022** (בלתי מבוקר)						
סך הכל	חייבים אחרים ⁽³⁾	מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
386	40	35	13	167	131	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2021
75	(2)	3	*-	57	17	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(123)	-	(3)	(4)	(73)	(43)	מחיקות חשבונאיות
39	1	(4)*-	4	19	15	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(84)	1	(3)	*-	(54)	(28)	מחיקות חשבונאיות, נטו
377	39	35	13	170	120	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2022***
						*** מזה:
31	1	1	3	16	10	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
6	6	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים וסכומים לקבל מבנקים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.
- (3) סכומים לקבל מבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.
- (4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה

ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	חייבים אחרים ⁽³⁾	מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
2,026	412	1,372	242	-	-	שנבדקו על בסיס פרטני
21,319	9,158	527	371	7,285	3,978	שנבדקו על בסיס קבוצתי
23,345	9,570	1,899	613	7,285	3,978	סך הכל חובות
מזה:						
108	1	38	3	42	24	חובות לא צוברים
-	-	-	-	-	-	חובות בפיגור של 90 ימים או יותר
411	-	20	4	341	46	חובות בעייתיים אחרים
519	1	58	7	383	70	סך הכל חובות בעייתיים
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
72	4	66	2	-	-	שנבדקו על בסיס פרטני
445	6	24	4	388	23	שנבדקו על בסיס קבוצתי
517	10	90	6	388	23	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
62	1	23	1	25	12	מזה: בגין חובות לא צוברים
47	-	2	2	36	7	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022** (בלתי מבוקר)						
סך הכל	חייבים אחרים ⁽³⁾	מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,693	530	936	216	5	6	שנבדקו על בסיס פרטני
21,150	11,656	415	342	4,867	3,870	שנבדקו על בסיס קבוצתי
22,843	12,186	1,351	558	4,872	3,876	סך הכל חובות
מזה:						
89	25	22	2	15	25	חובות לא צוברים
-	-	-	-	-	-	חובות בפיגור של 90 ימים או יותר
273	-	13	5	190	65	חובות בעייתיים אחרים
362	25	35	7	205	90	סך הכל חובות בעייתיים
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
64	29	27	3	2	3	שנבדקו על בסיס פרטני
282	9	7	7	152	107	שנבדקו על בסיס קבוצתי
346	38	34	10	154	110	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
51	24	11	1	3	12	מזה: בגין חובות לא צוברים
70	-	2	2	40	26	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022** (מבוקר)						
סך הכל	חייבים אחרים ⁽³⁾	מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,775	510	1,006	247	6	6	שנבדקו על בסיס פרטני
19,862	9,601	450	334	5,811	3,666	שנבדקו על בסיס קבוצתי
21,637	10,111	1,456	581	5,817	3,672	סך הכל חובות
מזה:						
102	24	31	2	18	27	חובות לא צוברים
-	-	-	-	-	-	חובות בפגור של 90 ימים או יותר
286	-	12	5	215	54	חובות בעייתיים אחרים
388	24	43	7	233	81	סך הכל חובות בעייתיים
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
65	27	29	3	2	4	שנבדקו על בסיס פרטני
301	9	6	7	179	100	שנבדקו על בסיס קבוצתי
366	36	35	10	181	104	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
54	24	13	1	4	12	מזה: בגין חובות לא צוברים
72	-	2	2	45	23	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.
 (3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

3. איכות אשראי לפי שנות העמדת אשראי

ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)									
סך הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב						
			קודם	2019	2020	2021	2022		2023
3,978	-	-	-	-	1	31	150	3,796	אנשים פרטיים – חייבים בגין כרטיסי אשראי – סה"כ
3,875	-	-	-	-	1	30	147	3,697	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
67	-	-	-	-	-	1	3	63	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
12	-	-	-	-	-	-	-	12	בפיגור 30-89 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 ימים או יותר
24	-	-	-	-	-	-	-	24	אשראי שאינו צובר
7,285	-	1,048	11	127	224	427	2,081	3,367	אנשים פרטיים – אשראי – סה"כ
6,599	-	929	10	114	198	383	1,901	3,064	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
610	-	119	1	13	26	44	180	227	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
34	-	-	-	-	-	-	-	34	בפיגור 30-89 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 ימים או יותר
42	-	-	-	-	-	-	-	42	אשראי שאינו צובר
613	-	-	-	-	-	3	16	594	מסחרי – חייבים בגין כרטיסי אשראי – סה"כ
606	-	-	-	-	-	3	16	587	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
2	-	-	-	-	-	-	-	2	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
2	-	-	-	-	-	-	-	2	בפיגור 30-89 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 ימים או יותר
3	-	-	-	-	-	-	-	3	אשראי שאינו צובר
1,899	-	49	1	9	10	38	486	1,306	מסחרי – אשראי – סה"כ
1,841	-	49	1	7	10	38	470	1,266	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
18	-	-	-	-	-	-	6	12	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
2	-	-	-	-	-	-	-	2	בפיגור 30-89 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 ימים או יותר
38	-	-	-	2	-	-	10	26	אשראי שאינו צובר
1,391	-	-	-	-	1	11	34	1,345	חייבים אחרים – סה"כ
1,390	-	-	-	-	1	11	34	1,344	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור 30-89 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 ימים או יותר
1	-	-	-	-	-	-	-	1	אשראי שאינו צובר
15,166	-	1,097	12	136	236	510	2,767	10,408	סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			תקינים	
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	לא צוברים	צוברים		
אנשים פרטיים						
12	-	3,978	24	46	3,908	חייבים בגין כרטיסי אשראי
34	-	7,285	42	341	6,902	אשראי
מסחרי						
2	-	613	3	4	606	חייבים בגין כרטיסי אשראי
2	-	1,899	38	20	1,841	אשראי
-	-	9,570	1	-	9,569	חייבים אחרים ⁽⁴⁾
50	-	23,345	108	411	22,826⁽⁵⁾	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2022** (בלתי מבוקר)						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			תקינים	
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	לא צוברים	צוברים		
אנשים פרטיים						
23	-	3,876	25	65	3,786	חייבים בגין כרטיסי אשראי
15	-	4,872	15	190	4,667	אשראי
מסחרי						
2	-	558	2	5	551	חייבים בגין כרטיסי אשראי
1	-	1,351	22	13	1,316	אשראי
-	-	12,186	25	-	12,161	חייבים אחרים ⁽⁴⁾
41	-	22,843	89	273	22,481⁽⁵⁾	סך הכל

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילויי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילויי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות לא צוברים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.

(3) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(5) מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה הינם בסך של 22,490 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2023 ובסך של 22,149 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2022.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022** (מבוקר)						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			תקינים	
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	לא צוברים	צוברים		
אנשים פרטיים						
23	-	3,672	27	54	3,591	חייבים בגין כרטיסי אשראי
16	-	5,817	18	215	5,584	אשראי
מסחרי						
1	-	581	2	5	574	חייבים בגין כרטיסי אשראי
1	-	1,456	31	12	1,413	אשראי
-	-	10,111	24	-	10,087	חייבים אחרים ⁽⁴⁾
41	-	21,637	102	286	21,249⁽⁵⁾	סך הכל

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 2.ג.1 לעיל.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות לא צוברים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.

(3) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(5) מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה הינם בסך של 20,646 מיליון ש"ח.

איכות האשראי

במסגרת ניהול תיק האשראי וניהול הסיכונים השוטף של החברה מנוטר באופן שוטף הפיגור ביתרות החוב. ממצאי הניטור כאמור משמשים כאחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. משך הפיגור בחוב משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (ככל שהפיגור בחוב ממושך יותר כך הוא מסווג כבעל איכות נמוכה יותר) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים

א. חובות לא צוברים והפרשה

ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽⁴⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
אנשים פרטיים						
-	24	24	-	12	24	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	42	42	-	25	42	אשראי
מסחרי						
-	3	3	-	1	3	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	38	38	-	23	38	אשראי
-	1	1	-	1	1	חייבים אחרים ⁽³⁾
-	108	108	-	62	108	סך הכל**
מזה:						
-	13	13	-	3	13	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)**						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽⁴⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
אנשים פרטיים						
-	25	25	-	12	25	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	15	15	-	3	15	אשראי
מסחרי						
-	2	2	-	1	2	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	22	22	-	11	22	אשראי
-	25	25	-	24	25	חייבים אחרים ⁽³⁾
-	89	89	-	51	89	סך הכל**
מזה:						
-	19	19	-	6	19	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

א. חובות לא צוברים והפרשה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)**						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽⁴⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
אנשים פרטיים						
-	27	27	-	12	27	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	18	18	-	4	18	אשראי
מסחרי						
-	2	2	-	1	2	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	31	31	-	13	31	אשראי
-	24	24	-	24	24	חייבים אחרים ⁽³⁾
-	102	102	-	54	102	סך הכל**
מזה:						
-	19	19	-	6	19	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

ב. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעיית⁽²⁾

יתרה ליום 31 בדצמבר **2022	יתרה ליום 30 בספטמבר		
	**2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
<u>אנשים פרטיים</u>			
7	6	6	חייבים בגין כרטיסי אשראי
6	5	6	אשראי
<u>מסחרי</u>			
*-	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
6	8	1	אשראי
-	-	-	חייבים אחרים ⁽³⁾
19	19	13	סך הכל

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾		ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
אנשים פרטיים					
1	59	6	6	336	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	1	*-	*-	4	אשראי
מסחרי					
-	-	1	1	13	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	1	*-	*-	10	אשראי
-	-	-	-	-	חייבים אחרים ⁽⁴⁾
1	61	7	7	363	סך הכל

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022** (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾		ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
אנשים פרטיים					
1	94	6	6	352	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	1	1	1	6	אשראי
מסחרי					
1	4	*-	*-	24	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	1	*-	*-	4	אשראי
-	-	-	-	-	חייבים אחרים ⁽⁴⁾
2	100	7	7	386	סך הכל

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת החוב הרשומה מייצגת את היתרה לתאריך ארגון החוב מחדש ואינה היתרה הרשומה נכון לתאריך הדוח.

(3) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיקדון של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיקדון.

(4) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾		ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
אנשים פרטיים					
4	245	16	17	924	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	3	*-	*-	13	אשראי
מסחרי					
*-	6	1	1	38	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	1	1	1	24	אשראי
-	-	-	-	-	חייבים אחרים ⁽⁴⁾
4	255	18	19	999	סך הכל

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022** (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾		ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
אנשים פרטיים					
4	320	20	20	1,397	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	7	1	1	23	אשראי
מסחרי					
1	18	2	2	72	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	2	*-	*-	8	אשראי
-	-	-	-	-	חייבים אחרים ⁽⁴⁾
5	347	23	23	1,500	סך הכל

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת החוב הרשומה מייצגת את היתרה לתאריך ארגון החוב מחדש ואינה היתרה הרשומה נכון לתאריך הדוח.
- (3) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (4) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ד. מידע נוסף - פעילות רכישת אשראי

פעילות רכישת אשראי בקבוצה מבוצעת באמצעות חברות בנות במסגרת פעילות פקטורינג רכש, ניכיון שוברי כרטיסי אשראי ורכישת תיקי הלוואות רכב.

גובה האשראי שנרכש בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023 ו-2022 הינו בסך של כ-782 מיליון ש"ח וכ-998 מיליון ש"ח, בהתאמה. גובה האשראי שנרכש בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023 ו-2022 הינו בסך של כ-2,938 מיליון ש"ח וכ-2,514 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 הינו בסך של כ-3,284 מיליון ש"ח).

ביאור 6 – ניירות ערך (מאוחד)

במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות	הערך במאזן
26	(7) ⁽²⁾	-(2)	33	26
26 ⁽³⁾	(7) ⁽²⁾	-(2)	33	26
26			33	26

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות	הערך במאזן
59	(6) ⁽²⁾	30 ⁽²⁾	35	59
27 ⁽³⁾	(6) ⁽²⁾	-(2)	33	27
59			35	59

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות	הערך במאזן
66	(6) ⁽²⁾	37 ⁽²⁾	35	66
27 ⁽³⁾	(6) ⁽²⁾	-(2)	33	27
66			35	66

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד, למעט בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 01 - 2016).
- (3) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות שלא אותו מנפיק.
- (4) ביום 12 בינואר 2023 מכרה החברה את השקעתה במניות MC תמורת 42 מיליון ש"ח.

ביאור 7 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (מאוחד)

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
17,629	18,733	17,987	בתי עסק ^{(1),(2)}
1	1	1	התחייבויות בגין פיקדונות
-	5	-	חברות כרטיסי אשראי וארגון בינלאומי
44	41	47	הכנסות מראש
89	89	82	תכנית הטבות למחזיקי כרטיס
116	102	95	הוצאות לשלם
200	195	199	הוצאות לשלם בגין בנקים ומועדונים
18,079	19,166	18,411	סך כל זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(1) בניכוי יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק והקדמות בסילוק מוקדם (שני המוצרים הינם סילוק מוקדם של התחייבות הסולק לבית העסק) בסך 1,036 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2023 (30 בספטמבר 2022 – 1,097 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 – 1,154 מיליון ש"ח). במאוחד, בקיזוז יתרה קיימת עם חברה בת מוחזקת בגין ניכיון שוברים בסך של כ-2,594 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2023 (30 בספטמבר 2022 – 2,671 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 – 2,584 מיליון ש"ח).

(2) כולל המחאת זכויות על דרך המכר בסך של 469 מיליון ש"ח מצד ג' לבנק הפועלים ליום 30 בספטמבר 2023 (30 בספטמבר 2022 – 779 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 – 900 מיליון ש"ח).

ביאור 8 - הטבות לעובדים (מאוחד)

במיליוני ש"ח

א. הטבות בסיום ולאחר העסקה

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			פיצויי פיטורין בגין סיום יחסי עובד מעביד
243	188	219	סכום ההתחייבות
158	156	162	השווי ההוגן של נכסי התכנית
85	32	57	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית*

(*) נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

ביאור 8 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
232	232	243	194	228	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
21	16	17	5	6	עלות שרות
7	5	7	2	2	עלות ריבית
(11)	(37)	(6)	(9)	(3)	(רווח) הפסד אקטוארי
(35)	(28)	(42)	(4)	(14)	הטבות ששולמו ⁽¹⁾
29	-	-	-	-	אחר, לרבות הפסד מצמצום ⁽¹⁾
243	188	219	188	219	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה*
211	166	194	166	194	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה

(*) נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 21 ט לזוהות הכספיים לשנת 2022.

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
172	172	158	157	160	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
(10)	(13)	7	(1)	3	תשואה בפועל על נכסי התכנית
16	12	14	4	5	הפקדות לתכנית על-ידי החברה
(20)	(15)	(17)	(4)	(6)	הטבות ששולמו
158	156	162	156	162	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופה
85	32	57	32	57	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

(*) נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

ג. סכומים שהוכרו (ברווח) הפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
16	(6)	6	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
16	(6)	6	יתרת סגירה בהפסד כולל אחר מצטבר

ביאור 8 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת (המשך)

1. מחויבויות ומצב המימון (המשך)

ד. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת עולה על נכסי התכנית

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
243	188	219	מחויבות בגין הטבה חזויה
211	166	194	מחויבות בגין הטבה מצטברת
158	156	162	שווי הוגן של נכסי התכנית

2. הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
21	16	17	5	6	עלות שרות
7	5	7	2	2	עלות ריבית
(6)	(4)	(5)	(2)	(2)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:					
3	*-	2	*-	*-	הפסד אקטוארי, נטו
29	-	-	-	-	אחר, לרבות הפסד מצמצום ⁽¹⁾
54	17	21	5	6	סך עלות ההטבה, נטו

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) ראה ביאור 21 ט לדוחות הכספיים שנת 2022.

ב. שינויים בנכסי התכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
5	(20)	(8)	(6)	(4)	(רווח) הפסד אקטוארי נטו בתקופה
(3)	*-	(1)	*-	-	הפחתה של (הפסד) רווח אקטוארי
-	*-	(1)	*-	*-	אחר לרבות הפסד מצמצום או סילוק
2	(20)	(10)	(6)	(4)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
54	17	21	5	6	סך עלות ההטבה נטו
56	(3)	11	(1)	2	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 8 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר		שיעור היוון נומינלי*
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
4.43%	4.52%	5.01%	

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו במרץ 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו במרץ 2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביוני 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביוני 2023	לשלושה חודשים שהסתיימו בספטמבר 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו בספטמבר 2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)						
4.52%	-	4.43%	3.43%	4.72%	4.05%	4.69%	שיעור היוון נומינלי*
-	0.04%	-	-	-	-	-	שיעור היוון ריאלי*

(*) החל מהרבעון השני של שנת 2022 המחויבות בגין הטבות לזמן ארוך מחושבת באמצעות מודל אקטוארי נומינלי, בעוד שבתקופות קודמות חושבו הטבות אלו באמצעות מודל אקטוארי ריאלי.

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר				שיעור היוון
	קיטון בנקודת אחוז אחת	גידול בנקודת אחוז אחת	קיטון בנקודת אחוז אחת	גידול בנקודת אחוז אחת	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)				
24	(16)	15	(11)	19	(13)

4. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

הפקדות בפועל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	הפקדות בפועל לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		הפקדות בפועל לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית 2023*	הפקדות
	2022	2023	2022	2023		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)			
16	12	14	4	5	5	

(*) אומדן ההפקדות שהחברה צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך יתרת שנת 2023.

ביאור 8 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

3. תזרימי מזומנים (המשך)

ב. הטבות שהחברה צופה לשלם בעתיד

שנה	במיליוני ש"ח
2023	7
2024	2
2025	2
2026	2
2027	3
2028-2032	18
2033 ואילך	69
סך הכל	103

ג. מענקים

מדיניות התגמול לנושאי המשרה בחברה אושרה לאחרונה ביום 27 במרץ 2023 בידי האסיפה הכללית של החברה (לאחר אישורה בוועדת התגמול ובדירקטוריון החברה) (להלן: "מדיניות התגמול"), והיא גובשה לאור הוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין של הפיקוח על הבנקים ("הוראה 301A").

לפרטים אודות עיקרי מדיניות התגמול הנוגעים למענקים לנושאי המשרה בחברה (למעט דירקטורים ומנכ"ל החברה) ראה ביאור 2.21 לדוחות הכספיים לשנת 2022. להלן פירוט עיקרי התיקונים למדיניות התגמול של החברה כפי שאושרו באסיפה הכללית של החברה ביום 27 במרץ 2023:

האצת הבשלת אופציות - התאפשרה האצת הבשלה של תגמול הוני (כתבי אופציה, מניות חסומות וכו') בעקבות אירוע שינוי שליטה בחברה, כך שיבוטל התנאי המחייב כי האצה כאמור תוכל להתבצע רק אם חלפו שנתיים ממועד הענקת התגמול ההוני. כמו כן, הובהר כי לצורך חישוב תקרת התגמול המשתנה ההוני, המנות המואצות לא תיחשבנה כחלק מההטבה לשנה בה תשולמנה אלא בשנה המקורית בה היו מבשילות.

פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה - נוספה הוראה כי החברה תהא רשאית לרכוש פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, בגין אירוע או פעילות מסוימים ו/או מסוג Run Off לרבות אירוע מסוג של עסקת מיזוג, ובלבד שהכיסוי הביטוחי יהא בגבול אחריות עד לסך שלא יעלה על מאתיים (200) מיליון דולר ארה"ב, למקרה ולתקופת הפוליסה וזאת בגין תביעות שתוגשנה כנגד נושאי המשרה ככל שהן נובעות ממילוי תפקידם בחברה ובחברות הבנות.

ביאור 8 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

ד. תגמול הוני קבוע

בהמשך לאמור בביאורים 21.ד ו-21.ז לדוחות הכספיים לשנת 2022 תחת הכותרת "תגמול הוני קבוע", לעניין הוספת רכיב של תגמול הוני קבוע לדירקטורים בחברה, בחודש יולי 2023 הנפיקה החברה במסגרת הצעה פרטית 97,032 מניות חסומות (להלן בסעיף זה: "המניות החסומות"), ל-9 ניצעים, שהינם יו"ר דירקטוריון החברה (44,666 מניות חסומות מתוך כלל המניות החסומות), 8 דירקטורים של החברה ודירקטור לשעבר של החברה שסיים את כהונתו בה בשנת 2022 (להלן בסעיף זה: "הניצעים"), בגין כהונתם והעסקתם בחברה בשנת 2022.

הקצאת המניות החסומות ליו"ר דירקטוריון החברה אושרה על-ידי האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה ביום 12 באפריל 2021, והקצאת המניות החסומות ליתר הניצעים אושרה על-ידי האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה ביום 22 בספטמבר 2022, כחלק מתנאי כהונתם והעסקתם בחברה. הקצאת המניות החסומות מהווה יישום של תנאי הכהונה וההעסקה שלהם.

- המניות החסומות הינן שוות בזכויותיהן לכל דבר ועניין למניות הרגילות ללא ע.ג. הקיימות בהן המניות המונפק והנפרע של החברה.

- המניות החסומות שהוקצו לניצעים היוו מיד לאחר ההקצאה כ-0.045% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה (לרבות בדילול מלא³¹ לאותו מועד), מתוכן המניות החסומות שהוקצו ליו"ר הדירקטוריון היוו מיד לאחר ההקצאה כ-0.02% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה (לרבות בדילול מלא לאותו מועד).

- הקצאת המניות החסומות לניצעים בוצעה בהתאם להוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, במסלול רווח הון עם נאמן.

- תקופת החסימה של המניות החסומות שהוקצו: המניות החסומות שהוקצו חסומות למכירה או העברה במשך תקופה של שלושים ושישה (36) חודשים מתום השנה בגינה הוענקו³² (להלן בסעיף זה: "תקופת החסימה"). לאחר תום תקופת החסימה, תוסרנה המגבלות לגבי העברתן של המניות החסומות שהוקצו, למעט מגבלות הנובעות מהאיסור לגבי השימוש במידע פנים בהתאם למדיניות החברה באותה העת (ככל שרלוונטי). סיום ההעסקה לא ישפיע על המניות החסומות והזכויות בגינן ולא יקדים או ישנה את תקופת החסימה.

בהמשך לאמור בסעיף זה לעיל, בביאור 1.ב.3 לעיל לעניין התקשרות החברה עם הראל בהסכם מיזוג משולש הופכי, ובביאור 21.ז לדוחות הכספיים לשנת 2022 תחת הכותרת "תגמול הוני קבוע"³³, יצוין, כי במקרה של מכירת כל נכסי החברה או הונה המונפק של החברה או רובם המכריע של נכסי החברה או הונה המונפק של החברה לצד ג' כלשהו, יהא כל ניצע מחויב להשתתף במכירה כאמור ולמכור את כל מניותיו (או חלק פרופורציונאלי מהן, לפי החלטת הדירקטוריון) ובלבד שהתמורה שיקבל כל ניצע בעד מניותיו תהא שווה לתמורה למניה לה זכאים בעלי המניות במכירה כאמור, כפוף לשיקול דעתו של הדירקטוריון.

ה. פרטים על סוגי עסקאות של תשלום מבוסס מניות

בהמשך לאמור בביאורים 22.א ו-1.א. לדוחות הכספיים לשנת 2022, סך עלות התגמול בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 הינם בסך של 4 מיליון ש"ח ו-13 מיליון ש"ח, בהתאמה (לפני השפעת מס). בנוסף, בהמשך לביאור 1.ב.3 לעיל לעניין התקשרות החברה עם הראל בהסכם מיזוג משולש הופכי, ביום 27 במרץ 2023 אישרה אסיפת בעלי המניות של החברה, כי כחלק מתנאי עסקת המיזוג נשוא ההסכם האמור, עובר למועד הקובע למיזוג, תתבצע האצה של מועדי ההבשלה של כל האופציות שהקצתה החברה ואשר טרם הבשילו עד למועד הקובע, לרבות אופציות עתידיות, ככל שתוקצינה עד למועד השלמת המיזוג.

ו. הסכם עם ארגון העובדים

בהמשך לאמור בביאור 21.י לדוחות הכספיים לשנת 2022, למועד חתימת הדוח החברה החלה בדיונים לחידוש ההסכם הקיבוצי החל על הקבוצה.

³¹ "בדילול מלא" משמעו בהנחה של מימוש מלא של כל ניירות הערך ההמירים למניות של החברה שטרם מומשו או פקעו.

³² המניות החסומות הוענקו בגין שנת 2022.

³³ נכון למועד חתימת הדוח, חלק מהניצעים אינם עוד נושאי משרה/עובדים בחברה.

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023 החברה והחברות המאוחדות שלה

ביאור 9 - הון, הלימות הון ומינוף

א. הלימות ההון ומינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישמת החברה את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון ("נבת"ים 201-211") כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל III ("באזל III").

ביום 2 במאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". ההוראה כוללת הקלה לעניין דרישת ההון העצמי מסולק בעל יתרת חייבים (כהגדרתה בהוראה זו) העולה על 2 מיליארדי ש"ח ברוח הכספי השנתי האחרון, אשר תחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידה והלימות הון). אולם, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016. בחודש מרץ 2022 אישר דירקטוריון החברה את היעדים ליחסי הון המזעריים.

יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון לפי באזל III⁽³⁾

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		1. הון לצורך חישוב יחס הון
2,735	2,760	2,920	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1, לאחר ניכויים ^{(1),(2)}
221	217	249	הון רובד 2 – הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי
2,956	2,977	3,169	סך הכל הון כולל
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
17,583	17,281	19,732	סיכון אשראי
308	75	230	סיכונים שוק
2,980	2,914	3,275	סיכון תפעולי
*-	-	3	סיכון CVA
20,871	20,270	23,240	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			3. יחס ההון לרכיבי סיכון
13.1%	13.6%	12.6%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.2%	14.7%	13.6%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾

⁽¹⁾ בחודשים ספטמבר 2023, מרץ 2023, אוגוסט 2022 ומרץ 2022, חילקה ישראל כרטיס דיבידנד לבעלי מניותיה בסכום של כ-42.3 מיליון ש"ח, כ-25.6 מיליון ש"ח, כ-28.6 מיליון ש"ח וכ-120 מיליון ש"ח, בהתאמה.

⁽²⁾ כולל התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2025.

⁽³⁾ מחושב בהתאם להוראות נבת"ים 201-211.

ביאור 9 - הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

ב. חברת בת משמעותית – פרימיום אקספרס:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		יחס ההון לרכיבי סיכון*
22.4%	22.0%	14.6%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
23.4%	23.0%	14.9%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(*) בחודש מאי 2023 חילקה פרימיום אקספרס דיבידנד לישראל אכרט בסכום של כ-300 מיליון ש"ח.

ג. רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
הון עצמי רובד 1			
2,794	2,793	2,940	הון המיוחס לבעלי מניות החברה
*-	*-	*-	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות החברה לבין הון עצמי רובד 1
2,794	2,793	2,940	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
(37)	(33)	(5)	מסים נדחים לקבל
(22)	-	(22)	מוניטין
-	-	7	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים – הון עצמי רובד 1**
2,735	2,760	2,920	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2025. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

ד. השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים על יחס הון עצמי רובד 1

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
באחוזים			
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
יחס ההון לרכיבי סיכון			
13.1%	13.6%	12.5%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
-	-	0.1%	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים*
13.1%	13.6%	12.6%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(*) התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2025.

ביאור 9 - הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

ה. יחס המינוף המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
א. בנתוני המאוחד			
2,735	2,760	2,920	הון רובד 1 (במיליוני ש"ח)
28,325	29,282	30,563	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
9.7%	9.4%	9.6%	יחס המינוף
4.5%	4.5%	4.5%	יחס המינוף המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*
ב. חברת בת משמעותית			
פרימיום אקספרס			
12.8%	12.3%	8.7%	יחס המינוף

(*) ביום 15 במאי 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)", אשר במסגרתו הוראה ההקלה אשר ניתנה בחודש נובמבר 2020, לפיה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% (חלף 5% עובר לחזור), עד ליום 31 בדצמבר 2023.

ו. יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. ביום 1 בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי – השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל ביום שבו החברה יישמה לראשונה את הכללים קיטון בהון העצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי, תאגיד בנקאי רשאי לכלול באופן חלקי בהון עצמי רובד 1 (כלומר להוסיף חזרה להון עצמי רובד 1) את הקיטון בהון עצמי רובד 1 שנרשם ביום היישום לראשונה על פני 3 שנים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.2 לעיל.

ז. חלוקת דיבידנד

ביום 12 במרץ 2023, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-35% מהרווח הנקי המאוחד של החברה לחצי שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (חציון שני), בסך של 25.6 מיליון ש"ח (אשר שולם ביום 27 במרץ 2023), וזאת על פי מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה שהיתה בתוקף במועד האמור.

ביום 12 במרץ 2023 אושרה מדיניות חלוקת דיבידנד על ידי דירקטוריון החברה בגין שנת 2023. לפרטים אודות מדיניות חלוקת הדיבידנד שאושרה כאמור, ראה סעיף 2.3.10 לדוח הדירקטוריון לשנת 2022.

בהמשך לכך, ביום 15 באוגוסט 2023, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-35% מהרווח הנקי המאוחד של החברה לחצי שנה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (חציון ראשון), בסך של 42.3 מיליון ש"ח, אשר שולם בפועל ביום 3 בספטמבר 2023.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

במיליוני ש"ח

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:			
15,001	14,457	15,974	סיכון האשראי על החברה
26,344	25,291	30,069	סיכון האשראי על הבנקים
183	184	163	סיכון האשראי על אחרים
(15)	(15)	(9)	הפרשה להפסדי אשראי**
41,513	39,917	46,197	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו
ערבויות והתחייבויות אחרות:			
159	159	171	חשיפה בגין ערבויות אחרות ⁽¹⁾
68	72	56	התחייבות בגין פקטורינג לרבות פקטורינג רכש
524	493	459	חשיפה בגין התחייבויות אחרות
8	19	75	חשיפה בגין מסגרות לבתי עסק
(17)	(16)	(11)	הפרשה להפסדי אשראי**
742	727	750	ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו

(**) החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת החברה את הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. למידע נוסף, ראה ביאור 1.2 ג. לעיל.
 (1) במהלך חודש מרץ 2019, ערבה החברה להתחייבויותיה של פרימיום אקספרס לטובת ארגון אמריקן אקספרס. ערבות זו איננה מוגבלת בסכום, ותקפה לכל אורך חיי ההסכם הקיים בין פרימיום אקספרס לארגון אמריקן אקספרס, עד סוף שנת 2026. כמו-כן, במהלך חודש מרץ 2022, הועמדה ל-MC ערבות בנקאית אוטונומית (תוך התחייבות החברה לשיפוי הבנק מעמיד הערבות הבנקאית האמורה במקרה של מימושה), בתוקף עד ליום 6 במרץ 2025, בסכום שנקבע להבטחת התחייבויותיה כלפי הארגון.

ב. פעילות במכשירים נגזרים, היקף ומועדי פירעון

במסגרת פעילותה השוטפת, חשופה החברה לסיכונים מסוימים (כגון: סיכונים ריבית, סיכונים מטבע חוץ וכדומה). במסגרת זו, ובמטרה להקטין את החשיפה לסיכונים אלו, מתקשרת החברה מעת לעת עם בנקים שונים בעסקאות מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור כלכלי של החשיפה לסיכונים כאמור. מכשירים פיננסיים נגזרים אלה כוללים, בין היתר, עסקאות Forward, Swap, וכן אופציות שנכתבו או נקנו להגנה מפני שינויים בשער החליפין של מטבע חוץ וכיו"ב.

היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

נגזרים שאינם למסחר			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2022	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			חוזי מטבע חוץ
71	-	57	חוזי Forward
-	-	16	אופציות שנכתבו
-	-	14	אופציות שנקנו
-	-	50	Swaps
71	-	137	סך הכל סכום נקוב

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. פעילות במכשירים נגזרים, היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

התחייבויות בגין נגזרים ⁽¹⁾ ברוטו			נכסים בגין נגזרים ⁽¹⁾ ברוטו			
ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר	
2022		2022	2022		2023	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
-		-	*-		7	חוזי מטבע חוץ
-		-	-		-	סכומים שקווזו במאזן
-		-	*-		7	יתרה מאזנית

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) נגזרים שאינם למסחר.

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022		2022	2023	2022	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
-		-	6	-	נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים
*-		-	-	1	חוזי מטבע חוץ

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) אחרות.

4. פירוט מועדי פירעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)					
סה"כ	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
137	-	27	29	81	חוזי מטבע חוץ
137	-	27	29	81	סך הכל

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)					
סה"כ	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
-	-	-	-	-	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	סך הכל

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
סה"כ	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
71	-	47	-	24	חוזי מטבע חוץ
71	-	47	-	24	סך הכל

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה

1. הסכם מקומי

ביום 25 באפריל 2018 ניתנה החלטת הממונה על התחרות בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל ביחס להסכם התפעולי המסדיר את הפעלת הממשק המשותף בין החברה, מקס וכ.א.ל בנוגע ליישום ההסדר ביניהן (הסכם המתעדכן מעת לעת על-ידי הצדדים) (בסעיף זה: "ההסכם המקומי"). הפטור כולל, בין היתר, התייחסות לחובת חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם המקומי, באופן שוויוני וללא עלות, כל מנפיק, סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסכם המקומי ושיבקש להצטרף להסכם המקומי, להעמיד לרשותו את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו ופעילותו על-פי ההסכם המקומי, ולבצע התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסכם המקומי ולפעול על-פי הוראותיו, וכן איסור על החברה, מקס וכ.א.ל לנקוט בפעולות העלולות להקשות על כניסה של מתחרים חדשים לתחום ההנפקה או לתחום הסליקה או על חדירה של אמצעי תשלום חליפיים לכרטיסי אשראי, כגון כרטיסי חיוב מידי, הכל כמפורט בתנאי הפטור. בנוסף כלל הפטור הוראה, לפיה החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד, תבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. בחודשים נובמבר 2020 ופברואר 2021 הצטרפו טרנזילה בע"מ וקארדקום בע"מ, בהתאמה, להסכם התפעולי האמור. ביום 10 בנובמבר 2019 התקבל בחברה מכתב מרשות התחרות, לפיו הממונה על התחרות החליטה להפעיל את סמכותה על-פי דין, ולקבוע כי על ההסדר הכובל האמור, וכן על כל הסדר כובל שעניינו סליקה צולבת של כרטיסי חיוב של המותגים Visa ו-MasterCard, לא יחולו פטורים המוענקים בכללי פטור סוג. בכל מקרה, החלטת הפטור, על תנאיה, תמשיך לחול על ההסדר הכובל עד לתום תוקפה ביום 31 בדצמבר 2023, היינו: שהצדדים להסדר הכובל רשאים להמשיך ולפעול על-פי ההסכם המקומי מבלי לקבל את אישור בית הדין לתחרות עד לאותו מועד, בכפוף לקיום התנאים שנקבעו בהחלטת הפטור ובלבד שלא יחול שינוי בפרט מהותי בהסכם המקומי. נכון למועד פרסום הדוח הפטור בתוקף עד ליום 31 במרץ 2024.

מכתב דומה, בשינויים המחויבים, התקבל גם בנוגע לפטור בתנאים מאישור הסדר כובל ביחס להסדרים שעניינם מתן רישיון לכ.א.ל ומקס לסליקה של כרטיסי אשראי ממותג "ישראל כרט" מיום 16 במאי 2018, אשר הורחב ביום 15 בספטמבר 2022 לקארדקום בע"מ ולכלל גוף שיקבל רישיון המאפשר לו לסלוק כרטיסי חיוב ושאינו החברה תחתום על הסכם שעניינו סליקה של כרטיסי אשראי ממותג "ישראל כרט" שאף הוא בתוקף נכון למועד פרסום הדוח עד ליום 31 במרץ 2024. בחודש פברואר 2022, התקשרה קארדקום עם החברה בהסכם לסליקה צולבת של המותג "ישראל כרט".

בחודש מאי 2021 הודיעה מחלקת מערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל לתאגידים בנקאיים ולסולקים, ביניהם החברה, כי בחנה את ההסכם המקומי, ומצאה כי יש מקום להכריז עליו כמערכת תשלומים מבוקרת כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים, תשס"ח – 2008, ואיפשרה הגשת טענות ביחס לכך עד ליום 10 ביוני 2021. בהודעה האמורה של מחלקת מערכות תשלומים וסליקה הובהר, כי ככל שנגיד בנק ישראל יחליט להכריז בפועל על ההסכם המקומי, הרי שהפיקוח שיוטל בהתאם להכרזה כאמור יהיה על ההסכם המקומי כמערכת תשלומים מבוקרת ועל מפעיל מערכת זו, כאשר בנוגע למשתתפי המערכת, ובכללם החברה, הפיקוח יחול ביחס לפעילותם או השתתפותם בהסכם המקומי (במערכת) בלבד. למועד חתימת הדוח, מתקיימים דיונים בין משתתפי המערכת, שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (בסעיף זה: "שב"א") ובנק ישראל בנוגע לאופן קבלת החלטות במסגרת הממשק המשותף וכן נקבע כי שירותי שב"א ישמשו כמפעיל המערכת.

2. הליכי רגולציה

להלן התפתחויות רגולטוריות משמעותיות, ממועד חתימת הדוח לשנת 2022 ועד למועד חתימת הדוח, הרלוונטיות לתחומי פעילות הקבוצה, ואשר להערכת הקבוצה הינן בעלות השפעה (או עשויות להשפיע, לפי העניין) באופן מהותי על עסקי הקבוצה. יובהר, כי יש לקרוא את הפירוט להלן יחד עם ביאור 2.ג.24. לדוחות הכספיים לשנת 2022, וכי התיאור להלן אינו מהווה רשימה ממצה של כלל ההוראות הרגולטוריות להן כפופה הקבוצה או של כלל השינויים שחלו בהוראות כאמור במהלך תקופת הדוח ועד למועד חתימת הדוח.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

ריבוי הליכי הרגולציה, המפורטים בביאור 2.ג.24. לדוחות הכספיים לשנת 2022 ולהלן, ככל שייושמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק התשלומים והאשראי, ובכלל זה כניסת מאגדים, בנקאות פתוחה, שירותי תשלום וייזום תשלומים ופעילות אפליקציות התשלומים, וכן המגמות בשוק זה, עלולות להשפיע מהותית לרעה על הקבוצה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפה והשלכותיה.

[א] הליכי רגולציה הקשורים לעולם התחרות

הוראות ופרסומי בנק ישראל והפיקוח על הבנקים³⁴

1. בחודש יוני 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא "הפצת כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עם תאגיד בנקאי בהסכם הפצה", וזאת בהתאם לאמור בסעיף 7(ב) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981 ("חוק הבנקאות שירות ללקוח"). בדברי ההסבר להוראה נכתב, בין היתר, כי במסגרת ההוראה ייקבעו הוראות לענין הפצת כרטיסי אשראי לפי סעיף 17 לחוק הבנקאות שירות ללקוח, וכי ההוראה אינה מתייחסת להסכמים אחרים בין מנפיקים ובין תאגידים בנקאיים וכן כי היא אינה מונעת התקשרויות אחרות או נוספות של תאגידים בנקאיים עם מנפיקים אחרים, שאינן בגדר הפצה על פי החוק האמור, והכל כמפורט בהוראה.

הוראות ופרסומים של גורמים רגולטורים נוספים

2. בהמשך לאמור בביאור 2.ג.24. [א]6 לדוחות הכספיים לשנת 2022, בחודש מאי 2023 עבר בכנסת בקריאה שנייה ושלישית חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג – 2023 ("חוק הסדרת העיסוק"), המבקש לעגן בחקיקה את הסדרת העיסוק בשירותי תשלום הניתנים על ידי גופים בנקאיים וחוז' בנקאיים, וכולל הוראות שונות, ובכללן רישוי, תחומי עיסוק, שירות ייזום בסיסי ושירות ייזום מתקדם ועוד; הכל כמשמעותם או הגדרתם בחוק האמור.

3. בהמשך לאמור בביאור 2.ג.24. [א]1 לדוחות הכספיים לשנת 2022, במסגרת חוק הסדרת העיסוק נקבע, בין היתר, שיתאפשר לגופים זרים לקבל פטור מחובת רישוי בישראל על פי החלטת הרשות לניירות ערך, וזאת לפעילות ובהתאם לאמור בחוק הסדרת העיסוק.

4. בהמשך לאמור בביאור 2.ג.24. [א]2 לדוחות הכספיים לשנת 2022, במסגרת חוק הסדרת העיסוק, נקבע, בין היתר, כי לחוק שירות מידע פיננסי יתווסף סל מידע חדש אודות נתוני סליקה, בהתאם למפורט בחוק הסדרת העיסוק.

5. במסגרת חוק הסדרת העיסוק, בין היתר, ניתנה סמכות לשר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, עם הנגיד ועם הממונה על התחרות ובאישור ועדת הכלכלה, לקבוע תקנות על פיהן נותן שירותי תשלום יציבותי יעבור מפיקוחו של הפיקוח על הבנקים לפיקוח לפי דין אחר, ובכלל זה לפי חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, אם שוכנע כי הדבר נדרש לשם קידום התחרות במערכת הפיננסית ובשים לב ליציבות המערכת הפיננסית ופעילותה הסדירה.

הצעות חוק וחקיקה

6. ביום 21 בספטמבר 2023 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' 14), התשפ"ג-2023. מטרת התיקון היא לאפשר למפקח על נותני שירותים פיננסיים מוסדרים להעניק רישיונות לגופים אשר התאגדו מחוץ לישראל ועיסוקם מוסדר מכוח דין זר גם אם לא מתקיימים בהם כל התנאים הקבועים בחוק.

³⁴ לעניין הוראות אלה, אלא אם נכתב או משתמע אחרת - תאגיד בנקאי - לרבות חברת כרטיסי אשראי או סולק. תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023 החברה והחברות המאוחדות שלה

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

[א] הליכי רגולציה הקשורים לעולם התחרות (המשך)

הצעות חוק וחקיקה (המשך)

7. בהמשך לאמור בביאור 24.ג.2.9[א] לדוחות הכספיים לשנת 2022, בחודש מאי 2023 אישרה הכנסת בקריאה שנייה ושלישית תיקון לחוק הבנקאות שירות ללקוח, מתוך פרק "בנקאות ואשראי" בתכנית הכלכלית, במסגרתה, בין היתר, הוארך הסעיף האוסר על בנק בעל היקף פעילות רחב לפנות ללקוח בעל כרטיס אשראי ולהציע לו לחדש את כרטיסו שלא במסגרת 45 הימים שלפני מועד תום תוקף הכרטיס, וכן מעוגנת חובת התאגיד הבנקאי לאפשר לגוף מתפעל לבקש ולקבל את הסכמת הלקוח לעשות שימוש במידע אודותיו שהגיע לגוף המתפעל אגב ביצוע ההנפקה או תפעול ההנפקה; והכל בהתאם למפורט בהצעת החוק האמורה.
8. בהמשך לאמור בביאור 24.ג.2.10[א] לדוחות הכספיים לשנת 2022, בחודש מאי 2023 פרסם משרד האוצר את "המלצות הצוות לבחינת החזקת גופים מוסדיים בחברות כרטיסי חיוב". הצוות קבע, בין היתר, כי לא הצטברו התנאים הנדרשים לצורך המלצה על איסור החזקת חברת כרטיסי חיוב בידי גוף מוסדי, והכל בהתאם למפורט במסמך ההמלצות.
9. בהמשך לאמור בביאור 24.ג.2.11[א] לדוחות הכספיים לשנת 2022, במסגרת חוק הסדרת העיסוק עוגנה, בין היתר, ההרחבה שבמכתב מנכ"ל משרד האוצר, לפיה סולק כרטיסי חיוב גדול (כהגדרתו בחוק האמור) לא יסרב להתקשר גם עם מאגד שהוא סולק, בהתאם לאמור בחוק הסדרת העיסוק.
10. בחודש יוני 2023 פרסם משרד המשפטים הצעה לתיקון חוק נתוני אשראי, תשפ"ג – 2023, אשר קובעת, בין היתר כי לשכת האשראי תוכל לקבל גישה למידע לא מזהה הכלול במאגר, הדרוש לה לצורך שימוש סטטיסטי, לרבות פיתוח מודל סטטיסטי, וזאת לצרכים שונים, בין השאר כדי לשקף לנתוני אשראי ללקוחות, נתונים סטטיסטיים שיוכלו לאפשר להם לפעול בצורה מושכלת יותר.

רגולציה בקשר עם מלחמת "חרבות ברזל"

החל מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ביום 7 באוקטובר 2023, מפרסמים גורמים ורשויות רגולטוריות שונים (ביניהם הממשלה, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור) הוראות שונות וטיוטות הוראות דין (בסעיף זה "ההוראות"), במסגרתן, בין השאר, ניתנו הנחיות מסוימות, לרבות לחברות כרטיסי האשראי, בעיקר על מנת לסייע לציבור בישראל נוכח קיומה של המלחמה והשלכותיה על הציבור בישראל, לעיתים תוך הבחנה בין אוכלוסיות שונות ורמת ההשפעה הפוטנציאלית של המלחמה על כל אחת מהן.

בין ההוראות וטיוטות ההוראות העיקריות הרלוונטיות לחברה ניתן למנות את הוראת ניהול בנקאי תקין 251 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל" (הוראת שעה) והעדכונים לה; "מתווה מקיף שאומץ על ידי חברות כרטיסי האשראי לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות הברזל" ("מתווה הפיקוח") שפורסם על ידי בנק ישראל; חוק דחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) (חזוה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד – 2023 ("חוק דחיית מועדים"); "מלחמת "חרבות ברזל" – הבהרות בנוגע לדיווחים למערכת נתוני אשראי" שפורסם על ידי הממונה על שיתוף נתוני אשראי והצעת חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) (החלטות מינהליות ופעולות כלפי רשות ציבורית, אומנה לילדים, תקופות כהונה, תאגידים, בתי דין מינהליים ותכנון ובנייה), התשפ"ד – 2023 ("הצעת חוק הארכת תקופות").

ההוראות של הרגולטורים השונים כוללות בעיקר התייחסות לנושאים תפעוליים ברמת התאגיד הבנקאי; לדחיית כניסתן לתוקף של הוראות ניהול בנקאי תקין; לאיסור הלבנת הון ומימון טרור ולמתן הקלות ללקוחות התאגידים הבנקאיים כאמור.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

[א] הליכי רגולציה הקשורים לעולם התחרות (המשך)

להלן פירוט עיקרי מתווה הפיקוח, חוק דחיית מועדים והצעת חוק הארכת תקופות:

11. מתווה הפיקוח

ביום 23 באוקטובר 2023 הודיע בנק ישראל על מתווה הפיקוח, אשר נכנס לתוקף ביום 31 באוקטובר 2023.

לגבי אוכלוסיית המעגל הראשון (כמפורט להלן) – ככלל, מתווה הפיקוח קובע מתן פטור מגביית עמלות מסוימות לתקופה של שלושה חודשים וכן מאפשר דחיית תשלומי הלוואות בשלושה חודשים (כאשר לאחר תקופה זו תיבחן הארכה נוספת), עבור יתרות אשראי צרכני מצטבר בסכום של עד 100,000 ש"ח ויתרות אשראי עסקי מצטבר עד סכום של 300,000 ש"ח ללא עלות ריבית בגין סכום הדחייה.

קבוצת הלקוחות במעגל הראשון: יחידים ובתי עסק קטנים שמחזור הסליקה השנתי שלהם בחברת כרטיסי האשראי אינו עולה על 2 מיליון ש"ח, אשר מתגוררים או פועלים בטווח של עד 30 ק"מ מרצועת עזה, אוכלוסייה שפונתה על ידי גורם רשמי מביתה, אוכלוסיית משרתי המילואים ומגויסים בצו 8, או אוכלוסייה שהיא בעלת קרבה ראשונה (בני זוג, הורים וילדים) להרוגי המלחמה או לחטופים או לנעדרים.

לגבי אוכלוסיית המעגל השני (יתר לקוחות חברת כרטיסי האשראי) – ככלל, מתווה הפיקוח קובע כי תינתן האפשרות לדחות תשלומי הלוואות בשלושה חודשים (כאשר לאחר תקופה זו תיבחן הארכה נוספת), עבור יתרות אשראי צרכני מצטבר בסכום של עד 100,000 ש"ח ויתרות אשראי עסקי מצטבר עד סכום של 300,000 ש"ח במחיר הריבית ההסכמית על תקופת הדחייה.

- והכל בהתאם, בכפוף ובתנאים המפורטים במתווה הפיקוח ובקובץ שאלות ותשובות לגביו מיום 11 בנובמבר 2023.

12. חוק דחיית מועדים

ביום 25 באוקטובר 2023 פורסם ברשומות חוק דחיית מועדים, אשר לפיו, בין היתר, אם נקבע בחוזה מועד לעשיית פעולה בידי אדם הזכאי לדחיית מועד (כהגדרתו בחוק דחיית מועדים), והמועד האמור חל בתקופה הקובעת לפי חוק דחיית מועדים (שהיא החל מיום 7 באוקטובר 2023 ועד ליום 7 בנובמבר 2023), רשאי האדם הזכאי או מי מטעמו להודיע לצד עימו התקשר בחוזה על דחיית המועד לעשיית פעולה כאמור בשלושה ימים, והכל בהתאם, בכפוף ובתנאים המפורטים בחוק דחיית מועדים. ביום 7 בנובמבר 2023 פורסם צו דחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות) (הארכת התקופה הקובעת ותקופת הדחייה), התשפ"ד – 2023, המאריך את התקופה הקובעת עד ליום 7 בדצמבר 2023, כך שתקופת הדחייה תהיה לשישים ימים או עד ליום 31 בדצמבר 2023, לפי המוקדם.

13. הצעת חוק הארכת תקופות

ביום 6 בנובמבר 2023 פורסמה ברשומות הצעת חוק הארכת תקופות לפיה, בין היתר: (א) דירקטוריון חברה ציבורית, שהמועד האחרון לכינוס האסיפה השנתית שלה חל בתקופה הקובעת לפי הצעת חוק הארכת תקופות (התקופה מיום 7 באוקטובר 2023 ליום 7 בינואר 2024; בסעיף זה "התקופה הקובעת") רשאי להחליט כי האסיפה השנתית תכנס במועד שלא יאוחר מתום שלושה חודשים לכינוסה לפי סעיף 60 לחוק החברות, התשנ"ט – 1999 ("חוק החברות"); (ב) חל היום האחרון של תקופת כהונתו של דירקטור חיצוני בתקופה הקובעת, רשאי הדירקטוריון להחליט להאריך את תקופת כהונתו בתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים והארכה זו לא תיחשב לענין מגבלת תקופת כהונתו הקבועה בחוק החברות; ו- (ג) דירקטוריון חברה רשאי להאריך בתקופה נוספת, שלא תעלה על שלושה חודשים, את תוקפו של אישור מדיניות התגמול של החברה, אשר אמור היה להסתיים בתקופה הקובעת. הדיונים בקשר לאמור לעיל החלו להתקיים בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום 13 בנובמבר 2023.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

[ב] הליכי רגולציה נוספים

הוראות ופרסומי בנק ישראל והפיקוח על הבנקים

14. בהמשך לאמור בביאור 24.ג.2. [א] 12. לדוחות הכספיים לשנת 2022, בחודש מרץ 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות". בהתאם לאמור בדברי ההסבר להוראה, הוראה זו מעגנת עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות בערוצי השירות השונים כמפורט בה, וקובעת חובות בתחום הממשל התאגידי ותהליכי העבודה, על מנת לקדם תרבות ארגונית ששמה דגש על איכות וזמינות השירות והתמיכה הניתנים ללקוחות.

הצעות חוק וחקיקה

15. בהמשך לאמור בביאור 24.ג.2. [ב] 15. לדוחות הכספיים לשנת 2022, במסגרת חוק הסדרת העיסוק נקבע, שסעיף 29(א) לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, יתוקן, באופן שסולק בעל היקף פעילות רחב (כהגדרתו בסעיף 36(א) לחוק הבנקאות (רישוי)) יימחק מהגופים הנכללים באופן אוטומטי ברשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים שבחוק הריכוזיות. ככל שיתקבל התיקון, בחינת השתייכותו של סולק בעל היקף פעילות רחב ברשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים תיבחן על פי שווי כלל נכסיהם. תיקון זה ייכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2024.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות

נכון למועד הדוח, כנגד החברה וחברות מאוחדות שלה הוגשו, לפי הענין, מספר בקשות, פניות, הליכים משפטיים הנובעים ממהלך עסקיהן הרגיל לרבות תביעות לבקשה להכיר בהן כתביעות ייצוגיות וכן תובענות ייצוגיות. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד החברה והחברות המאוחדות שלה, בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן "אפשרי" Reasonably Possible, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2023 בסכום של כ-340 מיליון ש"ח, בסכום של 240 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022 וכן בסכום של כ-18 מיליון ש"ח, ליום 30 בספטמבר 2022. להערכת החברה, בהתבסס על יועציה המשפטיים, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

לפרטים בדבר התביעות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ראה ביאור ד.24. לדוחות הכספיים לשנת 2022. למועד הדוח, לא חלו שינויים מהותיים בנוגע למפורט בגילוי ד.24. האמור, למעט כמפורט להלן:

1. בחודש יוני 2016 הוגשה בקשה לאישור תביעה כייצוגית בבית המשפט המחוזי מרכז. לטענת המבקשים, שלוש חברות כרטיסי האשראי הן צד להסדר כובל שלא קיבל אישור כדין, לפיו בעסקאות חיוב מיידיות ו-Prepaid החברות שלעיל מעכבות אצלן שלא כדין כספים המגיעים לבתי העסק וכן הן מחשבות את העמלה הנגבית מבתי העסק על בסיס עמלה צולבת כנהוג בעסקאות נדחות רגילות. כמו-כן נטען כי סעיפים בהסכם בית עסק הינם סעיפים מקפחים בחוזה אחיד. לאחר שבית המשפט המחוזי הביע עמדתו בדבר העדר סמכות לדון בחלק מהנושאים העולים בבקשה, ננקטו הליכים נוספים על ידי המבקש בבתי משפט אחרים, וכולם נדחו. למועד חתימת הדוח הגיעו הצדדים להסכמות בדבר סיום ההליך בפשרה.
2. בחודש דצמבר 2017 הוגשה כנגד החברה, פרימיום אקספרס ובנק הפועלים, בקשה לאישור תביעה כייצוגית. לטענת המבקשים, גובה עמלת דמי הכרטיס ללקוחות בנק הפועלים הועלה שלא כדין תוך הפרת הסכם ההתקשרות, חוסר תום לב ועשיית עושר שלא במשפט. המבקשים מעריכים את גודל קבוצת התובעים ב-1.5 מיליון לקוחות, כאשר הנזק האישי הנטען הוא 29.4 ש"ח, והנזק המצטבר הוא כ-180 מיליון ש"ח. במסגרת הבקשה מתבקש החזר הסכום האמור, וכן קביעה כי שינוי מדרג ההנחות בטל. מדובר בבקשת המשך לבקשת אישור שהוגשה נגד בנק הפועלים בעבר.
3. בחודש ינואר 2019 הוגשה כנגד החברה תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת המבקש, החברה גובה עמלת דמי כרטיס מבלי להודיע על כך עובר לתחילת גביית העמלה, ולמצער, מבלי שניתנת הודעה ברורה על כך כנדרש על-פי דין. בנוסף, נטען כי כאשר מבצעת החברה השבה ללקוחותיה כשהיא גובה מהם כספים שלא דין, הם אינם משוערכים כנדרש על-פי חוק פסיקת ריבית והצמדה. בהמשך, אושרה בקשת תיקון, כך שהתווספו מבקשת ומשיבה לבקשת האישור, כך שגם החברה וגם פרימיום אקספרס הינן משיבות לבקשה. המבקשת החדשה היא בעלת העילה כנגד ישראלכרט ולטענתה ישראלכרט התנהלה בחוסר תום לב בקיום החוזה, התעשרה שלא כדין והתרשלה. כמו-כן, המבקשת חוזרת על טענות המבקש לעיל ביחס להתנהלות ישראלכרט. לטענת המבקשים אין ביכולתם להעריך את נזקייהם של כלל חברי קבוצת התובעים. בחודש נובמבר 2022 התקבלה עמדת המפקח על הבנקים בהליך, לפיה האופן שבו שולבה ההודעה שנמסרה ללקוחות על התחלת גביית דמי הכרטיס במסגרת דפי החיובים הובילה לכך שהסיכוי שהלקוח יבחין בהודעה ויקרא אותה היה נמוך יחסית. למועד חתימת הדוח, הצדדים מצויים בהליך גישור.
4. בחודש דצמבר 2020 הומצאה לחברה תביעה ובצדה בקשה לאישור התובענה כייצוגית. עניינה של בקשת האישור הוא שימוש לכאורה שהקבוצה עושה במאגרי המידע שברשותה לצרכים מסחריים עם גורמים שלישיים, שלא במסגרת מערכת היחסים שבין לקוח לקבוצה. לפי הנטען, הקבוצה מחזיקה במאגרי המידע של לקוחותיה כך שהיא יכולה לבצע אנליזות שונות בהתאם לצרכים עסקיים של לקוחות שונים ולאפשר להם שיווק אפקטיבי ויעיל לקהל לקוחות ספציפי (Targeting). הבקשה כוללת עילות שונות בקשר לאמור. סכום התביעה האישית הינו 4,680 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית כנגדה הינו מעל 100 מיליון ש"ח. לאחר קיום תהליך גישור שלא צלח, נקבע קדם משפט נוסף בין הצדדים לחודש פברואר 2024.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

5. בחודש אפריל 2021 הומצאה לחברה תביעה שהוגשה כנגד החברה וכנגד נתבעים נוספים ובצדה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשת האישור נטען כי החברה מבטיחה להעניק פטור מדמי כרטיס למשך שנה עבור לקוחות מצטרפים אשר יונפק להם כרטיס אשראי של החברה, בעוד שבפועל ניתן ללקוח פטור לתקופה קצרה יותר מהמובטח. בבקשת האישור נטען כי התנהגות זו של החברה מהווה הפרת הסכם, הפרת חובתה של החברה לנהוג כלפי לקוחותיה בתום לב, התעשרות שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה ורשלנות.
- כן נטענו טענות שמקורן בחוק הגנת הצרכן. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקו האישי של המבקש האוחז בטענות כנגד החברה בסך של 14.60 ש"ח ואילו הנזק הכולל לחברי שהם לקוחות החברה מוערך על-ידו בסך של כ-13.5 מיליון ש"ח. על בסיס הטענות שבבקשת האישור, התבקש בית המשפט להעניק צו עשה המורה לחברה ולשאר המשיבות לתקן את התנהגותן מכאן ואילך כך שהבטחותיהן תתקיימנה, וכן התבקש בית המשפט להורות על השבת כל דמי הכרטיס שנגבו מחברי הקבוצה במהלך התקופה שבה היו זכאים הלקוחות לפטור, וזאת בתוספת הפרשי ריבית והצמדה וכן בתוספת פיצוי נוסף של 16 ש"ח לכל לקוח. בחודש אוגוסט 2023 הגיעו הצדדים להסכם פשרה הממתין לאישורו של בית המשפט.
6. בחודש אפריל 2021 הומצאה לחברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. הבקשה הוגשה כנגד 15 גופים פיננסיים, לרבות בנקים וחברות כרטיסי אשראי, ובכללם החברה וחברת הבת שלה, פרימיום אקספרס בע"מ. לטענת התובעים, בין היתר, הנתבעים מעבירים לצדדים שלישיים, ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה, מידע פרטי, אישי וסודי של לקוחותיהם, ללא הסכמת הלקוחות, ותוך פגיעה בזכות הלקוחות לפרטיות ובחובות המוטלות עליהם על פי דין. הנזק שנגרם לקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג מוערך "בסכומים המגיעים עד כדי מיליוני ש"ח ובכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח". הצדדים היו בהליך גישור שלא צלח, וההליך יחזור להתנהל בבית משפט.
7. בחודש אוגוסט 2021 הומצאה לחברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד ישראל אכרט מימון בע"מ, פרמיום אקספרס בע"מ ובנק הפועלים. בבקשת האישור נטען כי המשיבות אינן שולחות ללקוח הסכם הלוואה בכתב בסמוך לביצוע עסקאות קרדיט בתשלומים, וכי התנהגות נטענת זו מהווה, בין היתר, הפרה של חוק אשראי הוגן, הפרה של הוראות ניהול בנקאי תקין, הפרה של הוראות חוק שירותי תשלום, הפרת הוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), הפרת כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), הפרת הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), הפרת חובה חקוקה, התעשרות שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה ורשלנות. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקה האישי של המבקשת בסך של כ-299 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה שהם לקוחות המשיבות מוערך על-ידה בסך של כ-10 מיליון ש"ח. בחודש יולי 2023 נמחקה בקשת האישור ונדחתה תביעתה האישית של המבקשת.
8. בחודש דצמבר 2021 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשה נטען כי ישראל אכרט שלחה מסרון שיווקי ללקוחותיה בלי שהתקבלה לכך הסכמתם המפורשת, ובכך הפרה את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982. במסגרת בקשת האישור נתבע נזק בלתי ממוני המוערך בסכום הנמוך מ-2.5 מיליון ש"ח. בחודש יולי 2023 הגישו הצדדים הסכם פשרה לאישורו של בית המשפט.
9. בחודש אפריל 2022 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשה נטען כי ישראל אכרט גובה עבור סליקת כרטיסי חיוב שהונפקו בבנק הדואר עמלת סליקה חו"ל ובכך הפרה את הסכם ההתקשרות, את חוק הגנת הצרכן וחוק הבנקאות. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקה האישי של המבקשת ב-16.57 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך על ידו בסך של כ-140 מיליון ש"ח. למועד חתימת הדוח הצדדים מצויים בהליך גישור.
10. בחודש מאי 2022 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה כנגדה וכנגד חברת בת שלה. בבקשה נטען כי המשיבות חוסמות כרטיסי אשראי ללא מסירת הודעה מראש ללקוחות, וכי הן גובות דמי כרטיס שלא כדין בזמן תקופת ההקפאה. לשיטת המבקש בכך הפרו המשיבות את חוק שירותי תשלום, וכי בפעולותיהן יש משום הפרת חובת תום הלב בקיום הסכם, עשיית עושר ולא במשפט ורשלנות. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקו האישי של המבקש ב-127.2 ש"ח ועוד 2,000 ש"ח בגין נזק לא ממוני. הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך על ידו בסך של למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח (כאשר הנזק הלא ממוני הוערך על ידו בסכום של 240 מיליון ש"ח). למועד חתימת הדוח הצדדים מצויים בהליך גישור.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

11. בחודש יוני 2022 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה כנגדה וכנגד חברה נוספת. בקשת האישור עוסקת בטענה כי לקוחות שביטלו את כרטיס האשראי המשוך למועדון ויקטורי לאחר שעמדו בתנאי קבלת הטבת קאשבק על סך 200 ש"ח, לא קיבלו את ההטבה. לשיטת המבקש, התנהגות החברה עולה כדי הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט, הטעייה, והפרת חובה חקוקה. כן נטען כי התניית ההטבה בהחזקת כרטיס אשראי בתוקף מהווה תניה מקפחת בחוזה אחיד. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקו האישי של המבקש בסך של כ-200 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה שהם לקוחות המשיבות הוערך על-ידה בסך של כ-2.8 מיליון ש"ח.

12. בחודש אוגוסט 2022 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה כנגדה וכנגד הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ. בבקשה נטען כי בעת שלקוח מבצע פעולת משיכת מזומן ממכשיר אוטומטי המצוי בשטחי הרשות הפלסטינית, נגבית מהלקוח "עמלת משיכה", וזאת אף על פי שמדובר במשיכת שקלים חדשים מחשבון שקלי בטרטוריה שאיננה מוגדרת "חוץ לארץ". בכך, כפי שנטען בבקשה, הפרה החברה את הוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), את חוק החוזים וכן את חוק עשיית עושר ולא במשפט. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקם האישי של המבקשים בסך של 33.32 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך על ידם בסכום של למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח. למועד חתימת הדוח פשרה אליה הגיעו הצדדים אושרה על ידי בית המשפט.

13. בחודש נובמבר 2022 הומצאה לחברה תביעה, בה נטען כי החברה לא הודיעה במועד הנדרש על רצונה שלא לממש תקופת אופציה של הסכם להשכרת מקומות חניה, ומכאן שהפסקת הסכם השכירות מהווה הפרה של ההסכם בין הצדדים. סכום התביעה הנטען אינו מהותי לחברה. בטרם הגישה החברה את כתב ההגנה מטעמה ביקש התובע למחוק את תביעתו, בית המשפט קיבל את הבקשה והתביעה נמחקה.

14. בחודש נובמבר 2022 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית בה נטען כי ישראל אכרט אינה כוללת אזהרה ראויה בעת פרסום הלוואות בדבר ריבית הפיגורים ואפשרות פנייה להליכי הוצאה לפועל. בכך הפרה החברה, כך נטען בבקשה, את כללי הבנקאות, את חוק עשיית עושר ולא במשפט, ואת חוק החוזים. במסגרת בקשת האישור הוערך הנזק האישי בסך 1,200 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך על ידם בסכום של למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח. בחודש מאי 2023 נתן בית המשפט תוקף של פסק דין לבקשת ההסתלקות של המבקשת מבקשת האישור ותביעתה האישית נדחתה.

15. בחודש דצמבר 2022 הוגשה לפרימיום אקספרס תביעה ובקשה לאישור התביעה כייצוגית, בה נטען כי פרימיום אקספרס מפרה באופן שיטתי את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982 ושולחת דברי פרסומת בלא קבלת אישור לכך. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקו האישי של המבקש בסך של 250 ש"ח ואילו היקף הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה הוערך בסכום של 7.5 מיליון ש"ח.

16. בחודש מרץ 2023 הגישו חברות הפניקס אחזקות בע"מ והפניקס אשראי צרכני בע"מ (להלן: "הפניקס") תביעה כספית על סך 120 מיליון ש"ח נגד החברה, יו"ר דירקטוריון החברה ומנכ"ל החברה. בתביעה נטען על ידי הפניקס לאובדן רווחים ונזקים שנגרמו לכאורה לפניקס, כתוצאה מאי יציאתו לפועל של מיזם משותף בתחום האשראי הצרכני.

על פי הנטען בכתב התביעה, ביום 1 בינואר 2023 הפניקס והחברה נקשרו במזכר הבנות להקמת מיזם משותף בתחום האשראי הצרכני. עוד נטען בכתב התביעה, כי התקשרות החברות אושרה בדירקטוריון הפניקס והחברה ואף דווחה לציבור על ידן, כך שהפניקס גילתה את רצונה לכניסה לתחום זה. על פי הנטען בכתב התביעה, שבוע לאחר החתימה על מזכר ההבנות החברה הודיעה כי התקבלה הצעה מהראל לרכישת מלוא מניות החברה מבעלי מניותיה. על פי כתב התביעה, שתי העסקאות - המיזם המשותף של הפניקס והחברה ורכישת החברה על ידי הראל - אינן יכולות להתקיים יחדיו. על פי כתב התביעה, הנתבעים ניהלו את המשא ומתן עם הפניקס בחוסר תום לב. הפניקס טענה בכתב התביעה כי נזקיה בגין המשא ומתן עם החברה שלא התממש עומדים על כ-87 מיליון ש"ח ונזקיה בגין אובדן רווחים או אובדן שווי הפעילות המשותפת עומדים על 120 מיליון ש"ח (הסכומים אינם נתבעים במצטבר). עמדת החברה, בהסתמך על ייעוץ משפטי שקיבלה, היא כי לא נפל כל פגם במעשיה ודין התביעה של הפניקס להידחות. בחודש יולי 2023 הוגש כתב ההגנה של החברה, יו"ר דירקטוריון החברה ומנכ"ל החברה. בחודש ספטמבר 2023 הגישה הפניקס כתב תשובה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

17. בחודש יולי 2022 נודע לחברה, שהוגשה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית על ידי בעל מניות כנגד החברה, כנגד חברי דירקטוריון שלה וכנגד בנק הפועלים. כפי שעלה מהפרסומים, במסגרת הבקשה נטען, כי מדיווח מידי שפרסמה החברה ביום 18 ביולי 2022, בדבר הבנות שהושגו בינה ובין פרימיום אקספרס (בסעיף זה, "הקבוצה") לבין בנק הפועלים בקשר עם הנפקתם ותפעולם של כרטיסי חיוב של הקבוצה, עולה כי החברה הפרה את חובת הגילוי בקשר עם ההתקשרות הקיימת בינה לבין בנק הפועלים, לרבות במסגרת תשקיף ההנפקה של החברה ושל בנק הפועלים משנת 2019. על פי הפרסומים, המבקש בבקשת האישור ביקש לאשר שתי קבוצות תובעים, והנזק הכולל הנטען לחברי הקבוצות הוא בסך של כ- 396 מיליון ש"ח. בחודש אוגוסט 2022 נמסרה לב"כ החברה בקשה בכתב לתיקון בקשת האישור לעיל. בחודש אוקטובר 2022 נמסרה לב"כ החברה בקשת האישור המתוקנת. במסגרתה של הבקשה המתוקנת צורף לבקשת האישור מבקש ייצוגי נוסף שרכש את מניות החברה במועדים 3 עד 17 ליולי 2022, אשר הינה, לטענת המבקש, תקופת זליגת מידע בדבר ההסכם המתגבש בין החברה לבין בנק הפועלים בע"מ; מנכ"ל החברה צורף כמשיב נוסף לבקשת האישור; ותוקן גובה הנזק, לכאורה, לבעלי המניות לסכום שנע בין 574.59 מיליון ש"ח ל- 583.89 מיליון ש"ח, כך שיכלול גם את הנזק לכאורה בתקופה הנ"ל.

18. בחודש דצמבר 2022 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור התביעה כייצוגית, בה נטען כי אתר האינטרנט של ישראל אכרט אינו מוגש לאנשים עם מוגבלות, ובכך הפרה החברה את הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ותקנות נגישות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג-2013. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקו האישי של המבקש בסך של 2,000 ש"ח, ואילו היקף הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

כמו-כן, תלויות ועומדות נגד החברה וחברה מאוחדת, לפי הענין, בקשות, פניות, הליכים משפטיים תובענות ובקשות לאישורן כתובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, שלדעת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי ההליכים המשפטיים האמורים ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה, וכן הליכים משפטיים וטרום משפטיים כמפורט להלן:

19. בחודש ספטמבר 2023 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור התביעה כייצוגית, בה נטען כי החברה אינה רשאית לגבות עמלת המרת מטח בעת משיכת מטבע חוץ בחו"ל או למצער אינה רשאית לגבות המלת המרת מט"ח על רכיב העמלה המשולמת על ידי הלקוח לנותן השירות בחו"ל. במסגרת בקשת האישור מוערך הנזק האישי בסך של 57.90 ש"ח והנזק לכלל חברי הקבוצה מוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

20. בחודש יולי 2023 הומצאה לחברה ולבנק הפועלים תביעה ובקשה לאישור התביעה כייצוגית, בה נטען כי כאשר לקוח מבטל את כרטיס האשראי שברשותו, לא ניתנת לו האפשרות לבטל את הכרטיס ללא קבלת כרטיס חלופי ובכך לקוחות נאלצים לשלם דמי כרטיס בגין כרטיס בו הם לא מעוניינים. במסגרת בקשת האישור מוערך הנזק האישי בסך של 40 ש"ח, והנזק לכלל חברי הקבוצה מוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

21. בחודש מרץ 2023 הוגשה כנגד החברה ו-9 דירקטורים שכיחנו בחברה במועד אישור עסקת המיזוג עם הראל (יחד: "המשיבים") תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה לאישור"). בבקשה לאישור נטען, בין היתר, כי המשיבים פעלו שלא כדין, ובכלל זה סיכלו בהתנהלותם הצעת רכש של מנורה, לא פעלו להשאת התמורה לבעלי המניות, פרסמו לציבור מידע מטעה בנוגע לעסקת המיזוג וכל זאת בעודם מצויים בניגוד עניינים בקשר עם עסקת המיזוג. בבקשה לאישור נטען כי הנזק הכולל שנגרם לחברי הקבוצה מוערך בסך של כ-1.414-1.504 מיליארד ש"ח.

22. בחודש ספטמבר 2023 הומצאה לחברה ולחברות נוספות תביעה ובקשה לאישור התביעה כייצוגית, בה נטען כי מועדון הלקוחות daily+ הפסיק לפעול ללא שניתנה הודעה מתאימה ובלא שניתנה תקופת הזמן הנדרשת לניצול ההטבות שנצברו. בכך הפרה החברה את הוראות חוק הגנת הצרכן וחוק הבנקאות (שירות ללקוח). במסגרת בקשת האישור מוערך הנזק האישי בסך של כ- 500 ש"ח, והנזק לכלל הקבוצה מוערך בסך של כ-2.6 מיליון ש"ח.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ה. שומות מע"מ

בהמשך לאמור בביאור 24.ה לדוחות הכספיים של שנת 2022, מנהל מס ערך מוסף (להלן: "המנהל") הוציא שומות מס עסקאות (להלן: "שומות עסקאות") אשר עיקרן חיוב החברה וחברת הבת פרימיום אקספרס (להלן: "הקבוצה") במע"מ בשיעור מלא, הן בגין עמלות המתקבלות בידי הקבוצה ממחזיקי כרטיסי האשראי בגין עסקאות המבוצעות על ידם במט"ח אל מול בתי עסק בחו"ל (להלן: "עמלת חו"ל"), והן בגין עמלת מנפיק, המתקבלת על ידי הקבוצה מהארגונים הבינלאומיים, וזאת בקשר לעסקאות שביצעו מחזיקי כרטיס של הקבוצה אל מול בתי עסק בחו"ל (להלן: "העמלה הצולבת" וביחד: "העמלות") וכן הוציא שומות מס תשומות (להלן: "שומות התשומות") במסגרתן שלל ניכוי מס תשומות אשר לטענתו יש לייחסו לעסקאות פטורות המתבצעות באילת.

שומות העסקאות ושומות התשומות אשר הוצאו לחברה הינן לתקופות החיוב לחודשים ינואר 2012 ועד יוני 2016 (להלן: "השומות בגין תקופת החיוב הראשונה" ו- "תקופת החיוב הראשונה", בהתאמה) ולתקופות החיוב לחודשים נובמבר 2016 ועד ספטמבר 2020 (להלן: "השומות בגין תקופת החיוב השנייה" ו- "תקופת החיוב השנייה", בהתאמה) ולפרימיום אקספרס לתקופות החיוב לחודשים ספטמבר 2014 ועד יוני 2019 (להלן: "שומות פרימיום").

ביום 9 במרץ 2017, בהתבסס על חוות דעתם של יועציה המשפטיים, הגישה החברה השגה על השומות בגין תקופת החיוב הראשונה וביום 8 במרץ 2018 הוציא המנהל לחברה החלטה במסגרתה דחה את כלל נימוקי ההשגה (להלן: "ההחלטה בהשגה על השומות בגין תקופת החיוב הראשונה").

כמו כן, ביום 14 בפברואר 2021, בהתבסס על חוות דעתם של יועציה המשפטיים, הגישה החברה השגה על השומות בגין תקופת החיוב השנייה וביום 13 בפברואר 2022 הוציא המנהל לחברה החלטה במסגרתה דחה את כלל נימוקי ההשגה על השומות בגין תקופת החיוב השנייה (להלן: "ההחלטה בהשגה על השומות בגין תקופת החיוב השנייה").

ביום 12 בדצמבר 2019, הגישה פרימיום אקספרס השגה על השומות שהוצאו לה (אשר כללו כאמור חיוב בגין עמלת חו"ל ועמלה צולבת וכן ביחס לסוגיות נוספות) וביום 10 בדצמבר 2020 הוציא המנהל לפרימיום אקספרס החלטה במסגרתה דחה את עיקר טענותיה בהשגה (להלן: "ההחלטה בהשגת פרימיום").

ביום 31 בינואר 2019 הגישה החברה ערעור על ההחלטה בהשגה על השומות בגין תקופת החיוב הראשונה לבית המשפט המחוזי מרכז (להלן: "הערעור").

בהמשך להגשת הערעור ולבקשה לאיחוד הערעור עם ערעוריהן של החברות מקס איט פיננסים בע"מ וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ בבית המשפט המחוזי בתל אביב (להלן: "בית המשפט") אשר אושרה ביום 3 בנובמבר 2019 (להלן: "הערעור המאוחד"), בתחילת חודש ינואר 2021 הגישו הצדדים לערעור המאוחד בקשה משותפת לבית המשפט לאיחוד הדיון בערעור שתגיש פרימיום אקספרס על ההחלטה בהשגת פרימיום אקספרס (להלן: "ערעור פרימיום") עם הדיון בערעור המאוחד (להלן: "הבקשה לאיחוד הדיונים" ו- "הערעורים המאוחדים", בהתאמה). ביום 15 בינואר 2021 אישר בית המשפט את בקשת הצדדים לאיחוד הדיונים וביטל את דיוני ההוכחות בערעור המאוחד. ביום 1 במרץ 2021 הוגש ערעור פרימיום לבית המשפט. דיון קדם משפט בערעורים המאוחדים התקיים ביום 24 במאי 2021 ודיוני הוכחות בערעורים המאוחדים התקיימו במהלך סוף חודש יוני 2022 ותחילתו של חודש יולי 2022. בחודש ספטמבר 2022 הגישה החברה לבית המשפט ערעור על ההחלטה בהשגה על השומות בגין תקופת החיוב השנייה.

בחודש יולי 2022, בתום דיוני ההוכחות בקשר לתקופת החיוב הראשונה, עדכנו ב"כ הצדדים (המנהל, החברה, פרימיום אקספרס, החברות מקס איט פיננסים בע"מ וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ) את בית המשפט בדבר הליכי המשא ומתן ביניהם, במסגרתם מתגבשים עקרונות להסדר פשרה בין הצדדים, ונקבע כי תוגש הודעה לבית המשפט על תוצאות ההידברות ביניהם עד ליום 31 באוגוסט 2022 ובהתאם יוחלט על אופן המשך ניהול הערעורים. ביום 31 באוגוסט 2022 הוגשה לבית המשפט הודעת עדכון במסגרתה עדכנו הצדדים כי המגעים לפשרה ממשיכים להתקיים. במקביל, ביקשו הצדדים לקבוע מועדים להגשת סיכומים ונקבע כי סיכומי החברה יוגשו עד ליום 29 בנובמבר 2022 וסיכומי המנהל יוגשו עד ליום 27 בפברואר 2023.

ביום 17 בנובמבר 2022, הודיעה פרקליטות המדינה כי היא מעוניינת בהכרעה משפטית בתיק וכי הליך המשא ומתן לפשרה לא צלח. בהתאם, הגישו הצדדים בקשה לבית המשפט לאשר הארכת מועד להגשת הסיכומים בערעור המאוחד, וזאת עד ליום 29 בינואר 2023. על פי ארכות שניתנו, סיכומי החברה הוגשו ביום 14 במרץ 2023 וסיכומי המנהל אמורים להיות מוגשים עד ליום 13 בינואר 2024.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ה. שומות מע"מ (המשך)

ביום 29 ביוני 2023 חזר בו המנהל מחיוב החברה במיסי תשומות בגין פעילותה באילת וכן מחיובה במיסי תשומות בגין שטחי חדר אוכל, חיובים שנכללו בשומות בגין תקופת החיוב השנייה. יתר הסוגיות הכלולות בשומות בגין תקופת החיוב השנייה זהות לסוגיות שבשומות בגין תקופת החיוב הראשונה ועל פי הסדר דיוני מיום 18 בדצמבר 2022 יחולו לגביהם קביעות בית המשפט בערעורים המאוחדים.

יצוין, כי בין בנק הפועלים לבין הקבוצה קיימות הסכמות בקשר לסכום ההשתתפות של בנק הפועלים בקשר לערעורים. החברה מעריכה את סכום החשיפה שלה ושל פרימיום אקספרס ליום 30 בספטמבר 2023, אשר בגינו לא נכללת הפרשה בדוחותיה, בסכום של כ-405 מיליון ש"ח. יצוין כי ככל ועמדת הקבוצה בנוגע לשומות לא תתקבל בבית המשפט, תהיה הקבוצה חשופה לדרישות דומות גם בעתיד.

ו. התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

לפרטים אודות התקשרות עם ארגונים בינלאומיים, ראה ביאור 24.ח לדוחות הכספיים לשנת 2022.

ז. ערוצי הפצה

התקשרויות עם בנקים שונים בהסדר הנפקת כרטיסי חיוב בנקאיים

לפרטים אודות התקשרויות עם בנקים, ראה ביאור 24.ט לדוחות הכספיים לשנת 2022.

ביום 19 במרץ 2023 חתמו חברת הבת פרימיום אקספרס ובנק הפועלים (להלן בסעיף זה: "**הבנק**") על הסכם מפורט חדש, שאינו בלעדי, המסדיר את תנאי ההנפקה, תפעול ההנפקה וזכויות וחובות הצדדים להסכם, בקשר להמשך הנפקתם ותפעולם של כרטיסי חיוב בנקאיים של המותג "אמריקן אקספרס" ללקוחות הבנק, וזאת לתקופה של שמונה שנים (החל מחודש אפריל 2022), היינו עד ליום 31 במרץ 2030.

לעניין הגשת תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד החברה, מנכ"ל החברה, חברי הדירקטוריון שלה וכנגד הבנק, בקשר להבנת בין הקבוצה לבנק, ראה ביאור 10.ד.17 לעיל.

התקשרויות עם מועדוני לקוחות

לפרטים בדבר התקשרויות עם מועדוני לקוחות, ראה ביאור 24.יא לדוחות הכספיים לשנת 2022.

ח. התקשרויות מיוחדות

לפרטים אודות שיתופי פעולה, ראה ביאור 24.י לדוחות הכספיים לשנת 2022.

בחודש מאי 2023 נכנס לתוקף הסדר חדש בין שב"א, מתפעלת מערכת התקשורת בין בתי העסק לבין מנפיקים וסולקים בישראל, מצד אחד, לבין החברה וחברות כרטיסי אשראי נוספות ובנקים, מצד שני. מטרת ההסדר הינה להבטיח את השלמת הסליקה היומית במקרה כשל אשראי או נזילות של אחד המשתתפים (ובכללם ישראלכרט). במסגרת הסדר הכשל, בין היתר, נדרשים המשתתפים להפקיד ביטחונות בבנק ישראל, בחשבון המנוהל בנאמנות על שם שב"א, בהתאם למנגנון שנקבע בהסדר, כך שהכספים נותרים בבעלות ישראלכרט ומשועבדים לטובת ההסדר. חלקה של ישראלכרט בביטחונות המופקדים נכון למועד תחילת ההסדר הינו כ-29 מיליון ש"ח.

ט. שיתופי פעולה

לפרטים אודות שיתופי פעולה, ראה ביאור 24.יב לדוחות הכספיים לשנת 2022.

בהמשך לאמור בביאור 24.יב(1), בחודש אפריל 2023, התקשרה ישראלכרט מימון בהסכם המחאה לרכישת תיק הלוואות רכב שהעמידה מימון ישיר בהיקף של כ-300 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - מגזרי פעילות (מאוחד)

במיליוני ש"ח

מגזר פעילות הוא מרכיב בקבוצה אשר עוסק בפעילויות שמהן היא עשויה להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. מתכונת הדיווח על מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ערוכה בהתאם לאופן שבו המידע מוצג למקבל ההחלטות הטיפעוליות הראשי של החברה, כאמור בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

בהתאם לגישת הנהלת החברה, החל מהרבעון הראשון של שנת 2023 פעילות הקבוצה מוצגת בשני (2) מגזרי פעילות המהווים את ליבת פעילותה (חלף שלושה (3) מגזרים כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2022 – קרי, מגזר ההנפקה, מגזר הסליקה ומגזר המימון), וזאת כדלקמן: **(א) מגזר לקוחות פרטיים** (ובכלל זה אשראי לאנשים פרטיים, הנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב) ו-**(ב) מגזר לקוחות עסקיים** (ובכלל זה אשראי מסחרי ופתרונות תשלום מתקדמים, לרבות סליקה של כרטיסי חיוב). הצגה מגזרית כאמור בנויה על תפיסה של שני שווקים מובחנים - קרי, לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים - להם מוכרת הקבוצה מוצרים פיננסיים וכן מוצרים משלימים ונלווים אגב הפעילות הפיננסית, תוך מתן מעטפת הכוללת מגוון פתרונות בהתאם לצרכי הלקוחות. הצגה זו תואמת את השינוי שעבר ועובר השוק בו פועלת החברה בשנים האחרונות, את ההתפתחויות הקיימות והצפויות בשווקים הרלוונטיים ואת התכנית האסטרטגית של הקבוצה. הגילויים הנדרשים ומספרי השוואה, מוצגים בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 בהתאם למגזרי הפעילות לעיל.

מידע על הרווח והפסד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	מגזר לקוחות עסקיים	מגזר לקוחות פרטיים	
הכנסות			
586	340	246	עמלות מחיצוניים
-	(207)	207	עמלות בינמגזריות
586	133	453	סך הכל
244	76	168	הכנסות ריבית, נטו
12	8	4	הכנסות אחרות
842	217	625	סך כל ההכנסות
הוצאות			
292	96	196	תפעול
136	-	136	תשלומים לבנקים
80	45	35	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	מגזר לקוחות עסקיים	מגזר לקוחות פרטיים	
הכנסות			
558	328	230	עמלות מחיצוניים
-	(196)	196	עמלות בינמגזריות
558	132	426	סך הכל
148	42	106	הכנסות ריבית, נטו
(5)	6	(11)	(הוצאות) הכנסות אחרות
701	180	521	סך כל ההכנסות
הוצאות			
260	81	179	תפעול
128	-	128	תשלומים לבנקים
60	45	15	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

ביאור 11 - מגזרי פעילות (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על הרווח והפסד (במשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)			מידע על הרווח והפסד
סך הכל	מגזר לקוחות עסקיים	מגזר לקוחות פרטיים	
			הכנסות
1,681	992	689	עמלות מחיצוניים
-	(603)	603	עמלות בינמגזריות
1,681	389	1,292	סך הכל
696	208	488	הכנסות ריבית, נטו
42	22	20	הכנסות אחרות
2,419	619	1,800	סך כל ההכנסות
			הוצאות
869	294	575	תפעול
389	-	389	תשלומים לבנקים
201	132	69	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			מידע על הרווח והפסד
סך הכל	מגזר לקוחות עסקיים	מגזר לקוחות פרטיים	
			הכנסות
1,555	934	621	עמלות מחיצוניים
-	(574)	574	עמלות בינמגזריות
1,555	360	1,195	סך הכל
382	97	285	הכנסות ריבית, נטו
(34)	2	(36)	(הוצאות) הכנסות אחרות
1,903	459	1,444	סך כל ההכנסות
			הוצאות
779	252	527	תפעול
305	-	305	תשלומים לבנקים
142	75	67	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			מידע על הרווח והפסד
סך הכל	מגזר לקוחות עסקיים	מגזר לקוחות פרטיים	
			הכנסות
2,087	1,243	844	עמלות מחיצוניים
-	(778)	778	עמלות בינמגזריות
2,087	465	1,622	סך הכל
565	150	415	הכנסות ריבית, נטו
(24)	5	(29)	(הוצאות) הכנסות אחרות
2,628	620	2,008	סך כל ההכנסות
			הוצאות
1,035	351	684	תפעול
453	-	453	תשלומים לבנקים
177	92	85	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח
(22)			הוצאות לא מוקצות בגין תכנית התייעלות ⁽¹⁾
155			רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

⁽¹⁾ תוצאות הפעילות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 הושפעו מהותית מאירוע בעל אופי חד-פעמי, בגין תכנית התייעלות בסך של כ-29 מיליון ש"ח (כ-22 מיליון נטו ממס). ראה ביאור 21.ט לדוחות הכספיים לשנת 2022.

ביאור 12א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (מאוחד)

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

פיקדונות בבנקים - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית בהם החברה ביצעה עסקאות דומות סמוך לתאריך המאזן.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - השווי ההוגן של יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת החייבים פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה הונו התקבולים בשיעורי ריבית המשקפים עסקאות דומות לתאריך המאזן.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות לא צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שווי הוגן זמין: לפי שווי שוק בשוק עיקרי. ניירות ערך שאין להם שווי הוגן זמין: לפי עלות בניכוי ירידת ערך המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי דומה סמוך לתאריך המאזן.

אגרות חוב סחירות וניירות ערך מסחריים - אגרות חוב אשר נסחרות בשוק פעיל. השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים. **מכשירים פיננסיים נגזרים** - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את החברה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב). מדידת השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות מותאמת על מנת לשקף את סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה (DVA/CVA).

ביאור 12א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)						
שווי הוגן ⁽⁸⁾					יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1			
נכסים פיננסיים:						
880	-	387	493	880	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
21,798	21,798	-	-	21,920	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו	
26	26	-	-	26	ניירות ערך ⁽²⁾	
101	15	86	-	110	נכסים פיננסיים אחרים	
22,805	21,839	473	493	**22,936	סך כל הנכסים הפיננסיים	
התחייבויות פיננסיות:						
1,427	-	1,427	*-	1,459	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים	
18,235	18,235	-	-	18,364	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	
386	-	-	386	389	אגרות חוב סחירות וניירות ערך מסחריים	
469	306	163	-	486	התחייבויות פיננסיות אחרות	
20,517	18,541	1,590	386	**20,698	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	

ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
שווי הוגן ⁽⁸⁾					יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1			
נכסים פיננסיים:						
3,722	-	3,462	260	3,722	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
18,635	18,635	-	-	18,757	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו	
59	27	-	32	59	ניירות ערך ⁽²⁾	
78	12	66	-	79	נכסים פיננסיים אחרים	
22,494	18,674	3,528	292	**22,617	סך כל הנכסים הפיננסיים	
התחייבויות פיננסיות:						
439	-	432	7	446	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים	
19,044	19,044	-	-	19,125	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	
472	-	-	472	482	אגרות חוב סחירות	
415	259	156	-	428	התחייבויות פיננסיות אחרות	
20,370	19,303	588	479	**20,481	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	

ראה הערות בעמוד הבא

ביאור 12א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽⁸⁾				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים:					
1,854	-	1,507	347	1,854	מזומנים ופיקדונות בבנקים
19,255	19,255	-	-	19,398	סכומים לקבל מבנקים וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
66	27	-	39	66	ניירות ערך ⁽²⁾
81	13	68	-	88	נכסים פיננסיים אחרים
21,256	19,295	1,575	386	**21,406	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
385	-	384	1	390	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
17,935	17,935	-	-	18,035	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
353	-	-	353	360	אגרות חוב סחירות
468	330	138	-	482	התחייבויות פיננסיות אחרות
19,141	18,265	522	354	**19,267	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) מזה: נכסים והתחייבויות ליום 30 בספטמבר 2023 בסך של כ-493 מיליון ש"ח ובסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכסים והתחייבויות ליום 30 בספטמבר 2022 בסך של כ-292 מיליון ש"ח וכ-7 מיליון ש"ח, בהתאמה (ליום 31 בדצמבר 2022 נכסים והתחייבויות בסך 386 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח, בהתאמה), אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 12.ב' ו-12.ג' להלן.

(8) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי ירידת ערך, ליום 30 בספטמבר 2023 ו-2022 בסך של כ-26 מיליון ש"ח וכ-27 מיליון ש"ח, בהתאמה (31 בדצמבר 2022 - כ-27 מיליון ש"ח).

ביאור 12 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (מאוחד)

במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2023 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים	מחירים מצוטטים	
	משמעותיים אחרים (רמה 2)	בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים			
-	-	-	ניירות ערך – מניות שאינן למסחר
7	-	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
7	-	7	סך כל הנכסים
התחייבויות			
*-	-	*-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
*-	-	*-	סך כל ההתחייבויות

ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים	מחירים מצוטטים	
	משמעותיים אחרים (רמה 2)	בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים			
32	-	32	ניירות ערך – מניות שאינן למסחר
-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
32	-	32	סך כל הנכסים
התחייבויות			
-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	סך כל ההתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים	מחירים מצוטטים	
	משמעותיים אחרים (רמה 2)	בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים			
39	-	39	ניירות ערך – מניות שאינן למסחר
*-	-	*-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
39	-	39	סך כל הנכסים
התחייבויות			
-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	סך כל ההתחייבויות

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 12 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה (מאוחד)

לימים 30 בספטמבר 2023 ו-2022 וליום 31 בדצמבר 2022 לא היו קיימים בחברה פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה.

ביאור 13 – אירועים לאחר תאריך המאזן

- א. לפרטים אודות מלחמת "חרבות ברזל" והשלכותיה ראה ביאורים 1.ב.1, 2.ד.2 ו-3.ד.2 לעיל.
- ב. מיזוג גלובל פקטורינג לצמרת מימונים - ביום 19 באוקטובר 2023 התקשרה צמרת מימונים בע"מ (להלן: "צמרת") עם גלובל פקטורינג בע"מ (להלן: "גלובל") בהסכם מיזוג, בדרך של מיזוג סטטוטורי (בהתאם להוראות הפרק הראשון לחלק השמיני של חוק החברות, התשנ"ט-1999 והתקנות מכוחו), על פיו גלובל תתמזג עם ולתוך צמרת ויועברו אל צמרת כל נכסיה, זכויותיה והתחייבויותיה של גלובל וזאת בתוקף מהמועד הקבוע בהסכם המיזוג. בתמורה למיזוג, יוקצו לטובת ישראל אכרט בע"מ 1,147 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב מהון המניות המונפק של צמרת.
- עם השלמת המיזוג, גלובל תחדל להתקיים כישות משפטית נפרדת, תתחסל ללא פירוק, הון המניות יבוטל והיא תימחק ממרשמי רשם החברות. למועד חתימת הדוח השלמת המיזוג מותנית, בין היתר, בקבלת הודעה מרשם החברות על ביצוע המיזוג ורישומו במרשמי והסכמות צדדים שלישיים, ככל שידרשו. למיזוג לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הקבוצה.
- ג. ביום 14 בנובמבר 2023 אישר דירקטוריון החברה, באישור עקרוני, לחברה, לפעול להנפקה ולרישום למסחר בבורסה של ניירות ערך מסחריים (סדרה 2) של החברה (סדרה חדשה), אשר אינם מובטחים בשעבודים ולא יהיו ניתנים להמרה למניות, ואשר יישאו ריבית משתנה על בסיס ריבית בנק ישראל (בסעיף זה: "ניירות הערך המסחריים"), וזאת במסגרת הצעה לציבור על-פי דוח הצעת מדף (בסעיף זה: "דוח הצעת המדף"). בהקשר זה יצוין, כי נכון למועד חתימת הדוח אין כל ודאות לגבי ביצוע ההנפקה, עיתויה, היקפה ו/או תנאיה ואין באמור לעיל כדי להוות אינדיקציה או ליצור התחייבות כלשהי מצד החברה להנפקת ניירות הערך המסחריים כאמור. כמו-כן, פרסום דוח הצעת המדף וביצוע ההנפקה, אם וככל שיבוצעו, כפופים, בין היתר, לקבלת כל האישורים הנדרשים על-פי דין.

ישראל כרט בע"מ והחברות המאוחזדות שלה
דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני
ליום 30 בספטמבר 2023

רשימת טבלאות

עמוד	נושא	
143	שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית	טבלה 1

1. הדירקטוריון והנהלה

1.1. שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה

בהמשך לאמור בסעיף 1 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022, להלן שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה ממועד פרסום הדוח לשנת 2022 ועד למועד חתימת דוח זה:

1. ביום 2 באפריל 2023, החלה גב' אפרת לייזר בכהונתה כחברת הנהלה וסמנכ"לית לקוחות פרטיים.
2. ביום 9 במאי 2023, מר גיל טמיר, חבר הנהלה וסמנכ"ל מערכות מידע וטכנולוגיות סיים את כהונתו.
3. ביום 3 באוגוסט 2023, החל מר עופר לוינגר בכהונתו כחבר הנהלה וסמנכ"ל טכנולוגיות.
4. ביום 7 ביוני 2023, הודיעה גב' מיכל מנצור חכם על כוונתה לסיים את כהונתה כחשבונאית ראשית בקבוצת ישראלכרט. מועד סיום הכהונה יחול ביום 31 בינואר 2024.
5. ביום 29 באוקטובר 2023, אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר ניר כרמון כחשבונאי הראשי בקבוצת ישראלכרט, החל מיום 1 בפברואר 2024 ובכפוף לקבלת הסכמת המפקח על הבנקים למינויו או אי התנגדותו לו.

1.2. דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

ממועד פרסום הדוח השנתי לשנת 2022 לא חל שינוי בקביעת הדירקטוריון בנוגע למספר המזערי הנדרש של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ולא פחת מספרם מהמספר המזערי שנקבע.

2. הביקורת הפנימית

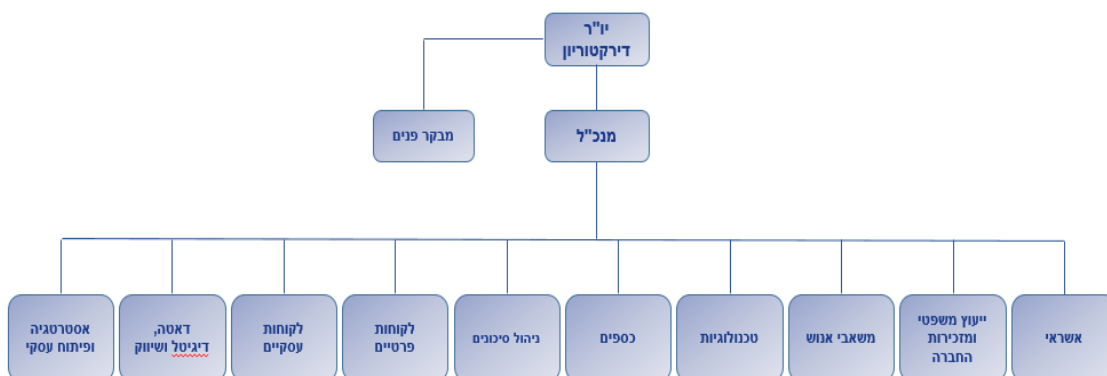
לפרטים בדבר הביקורת הפנימית בחברה ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, ראה סעיף 3 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022.

3. פרטים נוספים

3.1 הון אנושי

לפרטים אודות ההון האנושי בקבוצה, לרבות המבנה הארגוני, מערך כוח האדם, הסכמים קיבוציים, אחריות תאגידי ואתיקה, תרומה לקהילה ויחסי העבודה בקבוצה, ראה סעיף 7.6 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022. יצוין, כי למועד חתימת הדוח החברה החלה בדיונים לחידוש ההסכם הקיבוצי החל על הקבוצה.

3.1.1 מבנה ארגוני

המבנה הארגוני של ישראלכרט מורכב מעשר (10) חטיבות אשר בראש כל אחת מהן עומד ממונה הכפוף ישירות למנכ"ל. ככלל, החטיבות כאמור (לפי העניין) כוללות מחלקות, תתי מחלקות ומדורים בהתאם לאופי הפעילות, הכפופים לממונה החטיבה.

3.1.2 לפרטים אודות מגמות במשאבי אנוש, הדרכה ופיתוח ארגוני, אחריות תאגידית, אתיקה ורגולציה, ESG, ישראלכרט בקהילה ויחסי עבודה בקבוצה, ראה סעיף 7.6 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022. יצוין, כי בחודש יולי 2023 זכתה הקבוצה, שנה שניה ברציפות, בציון פלטינה בדירוג "מעלה", דירוג להערכה והטמעה של מחויבות חברתית בארגונים עסקיים של ארגון מעלה- ארגון גג של כ-120 חברות מהמובילות במשק הפועל לקידום נושאי אחריות תאגידית.

3.1.3 מלחמת "הרבות ברזל" - ישראלכרט למען תושבי הדרום, הצפון והחיילים

בעקבות מלחמת "הרבות ברזל" המצב הביטחוני והירי המתמשך על תושבי רצועת עוטף עזה והצפון, נרתמה הקבוצה למאמץ החברתי ובכלל זאת: איסוף ואריזת ציוד לחיילים ולעובדי הקבוצה שנקראו לשירות מילואים, תרומות ריהוט, ציוד, צעצועים וטאבלטים למפונים מהדרום, הקמת קו ייעודי לתושבי הדרום לקבלת קדימות בפניות למוקדים הטלפוניים, הקמת מיזם התנדבותי שנועד לאפשר מרחב נוח וידידותי לפרסום יוזמות אזרחיות במגוון תחומים (איתור נעדרים, סיוע לוגיסטי, תמיכה נפשית, סיוע לפצועים ועוד), מתן מענה פרונטלי וישיר למפוני העוטף על ידי סיירת שירות, שיחות טלפוניות לקשישים לחיזוק והקשבה, ייזום מהלך לקידום ופרסום מאות עסקים קטנים על ידי העמדת הנכסים הדיגיטליים של הקבוצה לרשותם, תמיכה בסל ייעודי לעמותות שאיתן הקבוצה בקשר בשוטף, סיוע פסיכולוגי לעובדים ולבני משפחותיהם במימון הקבוצה וכן תקשור מוצרים ושירותים מגוונים שיכולים להקל ולסייע בתקופה מורכבת זו. כל זאת תחת שליחות הקבוצה לתת מענה ללקוחות העסקיים והפרטיים על מנת לאפשר להם לשרוד את התקופה המורכבת הזו בדגש על ההמשכיות העסקית של המדינה.

עובדי הקבוצה נרתמים לעבודה בין אם מהבית ובין אם מהמשרד, ומתבצע תיגבור עובדי יחידות נדרשות תוך עיבוי והסטה של עובדים ממחלקות מסוימות למחלקות אחרות למשך התקופה שתידרש. בנוסף, היוזמות ההתנדבותיות של העובדים מהוות אחד ממעגלי ההשפעה החשובים שהקבוצה יכולה לספק כיום לחברה הישראלית, ולכן מאפשרת הקבוצה לכל אחת ואחד מהעובדים יום התנדבות בחודש על חשבונה במהלך תקופת המלחמה.

3.1.4 תגמול הוני: לפרטים אודות תגמול הוני לנושאי משרה ועובדים נוספים, ראה ביאורים 7.8 ו-8.8 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023.

3.2 ביטוח

3.2.1 לפרטים אודות פוליסות הביטוח השונות בהן מבוטחת הקבוצה ראה סעיפים 6.1 ו-7.5 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022. בהמשך לאמור בסעיפים אלו, לעניין פוליסת ביטוח בנקאית בגין פעילות החברה ופוליסה לביטוח נושאי משרה אשר ערכה החברה במהלך חודש נובמבר 2023 (ראה סעיף 3.4.3 לדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי לשנת 2023).

3.2.2 לפרטים אודות פוליסת ביטוח סייבר, ראה סעיף 3.4.3 לדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי לשנת 2023.

3.2.3 בהמשך לאמור בסעיף 6.1 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022 תחת הכותרת "ביטוח – פוליסת Run Off", ראה ביאור 8.ג. לתמצית דוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023. כמו כן, בהמשך לאמור בסעיף 6.1 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022 תחת הכותרת "ביטוח נושאי משרה שוטף", יצוין, כי בחודש נובמבר 2023, ערכה החברה פוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה, בגבולות אחריות של 100 מיליון דולר ארה"ב למקרה ובסך הכל לתקופת הביטוח, בתוספת הוצאות משפט סבירות מעבר לגבולות האחריות, שתכסה את כל הדירקטורים ונושאי המשרה בחברה, ובחברות בנות שלה ובחברות קשורות עבור נושאי משרה המכהנים בהן מטעם החברה ו/או מטעם החברות הבנות בגין פעילותם החל מהמועד הקובע ואילך. בהתאם לאישורי האורגנים המוסמכים בחברה ובהתאם למדיניות התגמול, הפוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה כוללת, אופציה להפעלת תקופת גילוי מוארכת לתקופה של 7 שנים שתכנס לפועל עם השלמת עסקת המיזוג הצפויה.

בהתבסס, בין היתר, על יעוץ שקיבלה, להערכת הנהלת החברה, בהתחשב בסיכונים בפניהם ניצבת הקבוצה ובהתאם לנהוג ולמקובל בעסקים דומים בישראל, וכן לנוכח תנאי שוק הביטוח במועד רכישת הפוליסות, למועד הדוח הכיסוי הביטוחי האמור נאות.

3.3. יוזמות רגולטוריות

בנוסף למפורט בביאור 2.ג.24 לדוח הכספי לשנת 2022, בביאור 2.ג.10 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2023 ובסעיף 6.3 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022, להלן תמצית יוזמות ושינויים רגולטוריים הרלוונטיים לתקופת הדוח ועד למועד חתימת הדוח, אשר להערכת החברה משפיעים או יכולים להשפיע על עסקי הקבוצה. יובהר, כי יש לקרוא את הפירוט להלן יחד עם ביאורים 2.ג.24 ו-2.ג.10.3 וסעיף 6.3 האמורים, וכי הם אינם מהווים רשימה ממצה של כלל ההוראות הרגולטוריות להן כפופה הקבוצה או של כלל השינויים שחלו בהוראות כאמור במהלך תקופת הדוח ועד למועד חתימת הדוח.

1. בהמשך לאמור בסעיף 6.3(1) לדוח ממשל תאגידי לשנת 2022, בחודש יוני 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים להערות הציבור הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים". לפי דברי ההסבר להוראה, ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, הכל כמפורט בהוראה. ההוראה תיכנס לתוקף שנתיים ממועד פרסומה.

2. בחודש יולי 2023 עברה בקריאה ראשונה הצעה לתיקון חוק הבנקאות שירות ללקוח (הודעה על סיום הטבה בנקאית), התשפ"ג – 2023, במסגרתה, ייקבע כי על התאגידים הבנקאיים לשלוח ללקוח הודעה על סיום הטבה בנקאית שניתנה לו 21 ימים לפני מועד סיום הטבה וכן כי לעניין שינוי או סיום של תכנית הטבות מסוג מועדוני לקוחות שמפעילים מנפיקי כרטיסי חיוב לשם מתן הטבות שאינן הטבות בנקאיות, ובכלל זה מחייב את המנפיקים להודיע ללקוחותיהם מראש על שינוי תכנית הטבות או סיומה.

ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק התשלומים והאשראי, וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפם והשלכותיהם.

רן עוז
מנהל כללי

תמר יסעור
יו"ר הדירקטוריון

בני ברק, 14 בנובמבר 2023

4. נספחים לדוח הרבעוני

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור ההכנסה ⁽⁶⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור ההכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית⁽²⁾					
0.87	6	2,766	0.94	3	1,274
אשראי⁽³⁾					
10.06	112	4,455	11.72	212	7,238
2.69	37	5,504	5.11	77	6,030
5.98	149	9,959	8.71	289	13,268
-	*-	4	-	*-	5
4.87	155	12,729	8.03	292	14,547
		4,823			5,629
		6,672			6,972
		2,531			2,657
		26,755			29,805

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור ההכנסה ⁽⁶⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור ההכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית⁽²⁾					
0.32	8	3,319	1.01	14	1,844
אשראי⁽³⁾					
9.43	301	4,255	11.71	599	6,821
2.39	92	5,139	4.82	204	5,640
5.58	393	9,394	8.59	803	12,461
-	*-	4	-	*-	5
4.20	401	12,717	7.61	817	14,310
		4,542			5,348
		6,646			6,800
		2,154			2,377
		26,059			28,835

סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) כולל יתרה ממוצעת של יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS 166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק ובתוספת יתרה עם חברת בת, לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בסך כולל של כ-3,715 מיליון ש"ח וכ-3,549 מיליון ש"ח. בהתאמה (לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 כ-3,757 מיליון ש"ח וכ-3,572 מיליון ש"ח, בהתאמה). שיעור ההכנסה הממוצעת לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 ללא יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבות בגין ניכיון שוברים לבתי עסק ויתרה עם חברת בת, הינה 9.18% ו-9.33%, בהתאמה. (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 כ-6.61% מיליון ש"ח וכ-6.21% מיליון ש"ח, בהתאמה).

(5) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי. אשראי לאנשים פרטיים: מרווח הריבית מעל הפריים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 הינו 5.47%-5.78%, בהתאמה (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 כ-7.04% מיליון ש"ח וכ-7.23% מיליון ש"ח, בהתאמה).

(6) אשראי מסחרי: מרווח הריבית, ללא יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבות בגין ניכיון שוברים לבתי עסק ויתרה עם חברת בת, מעל הפריים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 הינו 2.93%-3.4%, בהתאמה (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 כ-3.59% מיליון ש"ח וכ-4.01% מיליון ש"ח, בהתאמה).

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2022			2023			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
התחייבויות נושאות ריבית⁽²⁾						
(5.00)	(5)	400	(5.72)	(45)	3,147	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים ⁽⁴⁾
(1.67)	(2)	480	(3.10)	(3)	387	אגרות חוב סחירות וניירות ערך מסחריים
-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות
(3.18)	(7)	880	(5.43)	(48)	3,534	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		22,171			22,304	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		943			1,038	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		23,994			26,876	סך כל ההתחייבויות
		2,761			2,929	סך כל האמצעים ההוניים
		26,755			29,805	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.69			2.60			פער הריבית
4.65	148	12,729	6.71	244	14,547	תשואה נטו ⁽⁵⁾ על נכסים נושאי ריבית בישראל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2022			2023			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
התחייבויות נושאות ריבית⁽²⁾						
(3.70)	(12)	433	(5.98)	(113)	2,520	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים ⁽⁴⁾
(1.71)	(7)	547	(2.74)	(8)	389	אגרות חוב סחירות וניירות ערך מסחריים
-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות
(2.59)	(19)	980	(5.55)	(121)	2,909	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		21,379			21,992	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		934			1,065	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		23,293			25,966	סך כל ההתחייבויות
		2,766			2,869	סך כל האמצעים ההוניים
		26,059			28,835	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.61			2.06			פער הריבית
4.01	382	12,717	6.48	696	14,310	תשואה נטו ⁽⁵⁾ על נכסים נושאי ריבית בישראל

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(3) לרבות התחייבויות לא כספיות, מכשירים נגזרים והפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

(4) כולל יתרות אשראי לזמן ארוך, ניצול מסגרות אשראי לצורך מימון פעילות האשראי והצטרפות של בתי עסק לזיכוי יומי.

(5) תשואה נטו – הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך נכסים נושאי ריבית.

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2022			2023			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי לא צמוד						
4.86	154	12,668	7.99	272	13,619	סך נכסים נושאי ריבית ⁽²⁾
(3.37)	(7)	830	(5.54)	(40)	2,888	סך התחייבויות נושאות ריבית ⁽³⁾
1.49			2.45			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
7.55	1	53	12.42	19	612	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	50	(4.95)	(8)	646	סך התחייבויות נושאות ריבית
7.55			7.47			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
-	*-	8	1.27	1	316	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	*-	-	*-	*-	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			1.27			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
4.87	155	12,729	8.03	292	14,547	סך נכסים נושאי ריבית
(3.18)	(7)	880	(5.43)	(48)	3,534	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.69			2.6			פער הריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2022			2023			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי לא צמוד						
4.20	400	12,690	7.52	763	13,535	סך נכסים נושאי ריבית ⁽²⁾
(2.63)	(19)	964	(5.37)	(96)	2,385	סך התחייבויות נושאות ריבית ⁽³⁾
1.57			2.15			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
6.67	1	20	13.57	51	501	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	16	(6.36)	(25)	524	סך התחייבויות נושאות ריבית
6.67			7.21			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
-	*-	7	1.46	3	274	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	*-	-	*-	*-	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			1.46			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
4.20	401	12,717	7.61	817	14,310	סך נכסים נושאי ריבית
(2.59)	(19)	980	(5.55)	(121)	2,909	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.61			2.06			פער הריבית

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
 (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
 (2) יתרה ממוצעת כוללת יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק ובתוספת יתרה עם חברת בת, לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בסך כולל של כ-3,715 מיליון ש"ח וכ-3,549 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 כ-3,757 מיליון ש"ח וכ-3,572 מיליון ש"ח, בהתאמה).
 (3) כולל יתרת אשראי לזמן ארוך.

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 לעומת שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 במיליוני ש"ח:

לתקופה של תשעה חודשים			לתקופה של שלושה חודשים			
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁾			גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁾			
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות	
נכסים נושאי ריבית⁽²⁾						
6	17	(11)	(3)	1	(4)	פיקדונות בבנקים
אשראי						
298	73	225	100	18	82	אשראי לאנשים פרטיים
112	94	18	40	33	7	אשראי מסחרי
410	167	243	140	51	89	סה"כ אשראי
-	-	-	-	-	-	נכסים נושאי ריבית אחרים
416	184	232	137	52	85	סך הכל הכנסות ריבית
התחייבויות נושאות ריבית⁽²⁾						
101	7	94	40	1	39	אשראי מתאגידים בנקאיים
1	4	(3)	1	2	(1)	אגרות חוב סחירות וניירות ערך מסחריים
-	-	-	-	-	-	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
102	11	91	41	3	38	סך הכל הוצאות ריבית

⁽¹⁾ השינוי בכמות חושב לפי ההפרש בין היתרות הממוצעות בתקופות כפול שיעור ההכנסה/הוצאה בתקופה. השינוי במחיר חושב לפי היתרה הממוצעת של תקופה מקבילה כפול הפער בין שיעורי ההכנסה/הוצאה בין התקופות. ⁽²⁾ לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
1.	ALM (נ"ה)	Asset and Liability Management (ניהול נכסים והתחייבויות)	ניהול נכסי החברה והתחייבויותיה במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונה בטווח הארוך.
2.	CVA	Credit Valuation Adjustment	חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לחברה במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.
3.	DVA	Debit Valuation Adjustment	התאמות בגין סיכון אשראי של החברה שנכללו בשווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים.
4.	FRA	Forward Rate	אקדמה על ריבית זמן עתידית מסוימת. חוזה שבו הצדדים מסכימים ביניהם על שער ריבית שיחול על קרן עתידית, בסכום ולתקופה מוסכמים מראש על מנת להקטין את החשיפה לסיכונים הכרוכים בשינוי שערי הריבית.
5.	IRS	Interest Rate Swap (חוזה החלפת שיעורי ריבית)	עסקה המאפשרת ללקוח החלפת תורים מזומנים עתידי של תשלומי ריבית בעלי בסיס שונה (ריבית קבועה וריבית משתנה) וזאת על בסיס של קרן הנקבעת במועד ההתקשרות.
6.	KPIs	Key Performance Indicators (מדדי ביצוע עיקריים)	מדד עסקי המאפשר לבצע הערכה של הגורמים ההכרחיים להצלחת הארגון ולקביעת דרכי פעולה.
7.	LGD	Loss Given Default	שיעור ההפסד מתוך חשיפת האשראי הכללית של הלווה בהינתן מצב של כשל אשראי.
8.	On-Call		אשראי שניתן למס' ימים ונפרע על-פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
9.	PD	Probability of Default	הסתברות שהלווה יגיע למצב של כשל אשראי בתקופת זמן נתונה.
10.	אמצעי שליטה		כמשמעו בחוק בנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
11.	אשראי חוץ מאזני		כל ערבות פיננסית והתחייבות למתן אשראי.
12.	באזל 2/ באזל 3		הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
13.	בעל עניין		לפי סעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.
14.	גידור		עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
15.	הון פיקוחי		בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 -מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
16.	הון רוברד 1		כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
17.	הון עצמי רוברד 1		הון על בסיס מתמשך - כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות.
18.	הון רוברד 1 נוסף		מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202.
19.	הון רוברד 2		כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
20.	המשכיות עסקית		מצב בו עסק פועל ברציפות ללא הפרעות; כהגדרתה בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 355 - ניהול המשכיות עסקית.
21.	הפחתת אשראי	סיכון CRM Credit Risk) (Mitigation	בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 -מדידה והלימות הון - גישה הסטנדרטית - סיכון אשראי.
22.	הקדמות מוקדם	בסילוק	המוצר הינו סילוק מוקדם של התחייבות הסולק לבית העסק.
23.	סיכון התאגיד	אשראי	סיכון של החברה להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווח/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי החברה, כולן או חלקן, כפי שסוכמו.
24.	חבות		כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 - מגבלות על חבות של לווח ושל קבוצת לווחים.
25.	חוב		זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככנס במאזן של החברה.
26.	חוב בעייתי		חוב המסווג כפגום (לרבות חוב פגום בארגון מחדש של חוב בעייתי), נחות או בהשגחה מיוחדת.
27.	חוב נחות		סיכון אשראי מאזני נחות מוגן באופן לא מספק על-ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור נדרש שתהיה חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב.
28.	חוב פגום		חובות שהחברה צופה כי לא תוכל לגבות את הסכומים המגיעים לה לפי הסכם החוב, לרבות מקרים שבהם החוב נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר. כמו-כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
29.	חוב בהשגחה מיוחדת		חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלה. אם חולשות אלה לא יטופלו, התוצאה עלולה להיות התדרדרות בסיכויים לפירעון סיכון האשראי המאזני או במעמד של החברה כנושה בתאריך עתידי מסוים.
30.	חח"ד	חשבון חוזר דביטורי	חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
31.	יחס הון כולל לנכסי סיכון		ההון הכולל הוא סך כל הון רוברד 1 וסך כל הון רוברד 2. יחס ההון הכולל מחושב על-ידי חלוקת ההון הכולל בנכסי סיכון.
32.	יתרת חוב רשומה		יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר. בשונה מיתרת חוב נטו, אין לנכות מיתרת החוב הרשומה הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. מובהר כי ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה, לא תיכלל ביתרת החוב הרשומה; כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631.
33.	כרטיס בנקאי		כרטיס חיוב כמשמעו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, המונפק על-ידי החברה.
34.	כרטיס חיוב מיידי (דביט)		הינו כרטיס בו מחזיק הכרטיס מחויב בחשבון הבנק בסמוך לאחר ביצוע העסקה ובכפוף ליתרה מספקת בחשבון הבנק.
35.	כתבי התחייבות נדחים		כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של החברה, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג; כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631.
36.	מדד המחירים לצרכן		מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ביום ה-15 של כל חודש ומודד את אהו השינוי שחל במשך הזמן בהוצאה הדרושה לקניית "סל קבוע" של מוצרים ושירותים, שמחיריהם ניתנים למדידה סדירה. "סל" זה מייצג את תצרוכתה של אוכלוסיית משקי הבית.
37.	מודל בלק אנד שולס Black-Scholes model		מודל לתמחור אופציות הכולל טכניקת ערך נוכחי ומשקף את ערך הזמן והערך הפנימי של האופציה.
38.	מח"מ	משך חיים ממוצע	הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של המכשיר הפיננסי לאורך חייו ועד לפדיון הסופי.
39.	מכשיר פיננסי		מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוגי בישות אחרת.
40.	מכשירים נגזרים/מכשירים פיננסיים נגזרים		מכשיר פיננסי או חוזה אחר בין שני צדדים, שהינו בעל שלושת המרכיבים הבאים: א. בסיסים (underlying), אחד או יותר וסכומים נקובים, אחד או יותר או הוראות תשלום, או שניהם יחד הקובעים את סכום הסילוק, ב. ההשקעה הראשונית נטו היא קטנה או כלל לא נדרשת; ג. ותנאי דורשים או מאפשרים סילוק בנטו בין הצדדים.
41.	מכשירי אשראי חוץ מאזניים		כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631
42.	יחידות פנטום		מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.
43.	מנפיק		אדם, לרבות תאגיד, המנפיק, מפיץ או משווק כרטיסי חיוב, שהוא צד לחוזה כרטיס חיוב עם לקוח והאחראי לתשלומים המגיעים מלקוח שעשה שימוש בכרטיס חיוב שהונפק, הופץ או שווק על-ידו.
44.	מסגרת אשראי		סכום הניצול המירבי שהחברה הסכימה לכבד בכרטיס הלקוח.
45.	שירותי ניכיון		כהגדרתם בסעיף 7א(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981.
46.	סולק		כהגדרתו בסעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.
47.	ערבות		כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הערבות, התשכ"ז-1967.
48.	פירות/ייסוף		החלשות/התחזקות ערכו של מטבע ביחס למטבעות אחרים.
49.	צד קשור		כמשמעו בסעיף 1 הוראות הדיווח לציבור.
50.	קבוצת לווים		כהגדרתה בהוראות ניהול בנקאי תקין, מס' 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
51.	רווח נקי בסיסי למניה		הרווח הבסיסי למניה יחושב על-ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם (מונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה), במהלך התקופה.
52.	רווח נקי מדולל למניה		חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות.
53.	ריבית בנק ישראל		הריבית שקובע בנק ישראל במסגרת ההחלטות המוניטריות התקופתיות, והמשמשת את הבנק לצורך מתן הלוואות לתאגידי הבנקאים או לצורך קבלת הלוואות מתאגידי בנקאים, כשעורה מזמן לזמן.
54.	שוק פעיל		שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.
55.	שעבודים		בטחונות הניתנים למלווה על-ידי לווה כערובה להבטחת תשלום שהוא חייב לו.
56.	תאגיד בנקאי		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.
57.	תאגיד עזר		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.
58.	תביעה ייצוגית		כהגדרת המונח "תובענה ייצוגית" בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.
59.	חכנית המשכיות עסקית		תכנית פעולה מקיפה בכתב, הקובעת מה הם הנהלים והמערכות הדורשים כדי לשמר את הרציפות העסקית או לשקם את פעילות החברה במקרה של שיבושים (כהגדרתה בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 355 – ניהול המשכיות עסקית).
60.	תקופת הבשלה	Vesting	התקופה שבה נדרש לקיים את כל התנאים המוגדרים להבשלה של הסדר תשלום מבוסס מניות.
61.	תקרית קיברנטית (סייבר)		אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על-ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לחברה) אשר עלולה לגרום להתמשות סיכון סייבר, יצוין, כי בהגדרה

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
			זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא נגרם נזק בפועל (כהגדרת "אירוע סייבר" בהוראת ניהול בנקאי תקין מס 361 – ניהול הגנת הסייבר).
62.	תפעול הנפקה של כרטיסי חיוב		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.